

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Diplomová práce

2023

Bc. Markéta Malá

UNIVERZITA KARLOVA

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

**Od vítězství po krizi: Proměna mediálního rámování
vládnutí kabinetu Petra Fialy na stránkách Týdeníku Echo a
na názorovém webu Echo24**

Diplomová práce

Autorka práce: Bc. Markéta Malá

Studijní program: Mediální a komunikační studia

Vedoucí práce: PhDr. Jaromír Slomek

Rok obhajoby: 2023

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 24. 7. 2023

Markéta Malá

Bibliografický záznam

MALÁ, Markéta. *Od vítězství po krizi: Proměna mediálního rámování vládnutí kabinetu Petra Fialy na stránkách Týdeníku Echo a na názorovém webu Echo24*. Praha, 2023. 75 s. Diplomová práce (Mgr.). Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Jaromír Slomek.

Rozsah práce: 151 079

Abstrakt

Tato diplomová práce se zabývá rámcováním témat v Týdeníku Echo a názorové části webu Echo24. Snaží se zaznamenat, jak kmenoví autoři během jednoho roku hodnotili činnost vlády Petra Fialy na pozadí zásadních společenských změn daných popandemickou situací, vypuknutím války na Ukrajině a ekonomickou a energetickou krizí. Výzkum pracuje s rámcovou analýzou za využití deduktivní metody, která vychází z hledání již předem definovaných rámců. Jde o typologii rámců popsanych v dřívějších výzkumech jako nejčastěji užívané. Jsou to rámce odpovědnosti, konfliktu, ekonomických následků, morálky a lidského rozměru. Vyhledání a následné analyzování rámců umožní určit, jakých argumentů autoři nejčastěji užívali a jak události čtenářům předkládali. Jsou stanoveny výzkumné otázky, a to: jak se proměnila frekvence textů zmiňujících vládu od jejího jmenování po dobu jednoho roku, jak se během roku proměnily využívané rámce a jaké z nich měly největší zastoupení a jak autoři své argumenty týkající se činnosti vlády měnili. Stejně tak jsou stanoveny hypotézy, že vlády a jejich kroků se týkalo stále více názorových textů, nejčastěji využívané byly rámce zodpovědnosti a ekonomických následků a že komentování vlády se stávalo stále kritičtější. Zodpovězení výzkumných otázek a potvrzení či vyvrácení hypotéz umožní vyvodit z výzkumu patřičný závěr. Práce je doplněna o výpovědi jednotlivých autorů, kteří odpovídali na otázky týkající se politických preferencí a dopadu jejich publicistiky na veřejnost.

Abstract

This diploma thesis deals with the framing of topics in the Echo Weekly and in the opinion section of the Echo24 website. It tries to record how tribal authors evaluated the activities of Petr Fiala's government during one year against the background of fundamental social changes due to the post-pandemic situation, the outbreak of the war in Ukraine and the economic and energy crisis. The research works with framework analysis using the deductive method, which is based on the search for already defined frameworks. It is a typology of frameworks described in earlier researches as the most frequently used. These are frameworks of responsibility, conflict, economic consequences, morality and the human interest. Searching for them and then analyzing the frames will make it possible to determine which arguments the authors used most often and how they presented the events to the readers. Research questions are set, namely, how the frequency of texts mentioning the government has changed since its appointment over a period of one year, how the frames used have changed during the year and which of them had the greatest representation, and

how the authors have changed their arguments regarding the government's activities. In the same way, the hypotheses are set that more and more opinion texts were related to the government and its actions, the frameworks of responsibility and economic consequences were most often used, so that commenting on the government became more and more critical. Answering the research questions and confirming or refuting the hypotheses will make it possible to draw an appropriate conclusion from the research. The work is supplemented by the statements of individual authors who answered questions regarding political preferences and the impact of their journalism on the public.

Klíčová slova

rámcování, vláda, Petr Fiala, *Echo*, text, komentář

Keywords

framing, government, Petr Fiala, *Echo*, article, commentary

From victory to crisis: The transformation of the media framing of Petr Fiala's government in the *Echo Weekly* and in opinion texts on the *Echo24* website

Poděkování

Děkuji panu PhDr. Jaromírovi Slomkovi za ochotu, s jakou se vedení této práce ujal. Děkuji i dalším kolegům z redakce Týdeníku Echo a deníku Echo24, kteří mi pro účely této práce poskytli svá vyjádření.

Obsah

Úvod	1
Teoretická východiska	3
1 Účinky médií na veřejnost a na formování veřejného mínění	3
1.1 Sociální konstrukce reality podle Bergera a Luckmanna	3
1.2 Mediální logika	4
1.3 Nastolování agendy a proces gatekeepingu	6
1.4 Zpravodajské hodnoty	7
2 Rámcování a jeho vliv na mediální produkci	9
2.1 Stereotypizace.....	11
2.2 Rámcování	13
2.2.1 Typologie rámců	13
2.2.2 Obecné rámce	14
3 Vliv vlastnictví médií	15
3.1 Ekonomické faktory	16
3.1.1 Vliv vlastníků a inzerentů	16
3.1.2 Konkurence	17
3.1.3 Cena informací	18
3.1.4 Socioekonomický profil publika	19
3.2 Vlastnická struktura Týdeníku Echo a názorového deníku Echo24	19
3.2.1 Proměny vlastnictví společnosti Echo Media	21
4 Metodologie výzkumu	21
4.1 Výzkumný soubor a aplikace kvantitativní obsahové analýzy	24
4.2 Výzkumné otázky a stanovení hypotéz	24
4.3 Kvantitativní obsahová analýza	25
Výzkumná část	26
5 Analyzování Týdeníku Echo a komentářů na webu Echo24	26
5.1 Kvantitativní obsahová analýza komentářů na webu Echo24	26
5.2 Kvantitativní obsahová analýza textů v Týdeníku Echo	44
5.3 Přehled výsledků zaznamenaný v tabulce	56

5.4 Výsledky kvantitativní obsahové analýzy komentářů na webu Echo24 a textů v Týdeníku Echo	58
5.5 Vyhodnocení analýzy rámců v komentářích na webu Echo24 a v textech v Týdeníku Echo ..	60
5.6 Zodpovězení třetí výzkumné otázky a potvrzení či vyvrácení třetí hypotézy	66
6 Výpovědi autorů	68
Závěr	71
Summary	73
Použitá literatura	
Seznam příloh	

Úvod

Roky 2021 a 2022 se nesly ve znamení celospolečenských i politických proměn. První rok byl silně poznamenán stále ještě všeprostupující covidovou pandemií a s ní spojenými opatřeními a omezeními, na domácí scéně se stěžejním tématem staly podzimní parlamentní volby. Ty byly mediálně z velké části prezentovány jako rozhodující boj o udržení tehdejšího premiéra Andreje Babiše u moci. V zářijových volbách nakonec velmi těsně zvítězila koalice Spolu, Babišovo hnutí ANO tedy utrpělo porážku, ačkoli se v přepočtu na mandáty stalo nejsilnější sněmovní formací. Kmenoví autoři Týdeníku Echo a jeho webové názorové sekce v deníku Echo24 zůstávali po celou dobu působení Andreje Babiše ve funkci ministra financí a poté předsedy vlády k jeho osobě značně kritičtí. Celé Echo jakožto projekt šéfredaktora Dalibora Balšínska ostatně vzniklo jako protiváha k oligarchizovaným médiím vlastněným právě podnikatelem Babišem. V průběhu kampaně před volbami dávalo Echo, prezentující se jako hodnotově spíše pravicové a konzervativní médium, najevo podporu koalici vedené Petrem Fialou, lídrem občanských demokratů a pozdějším premiérem. Zároveň ovšem komentátoři upozorňovali na nevyhnutelné povinnosti tehdy rodícího se Fialova kabinetu vypořádat se jak s doznívající pandemií a s ní související legislativou, s počínající energetickou krizí předznamenanou u nás pádem někdejšího největšího alternativního dodavatele Bohemia Energy a také s rostoucí inflací způsobenou z velké části rozhazovačným chováním vlád během koronavirového zamrznutí ekonomiky.

Všechny tyto rizikové faktory postupně sílily a brzy po jmenování Fialovy vlády v polovině prosince 2021 začalo Echo vystupovat s často tvrdou kritikou činnosti nové koalice. Ta se v té době týkala především snahy vlády prosadit novelu pandemického zákona, podle kterého se přijímala opatření proti šíření viru, s tím, že novela vládě umožňuje například rozšířit okruh jejích pravomocí na omezení některých činností. Negativní hodnocení vlády pokračovalo společně s tím, jak dále rostly ceny energií, výše inflace, nedůvěra občanů v ekonomiku a obava z pádu životní úrovně. To se týkalo také postupujících změn souvisejících s evropským plánem zelené transformace a přechodu na uhlíkovou neutralitu. Do toho v únoru roku 2022 zahájilo Rusko invazi na Ukrajinu, což znamenalo obrat, který do té doby s jistotou nikdo nepředpovídal. To vyvolalo strach, paniku, a ještě větší nejistotu, z referování o vývoji bojů na Ukrajině se navíc stala nová každodenní realita podobně jako v době covidové krize. Kromě snahy o posílení kolektivní odvahy v podobě podpory

Ukrajiny a vyzdvihování jejích úspěchů se v médiích hojně rozebíraly také protiruské sankce, nutnost přerušování ekonomických vazeb na Ruskou federaci, a především nezbytné odříznutí od jejích energetických surovin, na nichž byla Evropa značně závislá. Premiér Fiala a jeho ministři byli v té době mediálně prezentováni jako hrdinové, Česko bylo častokrát zmiňováno jako vzor v ukrajinské pomoci, oceňována byla i schopnost vypořádat se s přecházejícími rodinami a začlenit nově příchozí Ukrajince do české společnosti a na trh práce. Pochvalně v té době o vládní koalici psalo v některých případech i Echo. Velmi brzy ovšem začal převažovat znovu spíše kritický tón a velmi důrazný apel na to, aby stát zasáhl proti v té době už velmi vysokým cenám plynu a elektřiny, které zasáhly jak domácnosti, tak firmy. Političtí a ekonomičtí komentátoři Echa apelovali na vládu, aby ceny elektřiny zastropovala, což by byl zásah i proti prudké inflaci, kterou ovlivňovaly z podstatné části právě ceny energií. Když byl následně cenový strop na plyn i elektřinu zaveden, převažoval argument, že byl stanoven příliš vysoko, autoři komentářů také upozorňovali na to, že celý kompenzační mechanismus mezi státem a obchodníky s energiemi je špatně ošetřen a že může docházet k podvodům. Posledními tématy souvisejícími s vládou Petra Fialy, kterým se v Týdeníku Echo i v názorové sekci deníku Echo24 dostávalo podstatného prostoru, byly především plány na konsolidaci rozpočtu a snížení vysokého strukturálního deficitu a rovněž v té době přibližující se volba nového prezidenta.

Ačkoli má každý kmenový autor Echa svůj osobitý psaný projev a jejich myšlení není totožné, ve vztahu k vládě a jejímu počínání bylo možné sledovat v názorových textech často velmi podobné rámování jednotlivých témat, a tedy opakující se vzorce sdělování informací čtenářům. Pro tento výzkum je tudíž možné využít již dříve popsanou typologii pěti nejčastěji se vyskytujících rámců. Jde o rámce odpovědnosti, konfliktu, ekonomických následků, morálky a lidského rozměru. Výzkum se pokusí zaznamenat, jak se proměnila frekvence textů věnujících se vládě, tedy jak moc považovali autoři aktuální dění za relevantní a důležité, a především, jak se v textech během jednoho roku proměňoval výskyt pěti zmíněných rámců. Pomocí kvantitativní obsahové analýzy určíme, kolik textů v Týdeníku Echo a v názorové sekci na webu Echo24 se vládě týkalo. Tyto texty dále podrobíme analýze a pokusíme se v nich najít předem stanovené rámce, což nám umožní určit i to, jaké argumenty autoři nejčastěji užívali. Výzkumné otázky tedy zní: jak se proměnila frekvence textů zmiňujících vládu od jejího jmenování po dobu jednoho roku, jak se během roku proměnily využívané rámce a jaké z nich měly největší zastoupení a jak autoři své argumenty

týkající se činnosti vlády měnili. Vycházet je možné z hypotéz, že vlády a jejich kroků se týkalo stále více názorových textů, nejčastěji využívané byly rámce zodpovědnosti a ekonomických následků na že komentování vlády se stávalo stále kritičtější. Zodpovězení výzkumných otázek a potvrzení či vyvrácení hypotéz nám umožní vyvodit z výzkumu patřičný závěr.

Teoretická východiska

1 Účinky médií na veřejnost a na formování veřejného mínění

Zabýváme-li se reprezentací reality v médiích, musíme nutně vycházet ze dvou základních přístupů. Jde o přístup reflexivní a přístup konstruktivistický. Reflexivní přístup, tak, jak ho popisuje Stuart Hall¹, tvrdí, že existuje pozitivní realita, kterou je možné popsat jediným správným způsobem. Reprezentace reality je proces až druhotného významu, vstupuje do hry až poté, co byly věci a jejich význam utvořeny. *V reflexivním přístupu se má za to, že význam spočívá v objektu, osobě, myšlence či události v reálném světě, kdy jazyk funguje jen jako zrcadlo odrážející skutečný význam, který již ve světě existuje.*² Konstruktivistický, při výzkumu médií rozšířenější přístup se naopak zakládá na tom, že sociální i mediální reality jsou konstruovány, přičemž základy tohoto přístupu najdeme v sociologii a sémiotice. Konstruktivismus uznává společenský charakter jazyka, kdy význam konstruujeme pomocí reprezentačních systémů – pojmů a znaků. *Konstruktivisté nepopírají existenci hmotného světa. Není to však hmotný svět, který vyjadřuje význam: je to jazykový systém nebo jakýkoli jiný systém, který používáme k reprezentaci našich pojmů. Jsou to sociální aktéři, kteří využívají pojmové systémy své kultury a jazykové a jiné reprezentační systémy ke konstrukci významu a k tomu, aby o světě smysluplně komunikovali s ostatními.*³ Pravý význam je podle Halla ten, který lidé události dají. Žádný základní pravdivý význam neexistuje.

1.1 Sociální konstrukce reality podle Bergera a Luckmanna

Američtí sociologové Peter L. Berger a Thomas Luckmann přišli v 60. letech minulého století s teorií sociální konstrukce reality a rozvíjejí rovněž takzvanou sociologii vědění, což je pojem,

¹ HALL, Stuart. *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. SAGE Publications, 1997

² Tamtéž, s. 24

³ Tamtéž, s.25

který poprvé použili již Max Scheller Karl Mannheim ve 20. letech.⁴ Podle Bergera a Luckmanna je realita vytvářena sociálně, přičemž sociologie vědění analyzuje procesy, jakými k tomu dochází.⁵ Každodenní život se podle autorů jeví jako realita, kterou lidé nějak vykládají a která má pro ně subjektivní význam jako určitý logicky soudržný svět. *V rámci sociologie jako empirické vědy je možno pohlížet na tuto realitu jako na danou a považovat za vstupní informace určité fenomény, jež se v ní vyskytují, aniž bychom se předtím zabývali základy této reality, což je úkol pro filozofii (...) Svět každodenního života ale není pouze světem, který obyčejní členové společnosti pokládají za danou realitu při svém subjektivním a cílevědomém každodenním jednání. Je to také svět, který má svůj původ v jejich myšlenkách a činnostech a který je právě těmito myšlenkami a činnostmi jako reálný udržován.*⁶

Berger s Luckmannem rovněž používali důležitý termín „významní druzí“, kteří pomáhají utvářet realitu. Vyvíjející se člověk si totiž vytváří vztahy nejen k dané realitě, tedy určitému přírodnímu prostředí, ale také ke zvláštnímu sociálnímu řádu, který mu zprostředkovávají právě významní druzí. Vývoj člověka je tím od narození neustále podroben společensky determinovanému vlivu.⁷

Velmi významným aktérem sociální konstrukce reality jsou také média. Ta sociální realitu nejen odrážejí, ale sama ji formují. Formují to, jak my sami realitu interpretujeme. S tím je spojen i koncept mediální logiky, jak ho v 70. letech popsali David L. Altheid a Robert P. Snow.⁸ S mediální konstrukcí reality úzce souvisejí i teorie nastolování agendy a gatekeepingu.

1.2 Mediální logika

Koncept mediální logiky je definován jako forma komunikace a proces, kterým média vytvářejí, přenášejí a sdělují informace. Jedním ze základních principů je skutečnost, že mediální sdělení slouží jako interpretační schéma a řídí běžnou sociální interakci, čímž se stává součástí vytváření,

⁴ Sociologie vědění. *Sociologická encyklopedie* [online]. Sociologický ústav AV ČR [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Sociologie_vědění%C3%AD

⁵ BERGER, Peter L. a Thomass LUCKMANN. *Sociální konstrukce reality: Pojednání o sociologii vědění*. Centrum pro studium demokracie a kultury, 2001.

⁶ BERGER, Peter L. a Thomass LUCKMANN. *Sociální konstrukce reality: Pojednání o sociologii vědění*. Centrum pro studium demokracie a kultury, 2001, s. 25

⁷ Tamtéž

⁸ ALTHEIDE, David L. *Media Edge: Media Logic and Social Reality*. New York: Peter Lang, 2014.

udržování a proměn dané kultury.⁹ Altheid také říká, že klíčovým prvkem teorie mediatizace, která zachycuje míru prostoupení života jedinců i veřejnosti médii, není jen to, že *institucionální mediální formy pomáhají utvářet obsah a ovlivňovat každodenní činnosti, ale také to, že publikum jakožto aktér tyto formy normalizuje a využívá je jako nástroje pro udržování reality.*¹⁰

Mediální logika také odkazuje na procesy vytváření zpráv uvnitř konkrétního média, ať už jde o média tradiční, digitální či internetová. Mediální logika v sobě zahrnuje jak samotný proces výroby mediálního sdělení uvnitř redakčního prostředí, tak využití jazykové prostředky a také mediální formát. Autoři konceptu tvrdí, že každé médium používá vlastní interpretační kód, který jeho publikum zná. Média podle nich pracují se sadou gramatických pravidel, vyžívají symboly a vyvinula obecné perspektivy pro interpretaci různých událostí. Publikum selektivně přijímá tuto celkovou logiku a systém symbolů a dává tím mediálnímu zážitku smysl.¹¹ *Veškerý obsah v médiích je systematicky vybírán, zpracováván, prezentován a interpretován podle zákonitostí mediální produkce. Tedy tak, aby byla udržena pozornost a spokojenost publika, nikoli dle logiky zpracovávaného obsahu. V duchu mediální logiky kladou média důraz například na bezprostřednost (vhodné jazykové výrazy, ilustrační fotografie), dynamické tempo či střih nebo osobní přitažlivost vystupujících a uvolněný přístup.*¹²

Také mediální teoretik Denis McQuail pracuje s pojmy mediatizace a mediální logika. *Mediatizace je proces, při němž jsou jak reprezentace sociální reality, tak nátlakové skupiny významně ovlivňovány principy takzvané mediální logiky. Tou se rozumí soubor principů nebo pravidel majících kořeny v pojetí médií jako něčem, co maximalizuje veřejný dopad a naléhavost sdělení. Hlavními prvky jsou vizualizace, personalizace, zveličení a narativní struktura. Zpracování události může obsahovat jen některý z těchto prvků, nebo dokonce všechny.*¹³

S konceptem mediální logiky souvisí rovněž pojem *pseudoudálost* použitý poprvé americkým historikem Danielem Josephem Boorstinem v knize *The Image: A Guide to Pseudo-Events in*

⁹ ALTHEIDE, David L. Media Logic. In The International Encyclopedia of Political Communication, G. Mazzoleni (Ed.). (2016). <https://doi.org/10.1002/9781118541555.wbiepc088>

¹⁰ Tamtéž

¹¹ Tamtéž, s.2.

¹² Tamtéž. s. 3

¹³ MCQUAIL, Denis. *Žurnalistika a společnost*. 2016. Karolinum, s. 129

America z roku 1962. Pseudoudálost je podle Boorstina charakterizována jako předem plánovaná událost určená k tomu, aby ji média pokrývala a následně o ní informovala.¹⁴ Za hlavní rysy pseudoudálosti lze považovat nespontánnost, umělé zorganizování či přizpůsobení mediálním potřebám. Pseudoudálostí může být například tisková konference, tisková zpráva, happening nebo vernisáž. Pseudoudálosti jsou velmi často vytvářené především politiky, politickými stranami a spolky za účelem vytvoření vlastní image a působení na veřejnost. Boorstin upozorňuje na pokřívání reality v médiích a na zaměňování pseudoudálostí za skutečné zprávy.¹⁵

1.3 Nastolování agendy a proces gatekeepingu

Společenská role žurnalistiky spočívá také v moci tisku a jeho účinku na publikum. Jak uvádí McQuail¹⁶, hlavní druhy účinků jsou přesvědčení a změna postoje, formulace veřejného názoru, vliv na veřejný obraz a pověst, informování veřejnosti a strukturování veřejného vědění a také nastolování veřejné tematické agendy a formování veřejné interpretace události. Právě teorie nastolování agendy neboli agenda setting je pro pochopení vlivu médií na veřejnost a veřejné mínění podstatná. Termín poprvé použili profesori z univerzity v Chapel Hill v Severní Karolině Maxwell McCombs a Donald Shaw ve studii *The Agenda-Setting Function of Mass Media*¹⁷ publikované v roce 1972. Studie se zabývala jednotlivými tématy prezidentské kampaně v USA roku 1968 a porovnávala tematický obsah médií s představami voličů o důležitosti témat. Vzorkem byli jen nerozhodnutí voliči a McCombs s Shawem zkoumali, která témata tito voliči považují za důležitá a jaký prostor těmto tématům věnovala média. Dopracovali se mimo jiné k závěru, že dochází k ovlivňování publika tím, co se v médiích odehrává.¹⁸ Ještě dříve, ve 20. letech, se nastolování agendy věnoval americký novinář Walter Lippmann. Ten termínu agenda settingu ještě přímo neuznává, ve své knize *Public Opinion*¹⁹ v kapitole *The World Outside and the Pictures on Our Heads* ovšem hovoří o tom, že média nám zprostředkovávají události mimo dosah naší bezprostřední zkušenosti a že veřejné mínění reaguje na pseudoprostředí vytvořené médii.

¹⁴ BOORSTIN, Daniel J. *The Image: A Guide to Pseudo-Events in America*. Knopf Doubleday Publishing Group, 1992.

¹⁵ Tamtéž

¹⁶ MCQUAIL, Denis. *Žurnalistika a společnost*. 2016. Karolinum

¹⁷ MCCOMBS, Maxwell E. a DONALD L. SHAW. *The Agenda-Setting Function of Mass Media*. *The Public Opinion Quarterly* [online]. 1972 [cit. 2023-05-03]. Dostupné z: jstor.org

¹⁸ Tamtéž

¹⁹ LIPPMANN, Walter. *Public Opinion*. Simon and Schuster, 1997.

Nastolování agendy tedy znamená, že způsob, jakým média referují o jednotlivých událostech, ovlivňuje to, o čem lidé přemýšlejí a diskutují, tedy formuje veřejnou debatu. Podle McCombse je to teorie zkoumající přenos významnosti, tzv. salience, z mediální agendy do veřejné.²⁰ Dosavadní výzkum nastolování agendy tedy vychází ze dvou základních premis. První tvrdí, že média realitu formují, a podle druhé důraz médií na určité události vede k vnímání těchto témat jako důležitějších. S nastolováním agendy úzce souvisí i proces gatekeepingu a koncept zpravodajských hodnot. Gatekeeping je definován jako proces výběru informací, které se dostanou do médií. Autorem pojmu je americký psycholog německého původu Kurt Lewin, který zkoumal strategii rozhodování při nákupu potravin ve 40. letech.²¹ Lewinovo zkoumání posunul v 50. letech dále profesor z Bostonské univerzity David Manning White, který se již zaměřil na mediální prostředí. Ve své práci²² poprvé použil termín gatekeeper, což je v jeho zkoumání redakční editor, který rozhoduje o výběru zpráv. Výsledky studie ukázaly, že redakčně zpracováno je jen přibližně deset procent přijímaného materiálu a výběr zpráv je subjektivní. S nejkompexnějším pojetím gatekeepingu přišla americká profesorka komunikačních studií Pamela Shoemaker²³. Podle ní se gatekeeping týká každého komunikátora, který se účastní jakéhokoliv komunikačního aktu. Shoemaker představila také model pěti úrovní analýzy gatekeepingu. První úroveň se týká analýzy vlivu jednotlivců, která v sobě zahrnuje psychologické a individuální vlivy či percepce jednotlivých rolí. Druhá je analýza vlivu pracovní rutiny a postupů, tedy zkoumání redakční rutiny a jejího vlivu na práci novinářů. Redakční rutinou se typicky rozumí kupříkladu způsob vyhledávání informací, práce se zdroji, zpracování mediálních výstupů, uzávěrky či porady. Třetí úroveň analyzuje vliv organizačních postupů, tedy vliv mediálních organizací či dodržování zpravodajských hodnot na výběr událostí. Čtvrtá úroveň se týká analýzy vlivu společenských institucí, což zahrnuje působení různých polí, například ekonomického či politického. Poslední je analýza vlivu společenského systému, tedy působení ideologie či historických událostí.²⁴

²⁰ MCCOMBS, Maxwell. *Agenda setting: nastolování agendy – masová média a veřejné mínění*. Portál, 2009.

²¹ LEWIN, Kurt. *Frontiers in Group Dynamics: Concept, Method and Reality in Social Science; Social Equilibria and Social Change* [online]. 1947

²² WHITE, David Manning. *The "Gate Keeper": A Case Study in the Selection of News* [online]. 1950

²³ SHOEMAKER, Pamela J. a Timothy VOS. *Gatekeeping Theory*. Routledge, 2009.

²⁴ Tamtéž

1.4 Zpravodajské hodnoty

Selekce událostí, které vstoupí do mediálního prostoru, je poznamenána také dodržováním konceptu výše zmíněných zpravodajských hodnot. To jsou určité hodnoty a atributy, které musí událost mít, aby byla do žurnalistického výběru zahrnuta. V průběhu času vzniklo několik verzí konceptu, typologie je však vždy podobná. Pojem poprvé použil Walter Lippmann ve 20. letech a za zpravodajské hodnoty označil jednoznačnost události, překvapení, prostorovou blízkost, osobní zaujetí a konflikt.²⁵ V mediálních studiích nejužívanější dělení zpravodajských hodnot zpracovali v 60. letech norští výzkumníci Johan Galtung a Mari Ruge.²⁶ Podle nich existuje dvanáct nejdůležitějších kritérií pro výběr událostí, z nichž se může stát mediální zpráva. Prvním kritériem je frekvence, kdy platí, že nečekané a nové události mají vyšší potenciál dostat se do zpravodajství než ty, které probíhají soustavně a dlouhodobě. Druhým kritériem je práh pozornosti, následuje jednoznačnost a význam, který souvisí s kulturní blízkostí pro dané publikum. Pátým kritériem je souznění či naopak nesouznění, tedy jak moc událost souzní s hodnotami společnosti. Dalšími kritérii jsou překvapení, kontinuita a variace. Následuje vztah události k elitním národům, kdy větší pozornost typického publika upoutá událost například z USA. S tím souvisí i kritérium vztahu k elitním osobám, tedy jakási celebritizace. Předposledním kritériem je personalizace, to znamená spojení události s konkrétním lidským příběhem, a posledním kritériem je negativita. Zde platí, že tragické události mají vždy větší šanci stát se zprávou.

S fungováním toho, jaké události dostávají v médiích význam a jak následně média událost podají příjemcům, je spojen také pojem *priming*²⁷. Tím je také označeno věnování pozornosti ze strany médií jen některým událostem a naopak vynechání jiných z mediální agendy. Budeme-li nahlížet na média jako na aktéra sociální konstrukce reality, nemůžeme opomenout ani proces stereotypizace, a především rámcování, kterému je věnována následující kapitola.

²⁵ LIPPMANN, Walter. *Public Opinion*. Simon and Schuster, 1997.

²⁶ GALTUNG, Johan a Mari H. RUGE. *The Structure of Foreign News: The Presentation of the Congo, Cuba and Cyprus Crises in Four Norwegian Newspapers* [online]. 1965

²⁷ Institut politického marketingu. 2013. *Slovník politického marketingu: Priming*

2 Rámcování a jeho vliv na mediální produkci

„Aby dávaly faktické informace lidem smysl lidem, kteří nejsou na danou tematiku experty, musejí být tyto informace zasazeny do určitého kontextu nebo referenčního rámce, či nějak označeny. Tento proces rámcování nevyhnutelně otevírá cestu známým stereotypům a hodnotově zabarvené interpretaci,“ vyjadřuje se k procesu rámcování a stereotypizace McQuail.²⁸ Oba koncepty spojuje to, že zachycují jen určitý výsek reality, který vyzdvihnou, zatímco zbytek upozadí, a prezentací události tak dojde ke zkrácení reality. Stereotypy mají však na rozdíl od rámců většinou spíše negativní vyznění.

2.1 Stereotypizace

Stereotypy lze všeobecně chápat jako typizované nositele soudů, postojů, názorů a předsudků.²⁹ *Stereotypy nejsou pravdivé, nebo nepravdivé, ale reflektují určitou sadu ideologických hodnot. Ve skutečnosti jsou to mytické figury, které výstižným způsobem reprezentují společenské hodnoty.*³⁰ Na základě přenášených hodnot poté určitým způsobem smýšlíme o dění, jevech či například sociálních skupinách. Rolí stereotypů se zabýval také britský akademický vědecký pracovník Richard Dyer³¹, který tvrdí, že stereotypy vyjadřují konkrétní definice reality s doprovodným hodnocením, které se vztahuje k mocenskému uspořádání ve společnosti. Stereotypy vytvářejí ti, kdo mají moc je prosadit. Role stereotypů ve společnosti proto úzce souvisí s dominantním diskurzem a diskurzem moci, jak ho popsal francouzský filozof a historik Michel Foucault.³² Ten také ve svém díle *Dějiny šílenství*³³ hovoří o uplatnění moci prostřednictvím znalostí v různých historických epochách, což se týkalo například toho, že na homosexualitu se v minulosti z medicínského hlediska nahlíželo jako na nemoc. Podobně tedy ve společnosti funguje i role stereotypů. „Stereotyp vyjadřuje obecnou shodu o sociální skupině, jako by tato shoda vznikla před stereotypem a nezávisle na něm. Přesto z větší části získáváme své představy o sociálních skupinách ze stereotypů. Konsenzus, kterého se dovolávají stereotypy, je však spíše zjevný než skutečný (...) Nejdůležitější funkcí stereotypu je udržovat ostré definice hranic, jasně určovat, kdo

²⁸ MCQUAIL, Denis. *Žurnalistika a společnost*. 2016. Karolinum, s. 128.

²⁹ JIRÁK, Jan a Graeme BURTON. *Úvod do studia médií*. 2001.

³⁰ LACEY, Nick. *Image and Representation: Key Concepts in Media Studies*. 1998

³¹ DYER, Richard. „The Role of Stereotypes“. In: *Media Studies: A Reader*. Edinburgh University Press, 1999.

³² FOUCAULT, Michel. *Diskurs, autor, genealogie*. Svoboda, 1994.

³³ FOUCAULT, Michel. *Dějiny šílenství*. Nakladatelství Lidové noviny, 1994.

je uvnitř a kdo je za hranicí. Stereotypy takto mapují hranice přijatelného a legitimního chování,“ píše Dyer.³⁴

Vedle stereotypu, který je definován sociální funkcí, popisuje Dyer také *typ*, jenž je definován spíše funkcí estetickou a tradičně je využíván ve fiktivním vyprávění. *Typ je jakákoli postava vytvořená pomocí několika okamžitě rozpoznatelných a definujících rysů, které se v průběhu vyprávění nemění ani nevyvíjejí a které poukazují na obecné, opakující se rysy lidského světa.*³⁵ Typ tedy v sobě zahrnuje některé univerzální a věčné archetypy či historicky nebo kulturně specifické sociální typy a stereotypy.³⁶

Důležitými pojmy jsou také typizace a kategorizace. Oba pojmy popisují stejný proces, kdy si v naší mysli neustále srovnáváme nové informace s minulými prožitky a zkušenostmi, a vytváříme si tak vlastní mentální modely.³⁷ Na rozdíl od stereotypizace je proces typizace či kategorizace méně rigidní. Na novou zkušenost nahlížíme prostřednictvím již zažitého, zároveň ale nejsme natolik svázáni stereotypem a zkušenost si teprve sami zařadíme. Posledním pojmem souvisejícím s reprezentací reality a fungováním stereotypům je koncept „*těch druhých*“. Ti se podle Halla odlišují od většinové populace. „Lidé, kteří se jakýmkoli způsobem výrazně odlišují od většiny – jsou to ‚oni‘ spíše než ‚my‘ – jsou často vystaveni binárním formám reprezentace. Jsou reprezentováni ostře polarizovanými, binárními extrémami. Tedy jako dobří/špatní, civilizovaní/primitivní, oškliví/nadměrně atraktivní, znepokojiví, protože odlišní/zajímaví nebo podivní/exotičtí,“ uvádí Hall³⁸. „Ti druzí“ tedy ve zkratce představují dualistický přístup jednotní „my“ proti jednotní „oni“, což v sobě nese také prvky ideologie.

V prostředí mediální produkce můžeme stereotypizaci vnímat jako *proces, při kterém dochází k upevnování rigidního a neflexibilního zobrazování určitých sociálních skupin, při kterém se vytvářejí tzv. mediální stereotypy, v nichž jsou používány a zvýhodňovány jen určité rysy, které mohou zejména u menšinových sociálních skupin, např. etnických, nabývat významně negativních*

³⁴ DYER, Richard. „The Role of Stereotypes“. In: *Media Studies: A Reader*. Edinburgh University Press, 1999.

³⁵ Tamtéž

³⁶ Tamtéž

³⁷ HALL, Stuart. *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. SAGE Publications, 1997.

³⁸ HALL, Stuart. Spectacle of the ‘Other’. In: *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. SAGE Publications, 1997, s. 229.

aspektů.³⁹ Setkat se můžeme jak se stereotypizací pozitivní, kdy se u sociální skupiny vyzdvihují především kladné vlastnosti, tak se stereotypizací negativní, kdy je kladen důraz například na společnosti odsuzované vlastnosti a chování.

2.2 Rámcování

Jak již bylo uvedeno, stereotypy i rámce zachycují a vyzdvihují vybraný úsek reality, čímž se realita zkreslí. Zvolený rámec tudíž nutně některý prvek zachytí a jiný naopak vyloučí. Původ teorie rámcování je spjatý s kanadským sociologem Erwingem Goffmanem. Ten se nezaobíral fungováním rámců z pohledu mediálních studií, ale spíše ze sociologického hlediska. Zkoumal fungování toho, jak lidé rámcují své zkušenosti, přičemž rámcování vnímal jako technický proces. *Předpokládám, že definice situací jsou vytvořeny v souladu s principy organizace, které řídí události – minimálně ty sociální (...). Rámec je slovo, které používám, když odkazuji k těm základním elementům, které jsem schopen identifikovat. Můj výraz analýza rámců je heslo, které odkazuje ke zkoumání těchto podmínek organizace zkušeností.*⁴⁰

Vliv na teorii rámcování měla také kognitivní psychologie a experimentální výzkum izraelských psychologů Daniela Kahnemana a Amose Tverského⁴¹, kteří se zabývali tím, jak změna rámce, tedy změna podání dané informace, ovlivní chování lidí a jejich rozhodování. Efekt rámců popsali právě jako kognitivní zkreslení, kdy se jednotlivci rozhodují více na základě toho, jak je jim informace podána, než na základě informace samotné. Kahneman s Tverským jsou rovněž autory behaviorální ekonomické prospektové teorie⁴², která je pro pochopení jejich popisu efektu rámců zásadní. Prospektová teorie souvisí s naším hodnocením rizik a odměn a dokazuje, že bereme-li v potaz stejnou výchozí situaci, lidé se spíše vyhnou potenciálnímu riziku ztráty, než aby dávali přednost šanci potenciálního zisku. Teorii lze také popsat jako averzi ke ztrátám, kdy platí, že ztráty se nám vždy zdají větší než zisky stejného rozsahu.⁴³ Autoři tedy ve svém výzkumu demonstrovali

³⁹ HALADA, Jan a Barbora OSVALDOVÁ. *Slovník žurnalistiky*. Karolinum, 2017.

⁴⁰ GOFFMAN, Erwin. *Frame analysis: an essay on the organization of experience*. New York: Harper & Row, 1974.

⁴¹ TVERSKY, A. a KAHNEMAN, D. The framing of decisions and the psychology of choice. In: *Science*, 211. 1981, 453–458.

⁴² KAHNEMAN, D. a TVERSKY, A. Prospect theory: An analysis of decisions under risk. In: *Econometrica*, 47. 1979, s. 313-327.

⁴³ Tamtéž

fakt, že zdánlivě bezvýznamné změny ve formulaci určité volby, tedy na základě zvoleného rámce, způsobují významné posuny v preferencích jedinců. V ekonomické rovině platí, že lidé se pro investici rozhodnou spíše ve chvíli, kdy je rámcována jako výhodná, a ne pokud je totožná investice rámcována jako riziko.

Do mediálního prostředí převedl teorii rámcování americký mediální teoretik Robert Entman, jenž rámcování popsal jako komunikační proces.⁴⁴ V něm komunikátor vytváří text, do kterého zahrne zvolené rámce a stereotypy. Každý příjemce následně může sdělení vnímat odlišně, patrný je zde vliv dané kultury. Sdělovaná informace proto může být vnímána zcela jinak, než ji komunikátor zamýšlel. „Komunikátoři se při rozhodování o tom, co chtějí sdělit, dopouštějí vědomých či nevědomých soudů a využívají rámců, které organizují systém jejich kultury. Text obsahuje rámce projevující se přítomností či nepřítomností určitých klíčových slov, frází, stereotypních snímků či zdrojů informací. Rámce, které mají vliv na uvažování příjemců, mohou, ale také nemusí odrážet rámce, které záměrně zvolil komunikátor (...) Kultura je pak zásoba často se vyskytujících rámců. Lze ji definovat jako empiricky prokazatelný soubor společných rámců projevujících se v běžném diskurzu a myšlení lidí v určitém sociálním uskupení,“ uvádí Entman⁴⁵. Ve svém pojednání o rámcích autor často užívá pojem *salience*, tedy významnost či zvýraznění. Použití rámců v médiích zvyšuje významnost problémů a jejich funkcí je především definování, kauzální vysvětlení, doporučení řešení problému a také morální soud. *Rámcovat znamená vybrat některé aspekty vnímané reality a učinit je v komunikovaném textu výraznějšími takovým způsobem, aby podpořily definici konkrétního problému, jeho kauzální interpretaci, morální hodnocení nebo doporučily řešení (...)* O rámcích lze tedy tvrdit, že obvykle diagnostikují, vyhodnocují a doporučují.⁴⁶

Rámcováním jako nástrojem ke studiu mediálního obsahu se zabýval také dánský politolog a teoretik politické komunikace Claes de Vreese. Ten na základě předchozích výzkumů tvrdí, že proces vytváření rámců v médiích probíhá v nepřetržité interakci mezi novináři a elitami a

⁴⁴ ENTMAN, Robert M. Framing: Towards Clarification of a Fractured Paradigm. In: *Journal of Communication*. 43. 1993, s. 51-58.

⁴⁵ Tamtéž, s. 52-53.

⁴⁶ ENTMAN, Robert M. Framing: Towards Clarification of a Fractured Paradigm. In: *Journal of Communication*. 43. 1993, s. 52.

sociálními hnutími.⁴⁷ *Nastolování rámců ovlivňuje interakce mezi mediálními rámci a předchozími znalostmi a predispozicemi jednotlivých příjemců. Mediální rámce pak mohou ovlivnit proces pochopení, interpretace a hodnocení problémů a událostí (...)* Důsledky rámcování lze pojímat na individuální i společenské úrovni. Důsledky na individuální rovině mohou představovat změnu postoje k jednotlivým problémům na základě vystavení určitým rámcům. Na společenské úrovni mohou rámce přispívat k formování procesů, jako je například politická socializace či politické rozhodování.⁴⁸ De Vreese rámec definuje širěji jako ústřední organizační myšlenku nebo příběhovou linii, která poskytuje význam rozvíjejícímu se pásmu událostí a vytváří mezi nimi spojení. Rámce naznačují, o čem se vede spor, co je podstatou problému, a alternativně tento problém definují. Jsou součástí politických argumentů, žurnalistických norem a diskurzu společenské morálky.⁴⁹

2.2.1 Typologie rámců

V rámci teorie rámcování a za účelem studia mediálních rámců vzniklo i několik možností dělení či rozlišení běžně se vyskytujících rámců. Jednu z typologií představil i de Vreese, který navrhuje rozlišovat rámce podle jejich povahy a obsahu. Některé mediální rámce se týkají pouze konkrétních témat či událostí. Takové de Vreese označuje jako rámce *specifické* a jsou to ty, které v médiích převažují. Druhý typ rámců pojmenovává jako *obecné (generické)* rámce.⁵⁰ Ty překračují vymezení konkrétní události a mohou se vztahovat k různým, obecnějším tématům. De Vreese tvrdí, že využíváme-li v mediálním výzkumu specifických rámců, umožňuje nám to úzce se zaměřit na podrobnosti vztahující se k dané události či problému. To však může být současně i nevýhodou. Příliš vysoká míra soustředění se na specifický problém totiž ztěžuje zobecnění a srovnání výsledků rámcové analýzy a jejich využití jako empirických důkazů pro budování teorie. Absence možnosti porovnávat výsledky poté často vede výzkumníky k příliš snadnému nalezení důkazů pro to, co hledají.⁵¹

⁴⁷ DE VREESE, Claes H. News framing: Theory and typology. In: *Information Design Journal*. 13 (1). 2005, s. 51–62.

⁴⁸ Tamtéž, s. 53.

⁴⁹ Tamtéž

⁵⁰ Tamtéž, s. 54.

⁵¹ DE VREESE, Claes H. News framing: Theory and typology. In: *Information Design Journal*. 13 (1). 2005, s.55.

Obecné rámce dále rozdělil politolog Shanto Iyengar⁵², který věnoval pozornost především politickému zpravodajství. Konkrétně zkoumal vliv televizního zpravodajství na přisuzování politické odpovědnosti a také to, jak použité rámce obecně ovlivňují veřejné mínění. Rozlišil dva typy rámců: epizodické a tematické. Epizodické rámce zobrazují určitý problém z hlediska konkrétních případů, Iyengar říká, že jsou to ve své podstatě ilustrace daných problémů. Tematické rámce naopak zobrazují politické události širěji, s větší mírou abstrakce a zasazují je do vhodného historického, geografického či kulturního kontextu. Dodává však také, že jen málo mediálních textů obsahuje čistě epizodické či tematické rámce. Představuje-li text kupříkladu portrét nezaměstnaného člověka, bude zároveň vždy více či méně odkazovat na celostátní míru nezaměstnanosti.⁵³ Iyengar na základě svých výzkumů došel k závěru, že epizodické rámce se v politickém zpravodajství vyskytují mnohem častěji. To však může mít negativní důsledky v tom, že je-li publikum často vystavováno epizodickému rámcování, nepřispívá to ke společenskému přisuzování odpovědnosti za politické činy, čímž se snižuje kontrola volených zástupců. Podle autora tedy *konečným účinkem televizního zpravodajství je ochrana volených představitelů před politickým selháním nebo kontroverzemi, a tím dochází k posilování jejich legitimacy.*⁵⁴

2.1.1.1 Obecné rámce

Rámcová analýza může vycházet taktéž z poznatků předchozích výzkumů a odhalování již popsaných rámců. Na základě Iyengarových studií identifikovaly výzkumnice Holli Semetko a Patti Valkenburg⁵⁵ pět obecných rámců nejčastěji se objevujících v politickém zpravodajství a na vzorku více než dvou a půl tisíce tiskových vydání novin a patnácti set ukázek příspěvků z televizního zpravodajství ukázaly, že nejčastěji se objevují rámce odpovědnosti, konfliktu, ekonomických následků, morálky a lidského rozměru. Podle výsledků výzkumu nejčastěji využívaný rámeček konfliktu zdůrazňuje obvykle neshody mezi jednotlivci, skupinami či institucemi a slouží jako prostředek k zachycení zájmu publika. Druhý hojně využívaný rámeček lidského rozměru vnáší do prezentace události či problému konkrétní lidský příběh, tedy personalizuje, a

⁵² IYENGAR, Shanto. *Is anyone responsible?: how television frames political issues*. Chicago: The University of Chicago Press, 1991, s. 62.

⁵³ Tamtéž

⁵⁴ Tamtéž

⁵⁵ SEMETKO, Holli A. a VALKENBURG, Patti M. Framing European politics : a content analysis of press and television news. In: *Journal of Communication*, 50 (2). 2000, s. 93–109.

snaží se cílit na emoce respondenta. Rámec ekonomických následků nahlíží na danou událost z hlediska toho, jaké budou její ekonomické dopady na jednotlivce či společnost. Rámec odpovědnosti představuje určitý problém tak, že připisuje zodpovědnost za jeho vyvolání či naopak vyřešení politické reprezentaci, nějaké skupině či jednotlivci. Zde Semetko a Valkenburg odkazují na Iyengara⁵⁶ a jeho dělení na epizodické a tematické rámce a upozorňují na jeho zjištění, že epizodické rámce, které zobrazují problém za pomoci konkrétních případů, jsou v politickém zpravodajství mnohem častější. Z výzkumu autorek vyplývá, že televizní zpravodajství pokrývá sledovanou událost právě spíše z pohledu jednotlivce než z širšího sociálního či historického kontextu (tematicky). V souvislosti s rámcem odpovědnosti to lze číst způsobem, že za problémy například sociálního charakteru jsou zodpovědní spíše jednotlivci než vláda či systém.⁵⁷ Poslední rámec morálky zasazuje událost či problém do kontextu morálních či náboženských zásad. Novináři se v textech například často mohou odvolávat na platné morální zásady, využívají citace či si kladou řečnické otázky.

Přístup, kdy v mediálních textech hledáme již předem definované rámce, lze označit za deduktivní. Tuto metodu je možné snáze aplikovat na větší vzorek textů a odhalit u nich dominantní rámec. Předchozí výzkumy využívaly postup vyhledávání předem stanovených rámců především u zpravodajských obsahů, tato práce si ovšem klade za cíl vyhledat předdefinované rámce v textech názorových.

3 Vliv vlastnictví médií

Na produkci žurnalistických výstupů má zásadní vliv ekonomické prostředí a forma vlastnictví médií. Odhlédneme-li od veřejnoprávních mediálních forem financovaných pomocí koncesionářských poplatků, je v současnosti většina mediálních produktů předmětem obchodu ve fungujícím systému soukromého vlastnictví médií. Soukromá média jsou ovládána jednotlivými

⁵⁶ IYENGAR, Shanto. *Is anyone responsible?: how television frames political issues*. Chicago: The University of Chicago Press, 1991.

⁵⁷ SEMETKO, Holli A. a VALKENBURG, Patti M. Framing European politics : a content analysis of press and television news. In: *Journal of Communication*, 50 (2). 2000, s. 96.

vlastníky, nebo spadají do vlivu velkých mediálních domů.⁵⁸ Pod vlivem vlastnictví, inzerce a komercializace, kdy jsou média řízena jako soukromé společnosti a jejich obsah je předmětem obchodování, dochází ke komodifikaci tohoto obsahu a žurnalistické texty se stávají zbožím. To souvisí s pojmem *marketizace* žurnalistiky, kdy publikum již není vnímáno pouze jako příjemce, ale především také jako konzument a zákazník. Podstatnou roli proto hraje snaha o udržení pozornosti těchto konzumentů a zákazníků, čemuž mediální tvůrci přizpůsobují své výstupy.

3.1 Ekonomické faktory

3.1.1 Vliv vlastníků a inzerentů

Zdroj financování či příjmů médií je nejdůležitějším ekonomickým faktorem. Platí, že mediální obsahy vždy odrážejí zájmy těch, kdo tyto obsahy financují.⁵⁹ Existuje tedy rozdíl mezi příjmem získaným od konzumentů, kteří si mediální produkt zakoupí, a příjmem, který umožní tento mediální produkt vytvořit, což jsou především inzerenti či sponzoři.⁶⁰ „Není těžké odhadnout, že vzájemná proporce těchto dvou typů příjmů přímo ovlivňuje pravděpodobný stupeň nezávislosti šéfredaktorů a novinářů, stejně jako vztahy s publikem. Peníze placené za zprávy přímo čtenáři/posluchači jsou nejméně omezující, nejvíce osvobozují redakci – v takovém případě pravděpodobně není zahrnut zájem žádné třetí strany,“ tvrdí McQuail⁶¹. Právě snaha o co největší monetizaci obsahu a užší propojení s publikem vede aktuálně média k vytváření různých typů speciálních zpoplatněných produktů či předplatných, ať už jde například o bonusové texty pouze pro abonenty, podcasty či audiovizuální typy sdělení.

Významnější částky přijaté od velkých inzerentů mohou mediálnímu managementu či přímo novinářům svazovat ruce, a to navzdory standardnímu přístupu oddělování inzerce od redakčního obsahu, říká McQuail a upozorňuje na to, že vedle inzerce mohou média ovlivňovat i jiné druhy příjmů. Jedním z nich může být veřejná podpora na základě politického rozhodnutí. Ta je sice

⁵⁸ TEJKALOVÁ, Alice N. a Jan JIRKŮ. *Žurnalistika jako pole a její provázanost s ostatními poli: Teoretické koncepty ke studiu žurnalistiky I*. Praha, 2020. Přednáška. Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy.

⁵⁹ ALTSCHULL, Herbert J. *Agents of Power: The Media and Public Policy*. USA: Longman Pub., 1995.

⁶⁰ MCQUAIL, Denis. *Žurnalistika a společnost*. 2016. Karolinum, s. 140.

⁶¹ Tamtéž

zpravidla transparentní a doprovázejí ji přesná pravidla pro účel využití, zároveň ale tíhne k omezování novinářské svobody a zvyšuje vliv státu, a to i v režimech plně demokratických a garantujících nezávislost médií. Jiným druhem příjmů může být finanční podpora pro vytváření mediálních výstupů podporujících (taktéž transparentně) přímo politickou stranu nebo hnutí, ideologii, náboženství nebo konkrétní cíl. K tomu ještě mohou existovat příjmy obtížněji zařaditelné, do nichž mohou spadat například platby za zveřejňování různých petic a oznámení či veřejná inzerce, která je skrytou dotací.⁶² V rámci vlivu vlastnictví na média lze také rozlišit různou míru provázanosti a definovat čtyři formy vztahů. První z nich, oficiální, jsou státem dané a spadají pod ně například platné mediální zákony. Následují komerční vztahy, tedy mezi vydavateli a inzerenty, kdy výstupy jsou obvykle sponzorované texty či příspěvky nebo přímo reklama. Do zájmové formy vztahů patří především stranická média a přímé financování médií určitou organizací. Poslední, neformální forma vztahů je nejproblematictější. Dochází totiž k prolínání zájmů lobbistických skupin, kdy bývá těžké tyto zájmy rozpoznat.⁶³

3.1.2 Konkurence na trhu

Další faktor souvisí se stavem konkurence na daném mediálním trhu. „Čím je soutěž o totéž publikum intenzivnější, tím větší je tlak na organizace a redakce, aby dodávaly zprávy, které kladou maximalizaci většinového zájmu a pozornosti nad ostatní zpravodajská kritéria. To může vést k výrazné duplicitě zpravodajského pokrytí a k menšímu výběru pro publika. Velmi podobné dopady pramení z vysokého stupně koncentrace vlastnictví, která se někdy objevuje napříč různými médii. Čím méně vlastníků, tím méně alternativních výstupů, a čím méně redakčních politik, tím je pro novináře menší šance odchýlit se od redakční linie,“ uvádí McQuail⁶⁴. V kontextu českého mediálního trhu je zde vhodné dodat, že v důsledku ekonomické krize započaté rokem 2008 došlo k výraznému odlivu zahraničních vlastníků a investorů. Stalo se tak vlivem silného dopadu recese na příjmy médií, především kvůli závažnému poklesu inzerce. Tuzemská média musela tehdy výrazně omezit své aktivity, klesla jejich čtenost a ziskovost se propadla. Zahraniční vlastníci

⁶² MCQUAIL, Denis. *Žurnalistika a společnost*. 2016. Karolinum, s. 140.

⁶³ TEJKALOVÁ, Alice N. a Jan JIRKŮ. *Žurnalistika jako pole a její provázanost s ostatními poli: Teoretické koncepty ke studiu žurnalistiky I*. Praha, 2020. Přednáška. Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy.

⁶⁴ MCQUAIL, Denis. *Žurnalistika a společnost*. 2016. Karolinum, s. 140.

proto již ne tolik výdělečná nebo ztrátová média prodali a tato média se pak často dostala do vlivu tuzemských podnikatelů. „Tuzemští podnikatelé, kteří investují do médií, jsou v drtivé většině případů aktivní v jiných sférách a sektorech ekonomiky, než je mediální průmysl. Takových případů můžeme najít v regionu poměrně mnoho a Česká republika je zemí, kde je koncentrace takových podnikatelů jednou z nejvyšších. Vzhledem k tomu, že investice do médií mají dlouhodobou návratnost a u tištěných médií je v dnešní době návratnost více než diskutabilní, jejich koupě z podnikatelského hlediska příliš velký smysl nedává. Mnohem pravděpodobnější tedy je, že si tím podnikatelé kupují vlivová média, kterými mohou prosazovat své podnikatelské, případně politické zájmy,“ vyjadřoval se k situaci v roce 2013 sociolog médií Václav Štětka⁶⁵. Nutno také konstatovat, že v dnešní době, kdy se velká část médií opět ocitla v ekonomických problémech a snaží se hledat nové formy existence, se někteří z podnikatelů, kteří před lety přenesli svůj vliv i do mediální sféry, těchto médií či vydavatelství snaží zbavovat, nebo alespoň snižují finanční podporu. Příkladem budiž politik a podnikatel Andrej Babiš a společnost Agrofert patřící do jeho svěřenských fondů, která jedná o prodeji vydavatelství Mafra⁶⁶. Stejně tak jako příklad poslouží vydavatelství Economia, jehož majitel Zdeněk Bakala *je stále ochoten do Economie investovat, domnívá se ale, že vydavatelství by mělo být provozně soběstačné*⁶⁷.

3.1.3 Cena informací

Třetí faktor je spojený s ekonomikou zpravodajských informací. Platí, že informace má svou cenu, a čím novější a exkluzivnější je, tím víc její cena roste. Redakční rozhodování o zpravodajském pokrytí je tudíž rozhodování o rozdělení omezených zdrojů času a finančních prostředků. Logika komerční produkce zpráv tedy vyžaduje úsilí o vytváření obsahu s co nejmenšími náklady. Zároveň tento obsah musí chránit zájmy sponzorů a inzerentů a získat si co nejširší publikum, za jehož oslovení jsou sponzoři a inzerenti ochotni platit.⁶⁸ S výsledkem ekonomických rozhodnutí daného média tedy souvisí originalita a míra rychlosti a intenzity novinářské práce, ale také míra

⁶⁵ Česká média se stále více vzdalují západním vzorům. *Mediaguru.cz* [online]. 28.11.2013 [cit. 2023-05-26]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2013/11/ceska-media-se-stale-vice-vzduhuji-zapadnim-vzorom/>

⁶⁶ Prodej Babišovy Mafry opět ve hře. Zájem mají Křetínský, Tykač a Strnad. *Echo24.cz* [online]. 17. 12. 2022 [cit. 2023-05-27]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/JpDK6/zpravy-domaci-prodej-vydavatelstvi-mafra-andrej-babis-prezidentske-volby-kretinsky-tykac-strnad>

⁶⁷ Úspory jsou pro Economii nutností. Bakala firmu podpoří. *Mediaguru.cz* [online]. 2. 5. 2023 [cit. 2023-05-26]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2023/04/uspory-jsou-pro-economii-nutnosti-bakala-firmu-podpori/>

⁶⁸ MCQUAIL, Denis. *Žurnalistika a společnost*. 2016. Karolinum, s. 141

nezávislosti na zprostředkovatelích již předpřipravených informací a na produkci zpravodajských agentur.

3.1.4 Socioekonomický profil publika

Výše zmíněné vlastnosti související s ekonomickým rozhodováním médií souvisejí i se socioekonomickým profilem zamýšleného publika. Tedy jaká je průměrná výše jeho příjmů, jaká povolání nejčastěji vykonává, jeho míra vzdělanosti, bydliště či životní styl. Inzertní trh totiž vyžaduje, aby se konzumenti rozlišovali právě podle těchto faktorů. Typy publika považované inzerenty za méněcennější, tedy takové, které vyhodnotí jako mimo svou cílovou skupinu, jsou podle McQuaila ohroženy tím, že jim média nebudou věnovat pozornost.⁶⁹

Pro současný kontext je také vhodné upozornit na dominantní vliv velkých technologických firem, které přebírají médii vytvářený obsah, přičemž vydavatelství připravují o zisk. Internetovým médiím totiž kvůli přebírání obsahu společnostmi, jako je Google, Facebook a v českém prostředí také specificky společnost Seznam, klesá přímá návštěvnost. Přímá návštěvnost webů a počet předplatitelů je přitom v dnešní době z hlediska příjmů pro online média důležitější než peníze plynoucí z inzerce. Po velkém propadu reklamních investic do médií vlivem covidové pandemie v roce 2020 však v posledních letech jejich objem opět rostl⁷⁰.

3.2 Vlastnická struktura Týdeníku Echo a názorového deníku Echo24

Vzhledem k cíli této práce, kterým je popis rámcování témat v textech vycházejících v Týdeníku Echo a na názorovém webu Echo24, je namístě zmínit rovněž vznik a proměnu vlastnické struktury tohoto média. Týdeník Echo jakožto projekt mediálního podnikatele a novináře Dalibora Balšínska se na mediálním trhu objevil v polovině roku 2014, a to nejprve v digitální podobě, jeho tištěná podoba začala vycházet na podzim téhož roku. Již v březnu 2014 byl spuštěn internetový deník

⁶⁹ MCQUAIL, Denis. *Žurnalistika a společnost*. 2016. Karolinum, s. 141

⁷⁰ Reklamní investice v médiích za osm měsíců drží dvouciferný růst. *Mediaguru.cz* [online]. 20.9.2022 [cit. 2023-05-27]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2022/09/reklamni-investice-v-mediich-za-osm-mesicu-drzi-dvouciferny-rust/>

Echo24 (ten představoval v roce 2022 devátý největší zpravodajský web na tuzemském trhu)⁷¹. V roce 2016 přibyla zpoplatněná online sekce *pro náročné čtenáře* Echo Prime.⁷² Všechny tituly padají pod mediální společnost Echo Media.

Balšínek projekt založil poté, co skončil v čele Lidových novin a odešel z představenstva vydavatelství Mafra. To se stalo v reakci na koupi Mafry již zmíněným Andrejem Babišem. Spolu s Balšínkem z Lidových novin do nového média odešli také například novináři Lenka Zlámalová, Daniel Kaiser, Ondřej Štindl či Martin Weiss. Šéfredaktor Balšínek od začátku o Týdeníku Echo a deníku Echo24 hovořil jako o „protiváze oligarchizovaných českých médií“. „V České republice dochází v posledních letech k oligarchizaci médií, která se na jednotlivých titulech podepisuje různou měrou ovlivnění obsahu. Zahraniční vlastníci českých médií se začali dostávat do ekonomických ztrát a rozhodli se své tituly prodávat. Ty se tak přesouvají do rukou mocenských a politických struktur platicích za nákup vydavatelství nesmyslné částky. To vše má jen jediný smysl: získat vliv na veřejné mínění. Novým majitelům mají ochránit jejich ekonomické nebo politické zájmy. Echo24.cz žádné takové pozadí nemá,“ uvádí dosud na stránkách deníku⁷³ Dalibor Balšínek.

Hlavním zdrojem tržeb je pro společnost Echo Media předplatné. Výnosy z distribuce, pod níž spadá prodej tištěného Týdeníku Echo, předplatné elektronické verze Echa, ale také prodej knih, v roce 2022 dosáhly 22,8 milionu korun, a tvořily tak většinu celkových výnosů. Tištěná i digitální inzerce se na výnosech podílela téměř ze čtyřiceti procent. Přesto platilo, že reklamní výnosy v roce 2022 meziročně mírně vzrostly, a naopak výnosy z distribuce mírně klesly.⁷⁴ To způsobilo především meziroční snížení výnosů z prodeje knih. Konkrétně publikace *Proměny světa*

⁷¹ Nejsilnější na internetu byl loni Seznam, ovládl i zpravodajské weby. *Mediaguru.cz* [online]. 3.1.2023 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2023/01/nejsilnejsi-na-internetu-byl-loni-seznam-ovladl-i-zpravodajske-weby/>

⁷² Vychází nový týdeník Echo. Chce získat náročné čtenáře a jít proti všem trendům. *Irozhlás.cz* [online]. 7.11.2014 [cit. 2023-05-27]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/vychazi-novy-tydenik-echo-chce-ziskat-narocne-ctenare-a-jit-proti-vsem-trendum_201411071300_kpracharova

⁷³ Echo24.cz slaví tři roky. Děkujeme vám. *Echo24.cz* [online]. 16.3.2017 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://www.echo24.cz/a/iFzWJ/echo24cz-slavi-tri-roky-dekujeme-vam>

⁷⁴ Echo Media skončila druhý rok po sobě v plusu. *Mediaguru.cz* [online]. 21.2.2023 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2023/02/echo-media-skoncila-druhy-rok-po-sobe-v-plusu/>

zaznamenala úspěšný prodej, což významně ovlivnilo hospodářské výsledky za rok 2021.⁷⁵ Za roky 2021 a 2022 Echo Media poprvé udržela kladné hospodaření a skončila v mírném zisku. Rok 2023 ovšem šéfredaktor Balšínek očekává „náročnější“ a vnímá ho jako „rozvojový“⁷⁶. Horší výsledky hospodaření se předpokládají především z důvodu schválení novely autorského zákona, jejímž důsledkem je mimo jiné ukončení licenčního programu Google News Showcase. V rámci něj společnost Google platila některým vydavatelům za použití jejich obsahu zobrazovaného ve službách Zprávy Google a Discover.⁷⁷ I proto se podle slov šéfredaktora společnost Echo Media zaměří na další způsoby monetizace obsahu. Již na konci roku 2022 se například objevily nové podcasty nazvané *Porada Echa*, které jsou zčásti zpoplatněné a dostupné pouze pro předplatitele⁷⁸.

3.2.1 Proměny vlastnictví společnosti Echo Media

Společnost Echo Media vlastnil do konce roku 2019 z 95 procent Dalibor Balšínek a zbývajících pět procent patřilo obchodní ředitelce Petře Feřtové. Poté nastala první změna, kdy do společnosti vstoupili noví akcionáři. Šlo o původní investory Jana Klenora a Rudolfa Ovčářiho, kteří založili společnou investiční skupinu Roklen⁷⁹. Projekt Echo totiž na počátku vznikl s investicí dvacet milionů korun, což představovalo úvěr právě od podnikatele Jana Klenora. Zmíněný Roklen byl také nový ekonomický web, který společnost Echo Media pro investory Klenora a Ovčářiho dříve provozovala, a měl na webu představovat hlavní projekt. Rozvoj samotného Echa však nakonec předběhl rozvoj ekonomického webu Roklen⁸⁰.

⁷⁵ Bestseller Proměny světa. Kniha 50 unikátních rozhovorů stále láká čtenáře. *Echo24.cz* [online]. 16.2.2022 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SC8MF/bestseller-promeny-sveta-kniha-50-unikatnich-rozhovoru-stale-laka-ctenare>

⁷⁶ Echo Media skončila druhý rok po sobě v plusu. *Mediaguru.cz* [online]. 21.2.2023 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2023/02/echo-media-skoncila-druhy-rok-po-sobe-v-plusu/>

⁷⁷ Google v Česku ukončil program plateb za zprávy, vydavatelé přijdou o peníze. *Mediar.cz* [online]. 15.12.2022 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://www.mediar.cz/google-v-cesku-ukoncil-program-plateb-za-zpravy-vydavatele-prijdou-o-penize/>

⁷⁸ Echo spouští první podcast. *Porada Echa*, jiskřivé výměny komentátorů. *Echo24.cz* [online]. 4.12.2022 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: https://echo24.cz/a/SbvLZ/zpravy-domov-podcast-porada-echa-pro-verne-ctenare?utm_source=www.seznam.cz&utm_medium=sekce-z-internetu

⁷⁹ Balšínek: Echo posílí redakci, bude dál investovat. *Mediar.cz* [online]. 23.11.2015 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://www.mediar.cz/balsinek-echo-posili-redakci-bude-dal-investovat/>

⁸⁰ Tamtéž

Na konci roku 2020 ze společnosti Echo Media vystoupil Jan Klenor, Ovčari vlastnil 49 procent a 51 procent vložil do tehdy vzniklé nadace. Systém měl fungovat tak, že s každým novým či obnoveným předplatným Echa mohli čtenáři získat poukaz na jednu akcii společnosti. Její v té době majoritní vlastník Rudolf Ovčari to nazýval „*pokusem o světový průlom*“⁸¹. Na jaře 2021 ovšem došlo k dalším významným změnám ve vlastnické struktuře, kdy se novým většinovým vlastníkem stal místo Ovčariho spoluzakladatel vývojářské společnosti Bohemia Interactive Marek Španěl.⁸² Dalibor Balšínek tehdy změny ve vlastnické struktuře označil za „přínos klidu a stability“ a řekl, že společnost Echo Media naváže na to, co rozvíjela před podzimem 2020⁸³. Částečně se také od akce se čtenářskými akciemi distancoval. „Nebyla to moje myšlenka a od počátku akce měla svá rizika a úskalí, která se nakonec projevila. Ideu prosazoval spolupracovník předchozího investora vedený jen svými osobními zájmy. Proto přišel Marek Španěl, který byl naším předplatitelem a podporovatelem, a po jeho převzetí společnosti jsme akci ukončili. Čtenáři získali promile společnosti, ale na naši práci a fungování společnosti to nemá negativní vliv. Nemá smysl to více řešit, je to za námi,“ komentoval to Balšínek⁸⁴. Koupí společnosti Echo Media Markem Španělem řídil a přivedl k výsledku mediální podnikatel Michal Voráček, kterého angažovaly obě strany transakce.⁸⁵ V létě 2023 vznikla společnost SPM Media jakožto mediální divize investiční skupiny SPM Marka Španěla a Slavomíra Pavlíčka, druhého zakladatele Bohemia Interactive. SPM Media zastřešila všechny mediální aktivity vydavatelství Echo Media a převzala také nově vzniklé Radio Prostor. Strategii SPM Media řídí z pozice dozorčí rady Marek Španěl, výkonným ředitelem celého projektu je z pozice člena představenstva Dalibor Balšínek. Vydavatelství Echo Media se v létě 2023 taktéž přestěhovalo z Malostranského náměstí do větších prostor v Křížové ulici v Praze 5. Na stejnou adresu se přesunulo i Radio Prostor⁸⁶.

⁸¹ Pokusíme se o světový průlom. 51 % akcií Echa půjde mezi čtenáře, říká Rudolf Ovčari. *Echo24.cz* [online]. 19.11.2020 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SB2Ge/pokusime-se-o-svetovy-prulom-51--akcii-echa-pujde-mezic-ctenare-rika-rudolf-ovcari>

⁸² Nový majitel Echa: Marek Španěl koupil podíly od Rudolfa Ovčariho. *Echo24.cz* [online]. 15.4.2021 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SghLi/novy-majitel-echa-marek-spanel-koupil-podily-od-rudolfa-ovcariho>

⁸³ Balšínek: Předplatné je pro Echo klíčovým zdrojem tržeb. *Mediaguru.cz* [online]. 2.8.2021 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2021/07/balsinek-predplatne-je-pro-echo-klicovym-zdrojem-trzeb/>

⁸⁴ Tamtéž

⁸⁵ Nový majitel Echa: Marek Španěl koupil podíly od Rudolfa Ovčariho. *Echo24.cz* [online]. 15.4.2021 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SghLi/novy-majitel-echa-marek-spanel-koupil-podily-od-rudolfa-ovcariho>

⁸⁶ Echo se stává základem vznikající mediální skupiny. SPM MEDIA má smělé plány. *Echo24.cz* [online]. 1.6.2023 [cit. 2023-06-12]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/HUXu7/zpravy-domaci-nova-medialni-skupina-spm-media>

4 Metodologie výzkumu

Cílem této práce je určit, jakým způsobem nahlíželi kmenoví autoři Týdeníku Echo a názorového webu Echo24 na dění kolem vlády Petra Fialy v prvním roce jejího vládnutí a jak svůj pohled sdělovali čtenářům. To znamená, jaké rámce pro podání informací publiku využívali, jaké aspekty reality vybrali a učinili je v textu výraznějšími, tedy jak konkrétní problém definovali a hodnotili. Zvolíme deduktivní přístup a v textech budeme identifikovat již stanovené rámce podle výzkumu autorek Semetko a Valkenburg. Jde o rámce odpovědnosti, konfliktu, ekonomických následků, morálky a lidského rozměru. Abychom mohli dominantní rámec identifikovat, položíme si u každého analyzovaného textu několik otázek, přičemž objevíme-li v textu více rámců, za dominantní budeme považovat ten, na který autor kladl největší důraz. Semetko a Valkenburg ve svém výzkumu⁸⁷ vyvinuly sérii dvaceti otázek. V našem výzkumu budeme vycházet pouze z pěti z nich.

1. **Odráží text neshody mezi politickými stranami/jednotlivci/skupinami? (rámec konfliktu)**
2. **Zdůrazňuje text, jak určitý problém ovlivňuje jednotlivce/skupiny? (rámec lidského rozměru)**
3. **Naznačuje text, že za problém jsou odpovědni političtí činitelé? (rámec odpovědnosti)**
4. **Obsahuje text určité morální poselství? (rámec morálky)**
5. **Zmiňuje text současné či budoucí finanční ztráty nebo zisky? (rámec ekonomických následků)**

Zodpovězení otázek a přiřazení dominantního rámce nám umožní zjistit, jaký z rámců jednotliví autoři nejčastěji využívali. Výsledky analýzy nám také odpovědí na otázku, jak se po dobu jednoho roku výskyt rámců v textech proměňoval na základě toho, jaké politické události se v tu dobu odehrávaly.

⁸⁷ SEMETKO, Holli A. a VALKENBURG, Patti M. Framing European politics : a content analysis of press and television news. In: *Journal of Communication*, 50 (2). 2000, s. 99.

4.1 Výzkumný soubor a aplikace kvantitativní obsahové analýzy

Abychom získali výzkumný soubor, tedy abychom zjistili, jaké texty ze sledovaného období od prosince 2021 do prosince 2022 do analyzování rámců zařadit, využijeme nejprve metodu kvantitativní obsahové analýzy. V rámci této analýzy si stanovíme několik proměnných, podle kterých vybereme, jaké texty následně podrobíme kvalitativní analýze rámců. Do ní zařadíme všechny texty, které souvisely s některými z následujících témat:

- **Sněmovní volby a téma porážky Andreje Babiše**
- **Počínání vlády v době covidové pandemie**
- **Řešení ekonomických záležitostí**
- **Řešení vysokých cen energií**
- **Postoj vlády k evropské zelené transformaci**
- **Postoj vlády k médiím**
- **Jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu**
- **Volba nového prezidenta**

Vybírat zároveň budeme pouze texty z rubriky Komentáře na webu Echo24 a dále texty z Týdeníku Echo z těchto rubrik: Editorial, Komentář, Analýza, Téma, Rozhovor a Salon. Rubriky Rozhovor a Salon jsme do výběru zařadili vzhledem ke skutečnosti, že autor zde není pouze v roli nezaujatého moderátora, ale svými otázkami do debaty zasahuje a vnáší do ní své názory. Následně ještě texty rozlišíme podle autorství. V Echu působí v současnosti šest stálých komentátorů. Vedle šéfredaktora Dalibora Balšínska to jsou Daniel Kaiser, Jiří Peňás, Ondřej Šmigol, Martin Weiss a Lenka Zlámalová. Po určitou část analyzovaného období v redakci Echa působil také Ondřej Štindl. Abychom měli přehled o tom, jakým tématům se autoři kdy věnovali, roztrídíme ještě texty chronologicky. Pokud v textech objevíme více proměnných, zaznamenáme je, za určující však budeme považovat tu, která je nejvýznamnější.

4.2 Výzkumné otázky a stanovení hypotéz

Výsledky analýzy by nám měly umožnit zodpovědět tři předem stanovené výzkumné otázky:

- 1. Jak se během jednoho roku proměnila frekvence textů zmiňujících vládu?**
- 2. Jak se během jednoho roku proměnily využívané rámce a jaké z nich měly největší zastoupení?**
- 3. Jak během jednoho roku měnili autoři své argumenty týkající se činnosti vlády?**

Zároveň jsme si stanovili tři hypotézy, které na základě výsledků analýzy potvrdíme, či vyvrátíme:

- 1. Vlády a jejich kroků se týkalo stále více názorových textů.**
- 2. Nejčastěji využívané byly rámce odpovědnosti a ekonomických následků.**
- 3. Komentování vlády ze strany autorů se stávalo stále kritičtější.**

4.3 Kvantitativní obsahová analýza

Vzhledem k tomu, že výše jsme již stručně popsali analýzu rámců provedenou autorkami Semetko a Valkenburg, krátce se zde zmíníme ještě některé vlastnosti a náležitosti kvantitativní obsahové analýzy. Jak uvádí Miroslav Petrussek v *Sociologické encyklopedii*⁸⁸, obsahová analýza je výzkumná technika, jejímž cílem je objektivní, systematický a kvantitativní popis zjevného obsahu informačního sdělení. Předmětem je tedy obsah a forma komunikačních aktů, především písemných, knih, novin, časopisů, tištěných projevů či jiných tiskovin. Podle Renáty Sedlákové *obsahová analýza vychází z neopozitivistické tradice zkoumání, která předpokládá možnost vytvoření obecné teorie a její testování prostřednictvím hypotéz vypovídajících o vztahu více proměnných (...)*⁸⁹ Přístupovat lze k rozebíranému dokumentu při obsahové analýze podle Petruska z hlediska tří základních cílů: prvním je analyzovat obsah výpovědi, druhým formulovat na základě výpovědi tvrzení o osobě či skupině, která je autorem výpovědi, a za třetí podat základní charakteristiky příjemců sdělení nebo analyzovat důsledky působení rozebíraného sdělení⁹⁰.

Samotným východiskem obsahové analýzy by měla být klasifikace elementů textu či sdělení. Prvkem rozboru může být například slovo, sousloví, věta, paragraf, část dokumentu nebo dokument

⁸⁸ Analýza obsahová: Sociologická encyklopedie. *Encyklopedie.soc.cas.cz* [online]. [cit. 2023-06-18]. Dostupné z: [https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Analýza_obsahová_\(MSgS\)](https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Analýza_obsahová_(MSgS))

⁸⁹ SEDLÁKOVÁ, Renáta. Výzkum médií: Nejužívanější techniky a metody. Praha: Grada Publishing, 2014, s. 291.

⁹⁰ Analýza obsahová: Sociologická encyklopedie. *Encyklopedie.soc.cas.cz* [online]. [cit. 2023-06-18]. Dostupné z: [https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Analýza_obsahová_\(MSgS\)](https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Analýza_obsahová_(MSgS))

celý. Je-li východiskem analýzy slovo, pak je nazíráno nikoli jako gramatická jednotka, nýbrž z hlediska svého významu, tzn., že slova s podobným či shodným významem jsou spojována v souhrnné kategorie. Je obvyklé, že rozbor se mnohdy opírá o tzv. klíčová slova, jež mají funkci symbolů a vyjadřují základní postoje a tendence mluvčího či skupiny (např. svoboda, demokracie, humanismus, fašismus apod.). Při analýze tisku, ediční činnosti apod. se vychází z celých „dokumentů“ jako z jednotek analýzy, tj. jsou sledovány celé články v novinách a časopisech, dopisy v souboru korespondence, knihy v bibliografických přehledech apod.⁹¹ Obsahovou analýzou získaná kategorizovaná data se dále mohou kvantitativně zpracovávat a srovnávat. To znamená, že kvalitativní informace, tedy obsah sdělení, je na základě stanovených jednotek analýzy, jako jsou slova či věty, stanovených kategorií a výchozích hypotéz, které výzkumem ověřujeme, převedena na informaci kvantitativní povahy⁹².

Výzkumná část

5 Analyzování Týdeníku Echo a komentářů na webu Echo24

5.1 Kvantitativní obsahová analýza komentářů na webu Echo24

Začneme deníkem Echo24 a provedeme kvantitativní obsahovou analýzu k získání výzkumného souboru. Podle výše zmíněného postupu najdeme v komentářích vydaných během sledovaného období stanovené proměnné. Vybrané komentáře roztrídíme podle jednotlivých autorů a kalendářních měsíců, následně také výsledky přehledně zaznamenejeme do tabulky. Je nutné brát v potaz, že texty šéfredaktora Dalibora Balšínska vycházejí jako editoriały v tištěném Týdeníku Echo a následně ve stejné podobě i v komentářové sekci na webu Echo24. V této analýze na ně budeme nahlížet jako na editoriały, proto je zařadíme pouze mezi analyzované texty v Týdeníku Echo. Podobně také občas dochází k tomu, že některé komentáře vycházejí nejprve na webu

⁹¹ Analýza obsahová: Sociologická encyklopedie. *Encyklopedie.soc.cas.cz* [online]. [cit. 2023-06-18]. Dostupné z: [https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Analýza_obsahová_\(MSgS\)](https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Analýza_obsahová_(MSgS))

⁹² Tamtéž

Echo24 a poté jsou otištěny i v Týdeníku Echo. V takových případech je samozřejmě zahrneme do analýzy pouze jednou.

Daniel Kaiser

Prosinec 2021

- *100 + 1 způsobů, jak děti dotlačit k vakcíně* (počinání vlády v době covidové pandemie) - – **rámec lidského rozměru** – Vláda nutí mladé lidi k vakcinaci, a ztěžuje jim tak běžný život omezeními.
- *Ondřej Dostál byl pirát omylem* (počinání vlády v době covidové pandemie) – **rámec konfliktu** – Pirátská strana nesouhlasí se svým vládním expertem Ondřejem Dostálem, ten ze své funkce odchází. Autor to považuje za chybu, protože Dostálovy názory jsou podle něj správné.
- *Ani v roce 2 neléčíme covid včas* (počinání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Autor upozorňuje na to, že zanedbávání včasné péče u covidových pacientů, kteří mají problém dostat se k praktickým lékařům, je velkým problémem.
- *V Londýně zaprší a Válka roztahuje deštník?* (počinání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Nový ministr zdravotnictví i celá vláda porušují slib, že zachovají platnost PCR testů a nebudou vyžadovat jen očkování.
- *Pokus o velkou rošádu v české politice* (postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Fialova vláda slibovala, že bude bojovat proti populismu. Následně premiér řekl, že evropský Green New Deal je nutné brát jako příležitost, což autor považuje za jeden z projevů populismu.

Leden 2022

- *Petr Fiala, manažer nízkých očekávání* (počinání vlády v době covidové pandemie, řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií, postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Premiér Fiala slíbil, že bude mluvit otevřeně a nebude se bát pojmenovávat problémy. Podle autora však pouze vzbudil vysoká očekávání a už nyní voliče zklamává.

- *Kde je ta změna?* (počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec lidského rozměru** – Ministr zdravotnictví Válek nechce neočkovaným umožnit prokazovat se PCR testem, porušuje tak své předchozí sliby.
- *Potřebujeme vědět, kdy to může skončit* (počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec lidského rozměru** – Autor kritizuje mlčenlivost médií k účasti na demonstracích proti povinnému očkování a proticovidovým opatřením.
- *Fiala dobře* (počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Autor chválí rozhodnutí vlády zrušit nařízení o povinném očkování lidí nad 60 let u vybraných povolání. Říká, že přes pokračující diskriminaci neočkovaných je úleva zjistit, že premiér a ministr zdravotnictví chtějí zachovat společenský smír.
- *Zmocňovací zákon* (počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Vláda přijala návrh novely pandemického zákona, která by jí podle autora umožnila bez omezení nařizovat stále nová opatření, což je nebezpečné.
- *Čím větší zoufalství, tím ostřejší boj proti „dezinformacím“* (počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Vláda postupuje zcela proti svým slibům a stejně jako vláda předchozí přichází s nesrozumitelnými proticovidovými opatřeními. Tvrdí také, že chce bojovat proti dezinformacím o vakcínách, přitom podle autora sama šíří dezinformace, například o smrtnosti covidu.
- *Fiala se chce promlčet k „pandě“* (počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Vláda podle autora dostatečně nevysvětlila, proč potřebujeme novelu pandemického zákona.

Únor 2022

- *Soud přitlačil vládu ke zdi* (počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Nejvyšší správní soud zrušil autorovými slovy „nejotřesnější nařízení dneška, jímž je diskriminace neočkovaných“ v restauracích, klubech či hotelech, což autor považuje za správný krok.
- *Jádro, hurá. A co dnešní ceny?* (postoj vlády k evropské zelené transformaci, řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autor chválí vládu za její podíl na tom, že Evropská komise rozhodla o zařazení jádra mezi udržitelné zdroje v rámci tzv. taxonomie.

- *Senát má svou hrdost* (počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** - kládá za správné, že Senát odmítl novelu pandemického zákona, kterou připravila vláda.
- *V covidu nebyl Fiala ani lepší, ani horší než Babiš* (počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Podle autora Fialova vláda nepřinesla v řešení covidové pandemie žádnou slibovanou změnu a postupovala stejně jako vláda předchozí.

Březen 2022

- *Co se děje na českém internetu? Vypnout!?* (postoj vlády k médiím, jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu) – **rámec odpovědnosti** – Vláda nařídila pozastavení provozu osmi alternativních webů kvůli údajnému šíření dezinformací o ruské invazi na Ukrajinu, což autor považuje velmi chybný krok a doufá, že premiéra nebo vládu za toto rozhodnutí někdo zažaluje.
- *Proč vláda jen přihlíží růstu cen benzínu a nafty* (řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Autor vítá, že vláda zruší povinnost přimíchávat biosložky do pohonných hmot. Zároveň ale kritizuje, že nenašla další způsoby, jak zasáhnout proti prudkému zdražování benzínu, nafty i dalších energií.
- *My a tragédie Ukrajinců* (jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu) – **rámec morálky** – Autor hodnotí pozitivně cestu premiéra Fialy a dalších předsedů vlád do Kyjeva. Je to však podle něho pouze gesto solidarity, nic víc. Svou cestu prý Fiala devaluje výroky, že Ukrajinci bojují i za naše životy a za naši svobodu.
- *Myslí to Vít Rakušan s konvojem NATO vážně?* (jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu) – **rámec odpovědnosti** – Autor tvrdí, že ministr vnitra Vít Rakušan by se měl jasně vyjadřovat v otázce mírové mise Severoatlantické aliance na Ukrajinu.

Duben 2022

- *Byla to diskriminace, zapomeňte* (počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec lidského rozměru** – Autor upozorňuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu, který dal za pravdu stížnosti proti diskriminaci neočkovaných, a kritizuje fakt, že z toho nebyly vyvozeny žádné důsledky a nikdo nenesl vinu.
- *A jak za ruský plyn platíme my Češi?* (řešení vysokých cen energií, jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu) – **rámec odpovědnosti** – Autor říká, že premiér Fiala by

měl naléhat na německou vládu, aby odmítla platit ruskému Gazpromu za plyn v rubelech.

Květen 2022

- *A nevyhovuje jim vlastně to zdražování?* (řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autor říká, že nerozumí tomu, proč vláda nezlevní elektřinu odchodem ze společného unijního energetického trhu. Vyjadřuje názor, že je za tím snaha využít ukrajinskou válku jako příležitost uvyknout Čechy na dražší energie, což bude jeden z důsledků zelené transformace.
- *Fialův kabinet ztrácí partnera pro cenzurní tance* (postoj vlády k médiím) – **rámec konfliktu** – Autor oceňuje, že sdružení CZ.NIC bude vyřazovat z chodu internetové domény, pouze pokud tak nařídí soud, policie nebo jiný kompetentní orgán státu. Označuje to za první krok na cestě k obnovení svobody na českém internetu.

Červen 2022

- *Piráti jdou po uhlí* (řešení vysokých cen energií, postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Pirátská strana navrhla mimořádně zdanit provozovatele uhelných elektráren a prostředky využít na kompenzace vysokých cen energií. To autor odsuzuje a navíc říká, že útlum výroby energie z uhlí u nás nemůže být příliš rychlý.
- *Proč válku o auta necháváme na Němcích* (postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Autor odsuzuje fakt, že vláda nevyjadřuje větší odpor k návrhu Evropské komise zakázat od roku 2035 výrobu nových aut se spalovacími motory.
- *Tady česká vláda selhala, a to na celé čáře* (postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Rada ministrů životního prostředí odsouhlasila návrh zákazu výroby nových aut se spalovacími motory od roku 2035. Autor proto mluví o české vládě jako o vládě konformistů.

Červenec 2022

- *Zabili jsme uhlí, zabijíme plyn. Zabijeme i jádro?* (postoj vlády k evropské zelené transformaci, řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Europoslanci hlasují o zařazení jádra mezi čisté zdroje v rámci tzv. taxonomie. Autor se domnívá, že v případě nezařazení jaderné energie do taxonomie se dostáváme do velice nebezpečné pozice a dostaneme se mezi poražené.
- *Vnitřní sviňák v nás* (řešení vysokých cen energií) – **rámec lidského rozměru** – Německý ministr hospodářství řekl, že lidé by měli vzhledem k hrozící energetické krizi překonat svou pohodlnost a omezit se v topení, spotřebě elektřiny i vody. Autor pokládá otázku, jak velká je šance, že Němci vyjdou v zimě do ulic a budou protestovat proti politice vlády.
- *Aha, takže by nám ruský plyn mohl dojít?* (řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Ruský Gazprom oznámil odběratelům plynu, že nebude schopen plnit nasmlouvané dodávky. Autor se ptá, zda je to jen hra v hospodářské válce Ruska s Evropou, kterou mu v reakci na napadení Ukrajiny sama vyhlásila.
- *Na Titaniku hrají boj s dezinformacemi* (postoj vlády k médiím) – **rámec odpovědnosti** – Autor kritizuje přípravu zákona, který má umožnit blokovat ruskou a proruskou propagandu.

Srpen 2022

- *Podle Fialy se ke Green Dealu proválčíme* (řešení vysokých cen energií, postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec lidského rozměru** – Autor opět vyjadřuje názor, že vláda chce využít ukrajinskou válku jako příležitost uvyknout Čechy na dražší energie, což bude jeden z důsledků zelené transformace.
- *Česká politika v dokonalé agonii* (řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Vláda Petra Fialy podle autora stále „oživuje ducha protibabišovské vlny“, která ji v parlamentních volbách vynesla k moci. Volby podle něj byly tím posledním, co se vládě podařilo.
- *Kdo je tato vláda, aby nám kontrolovala teploměry?* (řešení vysokých cen energií) – **rámec lidského rozměru** – Autor kritizuje ministerskou vyhlášku, podle které by se

v případě potřeby omezila teplota v bytech, školách či pečovatelských zařízeních, a tvrdí, že jde o protiústavní zásah do soukromí obyvatel.

Září 2022

- *Drzost Evropské komise* (řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Evropa hledá řešení energetické krize a autor považuje za nutné, aby česká vláda tvrdě prosazovala své zájmy.
- *Válečný bonus spotřebován* (řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autor si myslí, že vláda zastropovala ceny elektřiny „nesmyslně“ vysoko, a to spolu s negativním vývojem ekonomiky může vést k radikalizaci opozičních sil, jako například SPD, které budou získávat stále více příznivců.

Říjen 2022

- *Málo jste demonstrovali* (řešení vysokých cen energií, postoj vlády z evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Podle autora vláda výškou zastropovaných cen energií vychází vstříc výrobcům elektřiny. Nerozumí tomu, proč cenový strop v případě elektřiny neplatí i na její výrobu.
- *Ani snad nechtějte vědět, jakou měl covid smrtnost* (počínání vlády v době covidové pandemie, řešení ekonomických záležitostí) – **rámec lidského rozměru** – Autor argumentuje americkou studií, která se zabývá smrtností onemocnění covid-19, a zpochybňuje vládní výroky o tom, jak je důležité nechat se očkovat.

Listopad 2022

- *České předsednictví: nepřijatelné se rychle stává skutečností* (postoj vlády z evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Rada evropských ministrů energetiky zavedla od roku 2030 princip uhlíkové neutrality pro nové domy. Autor označuje za selhání české vlády to, že proti tomu nic neučinila.
- *Až do (temného) konce* (řešení vysokých cen energií, postoj vlády z evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Německo rozhodlo o úplném ukončení provozu jaderných reaktorů do dubna 2023. Autor tvrdí, že i česká vláda postupuje příliš rychle

s výstavbou obnovitelných zdrojů a že schvaluje radikální evropskou klimatickou politiku.

- *Jestli ministr Válek reprezentuje západní civilizaci, tak potěš* (počinání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Ministr zdravotnictví uvedl, že dezinformační kampaně spojené s očkováním jsou útokem na demokracii, což autor považuje za absurdní výrok.

Prosinec 2022

- *Orbán je jak odstrašující příklad, tak vzor* (řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Autor varuje před příkladem Maďarska, které zastropovalo ceny pohonných hmot na velmi nízké úrovni, což vedlo k hrozícímu nedostatku. Zároveň ale považuje za pozitivní, že premiér Viktor Orbán reguloval ceny elektřiny a plynu a také že prodloužil chod tamní jaderné elektrárny.
- *A bude i Jurečkova dražota* (řešení vysokých cen energií, postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec ekonomických následků** – Trh s emisními povolenkami by se měl rozšířit i na vytápění domů, osobní a také lodní dopravu. Autor považuje za „politický autismus“, že ke schválení návrhu došlo uprostřed energetické krize, protože předpokládá další zdražování energetických komodit.
- *Rok 1 s Fialou – a potřeba korekce* (řešení vysokých cen energií, postoj vlády k evropské zelené transformaci, řešení ekonomických záležitostí) – **rámec odpovědnosti** – Autor ironizuje skutečnost, že premiér Petr Fiala bilancuje první rok vládnutí a říká, že jeho kabinet dosáhl mnoha úspěchů. Nejvíce autor kritizuje, že se premiér chváří za zvládnutí energetické krize, a obviňuje ho také z pokrytectví.

Jiří Peňás

Březen 2022

- *Remcalové necht' si stěžují v Rusku* (jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu) – **rámec lidského rozměru** – Autor oceňuje, že Češi jsou solidární s ukrajinskými uprchlíky a že dělají, „co je teď potřebné“.

Září 2022

- *Kritické množství na Václaváku* (jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu, řešení ekonomických záležitostí) – **rámec konfliktu** – Autor uvažuje nad tím, kdo jsou lidé, kteří protestují proti vládě. Říká, že jsou to lidé, kterým změna režimu v roce 1989 nic nepřinesla a oni do té doby pouze „přežívají“ a nechávají se unášet událostmi.

Ondřej Šmigol

Březen 2022

- *Fiala v Kyjevě a emancipace východu EU* (jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu) – **rámec odpovědnosti** – Autor rozebírá, jak se ve vztahu k válce na Ukrajině sebereprezentují evropští lídři a jak ukrajinský prezident Volodymyr Zelenskyj. Evropští představitelé chtějí podle něho především dosáhnout té „správné image“, což převažuje nad skutečnými činy.

Ondřej Štindl

Prosinec 2021

- *Vládnout roztěkané zemi* (sněmovní volby a téma porážky Andreje Babiše) – **rámec odpovědnosti** – Autor se zamýšlí nad tím, jak ovlivňuje délka setrvání politického představitele ve funkci jím dosažené výsledky. Říká, že problém je i v českém elektorátu, který se dokáže pro někoho rychle nadchnout a brzy se v něm zklamat.
- *Zemanovská legenda utrpěla* (sněmovní volby a téma porážky Andreje Babiše) – **rámec konfliktu** – Autor je překvapen tím, že prezident Miloš Zeman se rozhodl ustoupit premiérovi a jmenoval Jana Lipavského ministrem zahraničí. Přesvědčení, že Miloš Zeman nikdy neustupuje, je podle něho jen součástí „zemanovské legendy“.
- *Kandidátka versus „úderka“* (sněmovní volby a téma porážky Andreje Babiše) – **rámec konfliktu** – Autorovi vadí, že lidé na sociálních sítích, které nazývá „Twitter úderkou“, odsuzují diskusi ministryně obrany s prezidentem. Považuje jejich vyjadřování za „otravné“

Martin Weiss

Prosinec 2021

- *Kvalitnější kultura odstupování nás nespasí* (sněmovní volby a téma porážky Andreje Babiše) – **rámec odpovědnosti** – Autor si myslí, že je škoda, že ministrem průmyslu se nestal Věslav Michalik, který se funkce ve vládě sám vzdal poté, co odmítl odpovědět na otázky týkající se jeho podnikání. Autor tvrdí, že Michalik by byl kvalitním ministrem a že vláda za něj bude obtížně hledat náhradu.
- *Útěcha z deziluze* (sněmovní volby a téma porážky Andreje Babiše) – **rámec odpovědnosti** – Autor soudí, že nastupující kabinet Petra Fialy je ze strany veřejnosti podroben mnohem pečlivějšímu zkoumání, než byl kabinet Andreje Babiše. Říká, že velkou roli v tom sehrála média, která jsou až přehnaně kritická k některým designovaným ministrům, a sami novináři přispívají k pocitu deziluze z nové vlády.

Duben 2022

- *Ukrajina obnažila západní průměrnost* (jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu) – **rámec odpovědnosti** – Autor rozebírá, proč na cestu do Kyjevu nejel s premiéry Česka, Polska a Slovinska i slovenský premiér. Cesta mu nebyla doporučena jeho poradci a on je poslechl, což autor považuje za správný postup.

Květen 2022

- *Chystá se hanebná hra s korunou* (řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Autor kritizuje zastánce eura, kteří tvrdí, že kdybychom měli evropskou měnu, nepotýkali bychom se s tak vysokou inflací a nemuseli bychom se obávat kroků České národní banky a její monetární politiky.

Listopad 2022

- *Mrtvého Putina na vnitru nepotřebujeme* (jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu) – **rámec odpovědnosti** – Autor odsuzuje iniciativu ministra vnitra, který dal na budovu ministerstva vyvěsit instalaci zobrazující ruského prezidenta Vladimira Putina ve vaku

na mrtvoly. Považuje to za prázdné gesto a „zoufalé používání metafor“, které ministři vnírají nepřísluší.

- *Lekce z moralizování* (postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Autor poukazuje na vinu Německa kvůli jeho dlouholetému přístupu k Rusku a závislosti na ruských surovinách a nazývá celé toto období hodnotovým úpadkem.

Prosinec 2022

- *Když jsme ještě věřili ve svobodu projevu* (postoj vlády k médiím) – **rámec odpovědnosti** – Myšlenku podporovat státními prostředky některá „nezávislá média“ považuje autor za zcela srovnatelnou se zřízením státních médií. Mluví o mocensko-ekonomickém záměru.

Lenka Zlámalová

Prosinec 2021

- *Operace bleskové očkování seniorů* (počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Autorka tvrdí, že stát by měl v rámci řešení covidové pandemie usilovat o co největší proočkovanost seniorů nad 60 let, kteří tvoří nejrizikovější skupinu. Poté by nemusel nařizovat žádné restriktce a opatření.
- *Konec online politiky. Děkujeme, že netlacháte* (sněmovní volby a téma porážky Andreje Babiše) – **rámec odpovědnosti** – Autorka oceňuje, že vláda Petra Fialy prozatím zvolila jiný styl komunikace než předchozí kabinet a že z každé události ihned vytvoří mediální a fotografické výstupy.
- *Umění diplomacie. Jak si poradit se Zemanovou kličkou* (sněmovní volby a téma porážky Andreje Babiše) – **rámec odpovědnosti** – Autorka opět poukazuje na komunikační zdrženlivost a minimalismus nové vlády a chválí ji za to.
- *Co nejrychlejší nástup nové vlády – nejvyšší prioritou* (sněmovní volby a téma porážky Andreje Babiše) – **rámec odpovědnosti** – Autorka předvídá výsledky schůzky designovaného premiéra s prezidentem a upozorňuje na to, že rychlé předání moci je nutné.

- *Zeman obvinil Babiše z energetické chudoby* (postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Autorka říká, že jeden z největších úkolů nové vlády bude zastavit ničivé dopady současné podoby evropského Green New Dealu. Premiér Fiala musí být podle ní odvážnější než Andrej Babiš a využívat v Bruselu právo veta.

Leden 2022

- *Sliby se mají plnit* (počínání vlády v době covidové pandemie, řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Rok 2022 bude podle autorky jeden z nejtěžších v historii České republiky a vláda musí zvládnout mnoho výzev. Nová vláda slibovala změnu, autorka říká, že zatím si „nevede špatně“.
- *První vlastní góly Fialovy vlády* (řešení ekonomických záležitostí, postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Autorka vyjmenovává dosavadní neúspěchy nové vlády a konstatuje, že to za tak krátkou dobu vládnutí není dobrý výsledek.
- *Čtyři nové atomové bloky před vládou Petra Fialy* (řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Vláda musí podle autorky rychle jednat ve věci výstavby nových jaderných bloků v elektrárně Dukovany. Rozbíhá se debata o jedné z největších státních investic v historii Česka a vláda musí co nejdříve poskytnout odpovědi na několik klíčových otázek.
- *Špičky vládní koalice jednájí o vlastní trapnosti* (počínání vlády v době covidové pandemie, řešení vysokých cen energií, řešení ekonomických záležitostí) – **rámec odpovědnosti** – Autorka kritizuje, že kabinet se namísto rostoucí inflace a drahých energií zabývá kauzami vládního hnutí STAN.
- *Fialova vláda místo uvolňování přitvrzuje* (počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Vláda slibovala změnu v covidové politice a ukončení chaotických nařízení a nyní podle autorky prosazuje nové restriktivní nástroje a zrazuje voliče.

Únor 2022

- *Proč nemá Petr Fiala dánskou odvahu* (počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Evropa ruší covidové restriktce a vláda Petra Fialy naopak investuje spoustu politické energie do prosazení novely pandemického zákona.
- *Pirátská plošná energetická žebračenka* (řešení vysokých cen energií, postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec ekonomických následků** – Vláda zatím podle autorky nijak neřeší příčiny drahých energií a místo toho chce zvyšovat plošné přerozdělování v podobě dávek, což ještě přispěje k růstu státních výdajů.
- *Proč se Fialova vláda ničí pandemickým zákonem* (počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Novela pandemického zákona by podle autorky přinesla ještě tvrdší restriktce a zásah do svobody občanů. Hodnotí proto pozitivně, že horní komora parlamentu návrh zákona odmítla.
- *Křetínský pod tlakem zmrazil Slovákům účty za elektřinu* (řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Autorka kritizuje přerozdělování, které nepředstavuje vhodné řešení drahých energií, a říká, že by vláda měla postupovat jako Francie a Slovensko a ceny elektřiny pro domácnosti zastropovat.

Březen 2022

- *Kdy vláda zasáhne proti drahé elektřině* (řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Vysoké ceny elektřiny pohánějí inflaci a zasahují do života všech občanů, proto je podle autorky namístě uvažovat o jejich regulaci.
- *Vládu čeká razantní plošný zásah do cen elektřiny* (řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Válka na Ukrajině přišla v době, kdy je celá Evropa oslabená předchozí pandemií a současným růstem cen. Vláda by proto podle autorky měla zajistit, aby zásahy do životní úrovně byly co nejmenší, a měla by regulovat ceny elektřiny.
- *Pomozte našim lidem* (řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií, jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu) – **rámec odpovědnosti** – Vláda by se měla snažit o udržení soudržnosti ve společnosti a zasáhnout proti rostoucím cenám elektřiny.

Duben 2022

- *Nebezpečný přízrak nového socialismu* (řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Vláda zvažuje regulaci marží prodejců pohonných hmot. Autorka tvrdí, že stát by měl být v této věci velmi opatrný a měl by se vyhnout zásahům všude, kde trh funguje.
- *Jak zabrzdit greenflaci* (řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií, postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec ekonomických následků** – Autorka říká, že za růst cen, který je u nás třetí nejvyšší z celé Evropské unie, může bývalý premiér Andrej Babiš a Green New Deal. Mluví proto o babišflaci, covidflaci a greenflaci.

Květen 2022

- *Michlova a Zemanova dražota* (řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Objevila se informace, že novým guvernérem centrální banky by se mohl stát dosavadní radní Aleš Michl, a kurz koruny se následně významně propadl. Autorka v tom spatřuje obrovskou nedůvěru finančních trhů v to, že by Michl jako guvernér byl schopný brzdit inflaci a navrátit cenovou stabilitu.
- *Inflační prezident* (volba nového prezidenta) – **rámec konfliktu** – Autorka si myslí, že v prezidentské volbě má šanci zvítězit vůdce odborů Josef Středula. V kampani by totiž mohl upozorňovat na pád životní úrovně, což by mu mohlo pomoci.
- *Hybrid, který se přežil* (řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Vláda musí podle autorky zařídit energetickou bezpečnost, stavět nové atomové bloky a kvůli tomu by měla dostat pod svou kontrolu alespoň výrobní část společnosti ČEZ.

Červen 2022

- *Zůstáváme jedni z největších Putinových rublových plynových vazalů* (řešení vysokých cen energií, jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu) – **rámec odpovědnosti** –
- *Vláda už chystá zestátnění ČEZ. Cena kolem 240 miliard* (řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Autorka upozorňuje na rozpor, že jsme vzhledem k tomu, že k nám proudí ruský plyn z Německa, jedni

z největších „vazalů Ruska“ v Evropě, ale zároveň jsme jedním z největších dodavatelů zbraní na Ukrajinu.

- *Fiala ohlásil zestátnění výroby elektřiny. Vláda získá moc diktovat její cenu* (řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Autorka se domnívá, že vláda má v plánu plně ovládnout a dostat pod kontrolu společnost ČEZ a že minoritním akcionářům nabídne výkup jejich podílu. To je podle ní neodkladné řešení vysokých cen elektřiny i do budoucna.

Červenec 2022

- *Na co Petr Fiala čeká se zdražující elektřinou* (řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autorka konstatuje, že Česko je jednou z mála zemí Evropské unie, která nic nepodniká pro zmírnění zdražující elektřiny. Je nutné ceny zastropovat, což by poté vedlo i k poklesu inflace, kterou táhnou nahoru právě drahé energie.
- *Jak uniknout ekonomické sebevraždě, do níž se řítí Evropa* (řešení vysokých cen energií, postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec ekonomických následků** – Řada vlád podle autorky pochopila, že „ekonomické sebevraždě“ zabrání jen fixací ceny elektřiny. Autorka říká, že pro ekonomického liberála znějí taková řešení jako návrat k socialismu. Je to ale jediná cesta, jak se vyhnout katastrofě.
- *Ovládnout ČEZ a zlevnit elektřinu může vláda velmi rychle* (řešení vysokých cen energií, řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Premiér v projevu řekl, že stát chce ovládnout výrobu elektřiny, neřekl ovšem, jak to chce provést. Autorka proto znovu mluví o potřebě zestátnit výrobní část ČEZ a fixovat ceny elektřiny.
- *Vláda levně půjčí miliardy výrobcům, aby draze a s vysokým ziskem prodávali elektřinu* (řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Největší výrobci elektřiny žádají od státu půjčku, aby mohli složit na energetické burze zálohy, které kvůli drahé elektřině velmi vzrostly. Stát jim půjčí za nízký úrok, což autorka kritizuje stejně jako smysl celé půjčky. Říká, že výrobci elektřiny na krizi vysokých cen vydělávají, a vláda je ještě dotuje.
- *Lidé propadli nejhlubšímu pesimismu v historii České republiky* (řešení ekonomických záležitostí) – **rámec lidského rozměru** – Důvěra spotřebitelů v ekonomiku poklesla na

nejnižší hodnotu od počátku jejího měření. Autorka říká, že vláda i centrální banka musejí lidem ukázat „světlo na konci tunelu“.

Srpen 2022

- *Nebezpečný chaos v energetice* (řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autorka tvrdí, že vláda nesrozumitelně vysvětluje, co hodlá podniknout ve snaze tlumit dopad vysokých cen energií. Vládní komunikace je podle ní zoufalá.
- *Za dva roky zchudnete o třetinu. Nic s tím neděláme. Vzkazují vláda a centrální banka* (řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Nová bankovní rada rozhodla o nezvýšení úrokových sazeb, i když inflace je nebezpečně vysoká. Autorka ze špatné ekonomické situací obviňuje banku i vládu.
- *Ano, bude hůř. Co s tím, pane profesore?* (řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Premiér Fiala řekl, že vývoj cen elektřiny překračuje nejhorší očekávání. Autorka tvrdí, že je nezbytné reformovat evropský energetický trh a zároveň zastropovat ceny elektřiny pro české domácnosti.
- *Vládo, prober se, varuje Fialův spojenec Blažek* (řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autorka chválí návrh ministra spravedlnosti Pavla Blažka na zastropování marží výrobců elektřiny a obchodníků s touto komoditou. Tato slova by měl podle autorky pronést premiér a konat.

Září 2022

- *Česko míří k zastropování cen elektřiny* (řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Premiér začal hovořit o národním řešení vysokých cen energií a zastropování cen elektřiny a plynu. Autorka to oceňuje, ale říká, že to musí být velmi dobře ošetřeno, aby státní rozpočet nepřicházel zbytečně o prostředky.
- *Skutečný evropský strop na drahou elektřinu je v nedohlednu* (řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autorka kritizuje, že setkání evropských ministrů hospodářství svolané českým předsednictvím skončilo ve věci celoevropského řešení vysokých cen energií bez výsledků.

- *Evropský strop na elektřinu je výrazně nižší než ten vládní (řešení vysokých cen energií) – rámec ekonomických následků* – Vláda schválila strop na ceny elektřiny i plynu. Evropská komise chystá celoevropský strop na energie, který má být stanoven na nižší úrovni než ten český. Za tento vývoj autorka českou vládu kritizuje.
- *Není alternativa (řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – rámec odpovědnosti* – Životní úroveň Čechů se propadá nejvíce v historii České republiky a inflace je nejvyšší, průzkumy ale ukazují, že podpora vládní koalice nijak výrazně neopadá. Autorka proto tvrdí, že voliči koalice nevidí žádnou jinou alternativu.
- *Žádné referendum o vládě se nekonalo. Fiala a Babiš hrají pro jiné publikum (sněmovní volby a téma porážky Andreje Babiše, řešení ekonomických záležitostí) – rámec odpovědnosti* – Autorka konstatuje, že průzkumy volebních preferencí ukazují, že podpora vládní koalice neklesla tolik, jak by se dalo očekávat vzhledem k propadu životní úrovně. Voliči podle ní vědí, že na politické scéně neexistuje jiná alternativa.

Říjen 2022

- *Koho zasáhne evropský strop na cenu elektřiny (řešení vysokých cen energií) – rámec ekonomických následků* – Celoevropské řešení spolu s českým stropem na energie podle autorky nebude fungovat efektivně a vznikne pouze „nepřehledný přerozdělovací stroj na stovky miliard korun“.
- *Hledá se první nepolitický prezident (volba nového prezidenta) – rámec odpovědnosti* – Autorka hodnotí pozitivně, že vládní koalice nevyšle do prezidentské volby svého kandidáta, protože si uvědomuje, že nemá žádnou osobnost s šancí na zvolení v druhém kole.
- *Mluvme s Němci otevřeně o jejich sobectví a podílu na krizi (řešení vysokých cen energií) – rámec odpovědnosti* – Německo oznámilo záměr kompenzovat velmi vysokou částkou domácnostem i firmám vysoké ceny energií. Jde o velké dotace, jaké si mnoho ostatních evropských zemí nemůže dovolit, což autorka pokládá sobecké zvýhodňování německých firem a pokřívání konkurence na trhu.
- *Maďarská lekce pro Petra Fialu (řešení ekonomických záležitostí) – rámec ekonomických následků* – Maďarsko má stále větší státní zadlužení a investoři ho

vyhodnotili jako rizikové. Autorka říká, že je to vzkaz pro českou vládu, že nekontrolovaný růst dluhů přestávají trhy tolerovat.

- *V chaosu se rodí daň, kterou vláda sebere energetikům a bankéřům desítky miliard* (řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Daň z mimořádných zisků, kterou hodlá vláda uvalit na největší energetické společnosti a banky je podle autorky velice citlivé téma, protože může několik firem připravit o desítky miliard korun. Autorka ji schvaluje, varuje ale před nebezpečným chaosem v jejích detailech.

Listopad 2022

- *Ceny elektřiny a plynu padají pod vládní stropy* (řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Vláda zastropovala ceny energií, které jsou ovšem nyní na trhu levnější, než je jejich zastropovaná úroveň. Autorka proto radí vládě, aby situaci pozorně sledovala a včas zasáhla, pokud budou tržní ceny dále klesat.
- *Největší česká firma prchá před Fialovou daní* (řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Holding Daniela Křetínského přesouvá jednu ze svých firem do zahraničí kvůli vládou uvalené dani z mimořádných zisků. Autorka to označuje za projev toho, jak ostrý boj mezi energetiky a vládou probíhá.
- *Němci ohrožují Evropu. Jak si s tím poradí Petr Fiala?* (řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autorka je přesvědčena, že česká vláda musí v rámci evropského předsednictví zastavit plán Německa významně dotovat německý průmysl, což by poškodilo evropský trh.
- *Začíná závod, kdo nejvíc přispěje na elektřinu* (řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Ministr průmyslu připustil, že strop na elektřinu by mohl platit i pro velké firmy. Autorka míní, že pokud bude strop pro české firmy vyšší než pro německé, budou jim stejně jen obtížně konkurovat.
- *Proč bankéři nečinně přihlíží zdražování* (řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Prioritou je dostat pod kontrolu inflaci, a to i za předpokladu, že ekonomika se tím utlumí. Riziko příliš vysokých úrokových sazeb je nižší než riziko sazeb příliš nízkých, říká autorka.
- *Startuje vládní ruleta s elektřinou za stovky miliard* (řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Zákon o dani z mimořádných zisků vešel v platnost a spolu s povinnými

odvody pro výrobce elektřiny a zastropovanými cenami energií vzniká podle autorky velmi složitá situace, kdy bude pro stát stěžejní nenechat se připravit o zbytečné peníze.

Prosinec 2022

- *Proč mají Slováci čtyřikrát nižší stropy na elektřinu pro domácnosti* (řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autorka tvrdí, že u nastavení zastropovaných cen energií a daně z mimořádných zisků je více otázek než odpovědí a že vláda opět selhává.

5.2 Kvantitativní obsahová analýza textů v Týdeníku Echo

Stejně jako v případě komentářů na webu Echo24 provedeme kvantitativní obsahovou analýzu textů v Týdeníku Echo ve vymezeném období, abychom získali výzkumný soubor. Vybíráme texty z rubrik: Editorial, Komentář, Analýza, Téma, Rozhovor a Salon.

Prosinec 2021

Dalibor Balšínek

- *Vláda před akváriem* (Editorial; sněmovní volby a téma porážky Andreje Babiše) – **rámec odpovědnosti** – Autor nazývá absurdní situaci, za které prezident jmenoval nového premiéra na zámku v Lánech, kdy byl na vozíku a kvůli šíření covidu izolován v plexisklové buňce.
- *Vypadá to dobře, Fiala oznámil dohodu se Zemanem* (Editorial; sněmovní volby a téma porážky Andreje Babiše) – **rámec odpovědnosti** – Autor oceňuje, že designovaný premiér zvládl schůzku s prezidentem, a říká, že Petr Fiala překonal „nejtěžší překážku na cestě do Strakovy akademie“.
- *Nenechme si kazit život čínským virem* (Editorial; počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec lidského rozměru** – Nová vláda podle autora přichází se strategií důvěry, bez vyvolávání strachu a omezení v souvislosti s covidovou nákazou. Autor kritizuje některá média, která „straší a volají po opatřeních“.

Daniel Kaiser

- *V pandemii poznáte je* (Editorial; počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Autor odmítá rozhodnutí odcházející vlády o povinném očkování lidí nad

60 let a říká, že je nyní na vládě přicházející, aby se postavila k řešení covidové pandemie s rozumem a zrušila plošná omezení a nařízení.

Ondřej Štindl

- *Všechno dobře dopadne* (Salon; sněmovní volby a téma porážky Andreje Babiše, počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Autor vede debatu s ostatními kmenovými autory o tom, co všechno se v uplynulém roce poznamenaném pandemií odehrálo. Shodují se na tom, že vláda Andreje Babiše zcela selhala a umožnila nástup covidové „totality“. Stejně tak věří v nutnou změnu, kterou slibuje vláda přicházející.

Lenka Zlámalová

- *Petr, můj přítel* (Téma; sněmovní volby a porážka Andreje Babiše) – **rámec odpovědnosti** – Autorka tvrdí, že je nutný velmi rychlý nástup nové vlády, a oceňuje, že prezident se sešel s Petrem Fialou i přesto, že je v covidové izolaci.
- *Využijeme příležitost, kterou nabízejí Francouzi* (Salon; řešení ekonomických záležitostí, postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Autorka vede debatu s nastupujícím ministrem financí Zbyňkem Stanjuroou a generálním ředitelem Komerční banky Janem Juchelkou a argumentuje tím, že je nutné udržovat s Francií dobré vztahy. Je podle ní nutné, aby si nová česká vláda uvědomila, že nás s Francií spojuje společný zájem v jaderné energetice.
- *Velký klacek profesora Fialy* (Komentář; sněmovní volby a téma porážky Andreje Babiše) – **rámec odpovědnosti** – Autorka hodnotí kladně úspornost komunikace nastupující vlády a říká, že politika potřebuje pro dobré fungování i zákulisní dohody.
- *Vláda důvěry a sebedůvěry* (Téma; sněmovní volby a porážka Andreje Babiše, počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Autorka analyzuje podobu nové vlády a říká, že žádný kabinet nezačínal vládnout v tak těžké době. Musí projevít zodpovědnost a zvládnout výzvy v podobě pandemie, růstu cen, energetické krize a evropského tažení za bezuhlíkovou ekonomiku.

Leden 2022

Daniel Kaiser

- *Přežít a kompenzovat. Stačí to?* (Salon; řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autor s hosty debatuje na téma, jak by měla nová vláda tlumit dopady

drahých energií na občany. Argumentuje tím, že bychom měli prodávat na evropském energetickém trhu pouze přebytky vyrobené elektřiny.

- *Asi nám vládnou autisti* (Komentář; počínání vlády v době covidové pandemie, řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autor je přesvědčen, že lidé trpí drahými energiemi a neočkovaní jedinci trpí diskriminací a vláda je od současné situace odtržená nejsilněji od roku 1989.

Lenka Zlámalová

- *Velké výzvy roku 2022* (Téma; počínání vlády v době covidové pandemie, řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autorka konstatuje, že nás čeká patrně nejtěžší rok v historii samostatné republiky a vláda musí zvládnout mnoho výzev. Doufá, že si povede lépe než vláda Andreje Babiše a že přijde očekávaná změna.
- *Kdo o co hraje v české energetice* (Téma; řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Autorka popisuje zájmy jednotlivých subjektů na českém trhu s energiemi. Říká, že klíčový je pro nás rozvoj jaderné energie a že směřování energetiky se budou snažit ovlivňovat klíčoví hráči.
- *Proč máme z daní dotovat elektromobily* (Komentář; řešení ekonomických záležitostí, postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec ekonomických následků** – Autorka kritizuje plán vlády podporovat finančně pořízování elektromobilů firmám a živnostníkům. Považuje to za absurdní v situaci, kdy vláda slibovala v dotacích významně škrtnat.

Únor 2022

Dalibor Balšínek

- *Panda, jestřábi, hrdličky a doyeni* (Editorial; počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Autor považuje novelu pandemického zákona za nepochopitelnou a ptá se, proč vláda s jejím přijetím tak spěchá.

Daniel Kaiser

- *Jsou dezinformátoři a jsou hodní novináři* (Komentář; postoj vlády k médiím) – **rámec odpovědnosti** – Autor se ptá, co si představit pod funkcí poradce premiéra pro média a

dezinformace. Říká, že liberálnímu člověku zní vládní boj s dezinformacemi velmi nebezpečně.

- *Zklamalo mě, že se v dotacích neškrtalo víc* (Rozhovor; řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Autor vede rozhovor s ekonomickým poradcem premiéra Štěpánem Křečkem o návrhu státního rozpočtu a vysoké inflaci a razí mimo jiné argument, že silným proinflačním faktorem je také evropský Green New Deal.

Lenka Zlámalová

- *Fialova nebezpečná panda* (Téma; počínání vlády v době covidové pandemie) – **rámec odpovědnosti** – Autorka říká, že je nutné začít konečně žít bez covidových restrikcí, a kritizuje vládu za to, že je velmi zdrženlivá a k tomu ještě „pokoutně“ připravila novelu pandemického zákona.
- *Velmi opatrné brzdění Babišova rozhazování* (Téma; řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Autorka tvrdí, že státní rozpočet na rok 2023 není protiinflační, jak sliboval premiér. Státní výdaje totiž kvůli vysoké inflaci dále rostou a nižšího schodku nebude možné dosáhnout.

Březen 2022

Daniel Kaiser

- *Ted' je možné přesvědčit Brusel* (Rozhovor; jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu, postoj vlády k médiím, řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií, postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Autor vede rozhovor s ministrem vnitra Vítem Rakušanem a kriticky se ho ptá, proč vláda stále nezasáhla proti rostoucím cenám elektřiny jejich zastupováním.

Lenka Zlámalová

- *Válka, energetická krize a naše zranitelnost* (Editorial; řešení vysokých cen energií) – **rámec lidského rozměru** – Autorka říká, že válka na Ukrajině začala v době, kdy je Evropa nejzranitelnější za dlouhé roky. Je to dáno především covidovými lockdowny a v jejich důsledku přerušeny obchodními vazbami, nebývale vysokou inflací a energetickou krizí.

Duben 2022

Dalibor Balšínek

- *Babiš v popelu* (Editorial; volba nového prezidenta) – **rámec odpovědnosti** – Autor glosuje politické i byznysové působení Andreje Babiše a připomíná, že nikdo není věčný. Babiš byl v politice jedinečným úkazem, nyní ale po všech stránkách ztrácí. Před prezidentskými volbami ale „leží v popelu a může vstát jako fénix“.
- *Fiala kráčí ke hvězdám, za obzorem číhá velký problém* (Editorial; řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií, jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu) – **rámec odpovědnosti** – Premiér Petr Fiala si podle autora dokázal v ODS vydobýt vlastním úsilím tak silnou pozici, jakou žádný předchozí předseda této strany neměl. Nejtěžší chvíle ho ale kvůli přicházejícím krizím teprve čekají.

Daniel Kaiser

- *České vyvlékání z ruské energetické smyčky* (Téma; řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autor konstatuje, jak těžké bude pro Česko zbavit se závislosti na ruském plynu. Obává se také, že nucený pokles spotřeby plynu bude nahrávat „bojovníkům proti globálnímu oteplování“, jejichž cílem je zdražení, tím i nižší spotřeba energií.
- *Sto dvacet miliard Kč jede do Němec* (Komentář; řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Vláda podle autora vše svaluje na válku na Ukrajině a proti eskalujícím krizím nic nepodniká. Prudce klesající důvěra občanů v ekonomiku může vynést k moci další populisty.
- *Na co sakra ta vláda čeká* (Rozhovor; řešení vysokých cen energií, řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Autor vede rozhovor s majitelem mlékárny Madeta Milanem Teplým a ptá se ho, proč mu vláda přijde k současné situaci netečná. Také pokládá otázku, zda není „postavené na hlavu“, že velká firma jako Madeta žádá stát o peníze formou dotací.

Květen 2022

Dalibor Balšínek

- *Krise přináší změny: nový šéf ČNB a aktivní role státu na trhu s energiemi* (Editorial; řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autor tvrdí, že Miloš Zeman je

solitér a v některých případech se rozhoduje bez ohledu na názor okolí. Tak tomu bude i v případě jmenování nového guvernéra České národní banky, kterým by mohl být radní Aleš Michl.

- *Proč musí Fialova vláda neustále usilovat o důvěru* (Editorial; řešení ekonomických záležitostí, jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu) – **rámec odpovědnosti** – Společnost zažívá obrovský propad životní úrovně a vláda podle autora stále není připravena začít jednat a chybí jí strategický plán.

Daniel Kaiser

- *V EU jsme u Green Dealu v absolutní menšině* (Rozhovor; řešení vysokých cen energií, řešení ekonomických záležitostí, jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu) – **rámec odpovědnosti** – Autor v rozhovoru s ministrem spravedlnosti Pavlem Blažkem pokládá otázku, proč vláda působí tak, že není v Bruselu schopna vyjednat jakoukoli úlevu z regulací v oblasti zelené politiky. Také říká, že předpokladem civilizačního rozvoje vždy byla hojnost levné energie.
- *Šlápněte někomu na krk* (Salon; řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Autor debatuje s ekonomickými poradci premiéra a nezávislémi ekonomy o tom, jaké má vláda možnosti postupu proti vysoké inflaci. Ptá se jich také, zda by souhlasili s tím, aby ČEZ na energetické burze v Lipsku prodával jen přebytky vyrobené elektřiny.

Lenka Zlámalová

- *Naši klíčoví spojenci v krizi* (Téma; řešení vysokých cen energií, jednání ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu) – **rámec odpovědnosti** – Autorka mluví o tom, že naši klíčoví spojenci v energetické krizi jsou Polsko a Francie. Poláci si vyjednali dlouhodobé kontrakty na dovoz zkapalněného plynu s USA a Katar, Francouzi sázejí na jadernou energetiku.
- *Fialovné do každé průměrné rodiny* (Komentář; řešení vysokých cen energií, řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Autorka nazývá směšným vládní záměr přijít namísto s efektivním řešením vysokých cen energií s plošným jednorázovým příspěvkem na děti.
- *Zasáhneme proti drahé elektřině* (Rozhovor; řešení vysokých cen energií, řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Autorka se v rozhovoru

táže ministra financí Zbyňka Stanjury, zda vláda uvažuje o zestátnění ČEZ, aby společnost mohla prodávat elektřinu levněji než na energetické burze. Také říká, že kompenzace a dávky nejsou vhodné dlouhodobé řešení, protože jsou silně proinflační.

- *Hybrid, který se přežil* (Editorial; řešení vysokých cen energií, řešení ekonomických záležitostí) - **rámec ekonomických následků** – Autorka tvrdí, že je nutné, aby stát nabídl výhodný odkup akcií minoritním vlastníkům ČEZ, ovládl firmu a prodával elektřinu za fixovanou cenu.

Červen 2022

Dalibor Balšínek

- *Inflace je v české hlavě* (Editorial; řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Autor říká, že ve výši inflace překonáváme všechny státy na západ od nás a že zde obrovskou roli hraje psychologická stránka. Inflace umožňuje obchodníkům zdražovat nad rostoucí náklady a spotřebitelé jsou zatím stále ochotni platit za dražší zboží.
- *Fialova pasivita jako hra s ohněm* (Editorial; řešení vysokých cen energií, řešení ekonomických záležitostí) – **rámec odpovědnosti** – Autor nerozumí tomu, proč je vláda Petra Fialy tolik pasivní v době, kdy čelí největší inflaci a zdražování v novodobé historii země.

Ondřej Šmigol

- *Starostové jsou lobbistické hnutí* (Rozhovor; řešení ekonomických záležitostí) – **rámec odpovědnosti** – Autor vede rozhovor s bývalým ministrem financí Miroslavem Kalouskem o tom, jak hodnotí počínání vlády s vysokým strukturálním deficitem a snahu škrtat v rozpočtu. Ptá se ho také například, zda má vláda problém s komunikací, nebo zda je opravdu tak pasivní.

Lenka Zlámalová

- *Sikelovné na drahou elektřinu a plyn* (Komentář; řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Autorka tvrdí, že je nutné dopady zdražování na životní úroveň mírnit a že vláda musí vybírat jen ze špatných a ještě horších řešení. Selektivní sociální dávky považuje za nejhorší řešení.

- *Premiér Fiala v pasti drahé elektřiny* (Komentář; řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autorka popisuje, jak vláda na Slovensku zafixovala ceny elektřiny pro domácnosti, a srovnává to se situací, kdy česká vláda nenabízí nic víc než dotování části účtů za elektřinu.

Červenec 2022

Daniel Kaiser

- *V klimatizaci to není* (Komentář; řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autor hodnotí negativně, že podobně jako němečtí už i čeští politici apelují na občany, aby byli zdrženlivější při spotřebě elektřiny. Za směšné považuje, že předseda Senátu vyzývá k uvážlivějšímu používání klimatizace, a ptá se, kde to jsme, aby politik liberální strany někomu radil s jeho všedním životem.
- *Už nesypeme písek do evropského stroje* (Salon; postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Autor vede s hosty debatu na téma prosazování českých zájmů v Evropě a přichází s kritikou, že Petr Fiala a jeho kabinet v Evropské unii pro český stát nic nedělají a vystačí si pouze se samotným faktem, že Česko je předsednickou zemí.

Lenka Zlámalová

- *Kdo se stará, ten má pětkrát levnější elektřinu* (Komentář; řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Autorka říká, že je nutné postavit nové jaderné bloky a také mít schopnost „držet ceny elektřiny na uzdě“. Stejně jako ve Francii by proto vláda měla ovládnout ČEZ a poté fixovat ceny elektřiny.
- *Doufejme, že recese bude krátká a mírná* (Salon; řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Autorka debatuje s ministrem financí, bývalým viceguvernérem centrální banky Mojmiřem Hamplm a poradcem premiéra Štěpánem Křečkem o tom, co může s vysokou inflací vláda dělat. Sama říká, že pro zastavení prudkého zdražování kabinet zatím příliš neučinil.

Srpen 2022

Dalibor Balšínek

- *Babišovy ďábelské myšlenky* (Editorial; řešení ekonomických záležitostí) – **rámec odpovědnosti** – Autor říká, že je složité pochopit, proč vládní koalice nezasahuje proti propadu životní úrovně spojené nyní hlavně s rekordními cenami energií. Připomíná blížící se komunální volby a také možný další růst popularity Andreje Babiše a jeho hnutí.

Daniel Kaiser

- *Vláda energetické agonie* (Komentář; řešení vysokých cen energií, postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Autor říká, že voliči se v senátních a komunálních volbách budou rozhodovat mezi tím, kdo byl jedním z původců energetické krize, tedy Andrej Babiš, a stranami pětikoalice, která se nachází v agonii.

Září 2022

Dalibor Balšínek

- *Musíme to odpracovat sami a nemůžeme spoléhat jen na Brusel* (Editorial; řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autor říká, že i zavilí odpůrci Andreje Babiše a podporovatelé současné vlády jsou překvapeni její příliš velkou pasivitou. Petr Fiala a jeho ministři musejí nejprve splnit své úkoly doma, tedy řešit energetickou krizi, a až poté spoléhat i na evropská řešení.
- *Kdo organizoval a kdo protestující na Václavské náměstí poslal?* (Editorial; řešení vysokých cen energií) – **rámec konfliktu** – Autor je přesvědčen, že lidé, kteří protestovali na Václavském náměstí, nebyli v mnoha případech extremisté či podporovatelé Ruska, ale demonstrovali, protože cítí existenční nejistotu a strach z budoucnosti, a vláda tomu svou pasivitou pomáhá.
- *Nesmíme si lhát. O Rusku ani o Evropě* (Editorial; řešení vysokých cen energií, postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Podle autora jsme se ocitli v bezprecedentní situaci, kdy se ceny energií zvedly mnohonásobně, a může dojít ke kolapsu trhu. Je třeba stanovit únosnou hranici ceny pro domácnosti, aby mohly existovat, pro veřejný sektor a také pro průmysl, aby přežil a zůstal konkurenceschopný.

Daniel Kaiser

- *Extremismem je tato energetická politika* (Komentář; řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autor kritizuje vládu za to, že demonstranty z Václavského náměstí spojuje pouze s ruskými podporovateli a říká o nich, že podleli ruské propagandě a dezinformacím.
- *Pryč z burzy* (Salon; řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Autor se s hosty zamýšlí nad tím, co může vláda na české i na evropské úrovni dělat s drahými energiemi. Ptá se, proč by Česko nemohlo postupovat tzv. slovenskou cestou zastropování cen elektřiny a také zda můžeme vystoupit ze systému emisních povolenek.
- *Protrhává se strop* (Rozhovor; řešení vysokých cen energií, řešení ekonomických záležitostí, postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec odpovědnosti** – Autor se v rozhovoru s bývalým prezidentem Václavem Klausem ptá, zda by měl být ČEZ zestátněn a také zda je „při vši hrůznosti situace šance nabourat zelený evropský konsenzus“.

Ondřej Šmigol

- *Pokud se nevyřeší energetická krize, EU se rozpadne před očima* (Rozhovor; řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autor vede rozhovor s ministrem spravedlnosti Pavlem Blažkem, který tvrdí, že nevyřeší-li se energetická krize, je ohrožen politický systém země. Ptá se ho, zda může kvůli ekonomickým a energetickým krizím dojít také k celoevropské revoluci.

Lenka Zlámalová

- *Krocení evropského energetického šílenství* (Komentář; řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autorka tvrdí, že ministr spravedlnosti jako jediný správně pojmenoval nutnost zastropovat ceny energií. Říká, že on jediný „nestrká hlavu do písku a nesnaží se to pasivně vysedět“.
- *Pět minut po dvanácté a zásah do cen energií* (Téma; řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autorka začíná komentář slovy „pokud nezačneme rychle jednat, za pár týdnů už tady nebudeme“. Úzkost a hněv společnosti kvůli nezvládnuté energetické krizi je tak velký, že vládu „smetou“.

- *Fialův velmi vysoký strop* (Analýza; řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Vláda rozhodla o zastropování cen elektřiny a plynu a autorka tvrdí, že stanovené ceny jsou na příliš vysoké úrovni.
- *Proč se nejméně zdražuje v Paříži* (Komentář; řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Francie má jednu z nejnižších inflací v eurozóně. Autorka popisuje, že důvodem je rychlá reakce francouzské vlády, která „podchytila nemoc na začátku a nenechala prudké zdražování rozlézt po společnosti“. Odkazuje tím především na zastropování cen elektřiny.
- *Bianko šek pro energetiky za desítky miliard* (Téma; řešení vysokých cen energií, řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Autorka se domnívá, že je chyba, že zastropované ceny se netýkají výrobců elektřiny. Tvrdí, že se odehraje mezi výrobcem a vládou o zavedení stropu souboj.
- *Vládní strany ustály volby* (Téma; řešení vysokých cen energií) – **rámec odpovědnosti** – Autorka tvrdí, že výsledky stran vládní koalice v komunálních a senátních volbách lze vzhledem k současné ekonomické situaci považovat za úspěch.

Říjen 2022

Dalibor Balšínek

- *Babišova prohra a Fialova další šance* (Editorial; řešení vysokých cen energií) – **rámec konfliktu** – Úspěch v komunálních a senátních volbách by pro vládní koalici neměl být potvrzením, že zvládá energetickou krizi dobře. Na české politické scéně podle autora navíc není žádná alternativa.

Daniel Kaiser

- *Ekonom ve mně je z vlády poněkud nešťastný* (Rozhovor; řešení ekonomických záležitostí, postoj vlády k evropské zelené transformaci) – **rámec ekonomických následků** – Autor se v rozhovoru s ekonomem Janem Švejnarem ptá, jaký má názor na evropský Green New Deal a systém emisních povolenek.

Lenka Zlámalová

- *Nebezpečná hra s elektřinou* (Komentář; řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Zastropování cen elektřiny a plynu s sebou podle autorky

přináší nebezpečí „bezedných státních kompenzací“. Spustí se totiž „velká byrokratická a přerozdělovací mašinerie mezi státem, výrobci a obchodníky s elektřinou“.

- *Kdo zaplatí účet za nedostatek elektřiny* (Editorial; řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Autorka říká, že vláda musí dobře ošetřit regulování cen elektřiny podle nákladů jednotlivých typů elektráren.
- *Britská lekce pro Petra Fialu* (Téma; řešení ekonomických záležitostí) – **rámec odpovědnosti** – Autorka upozorňuje na ekonomické problémy Velké Británie, které ratingové agentury prudce snížily hodnocení poté, co premiérka oznámila masivní státní výdaje a snižování daní. Britský scénář udává jako varování pro českou vládu, která plánuje velmi vysoký schodek rozpočtu.

Listopad 2022

Lenka Zlámalová

- *Největší střet vlády s velkým byznysem* (Téma; řešení ekonomických záležitostí, řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Ministr financí prosadil daň z mimořádných zisků, která dopadne na největší energetické společnosti a banky. Podle autorky nyní začne velký boj dotčených firem s vládou o přesné nastavení daně.
- *Vláda pod tlakem zvyšování daní* (Téma; řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Vládní ekonomičtí poradci navrhují vládě zvyšovat daně, což je podle autorky zcela v rozporu s vládními sliby a s programovým prohlášením.
- *Proč tak draho* (Komentář; řešení vysokých cen energií) – **rámec ekonomických následků** – Autorka nerozumí tomu, proč vláda stanovila cenové stropy pro energie na příliš vysokých hodnotách, a také upozorňuje na to, že kompenzační mechanismus pro dodavatele energií je nejasný, přitom může ze státu „vytáhnout co nejvíc peněz“.

Prosinec 2022

Daniel Kaiser

- *O Davidech a Goliášovi na českém internetu* (Salon; postoj vlády k médiím) – **rámec odpovědnosti** – Autor s hosty debatuje o novele autorského zákona, která si klade za cíl přimět velké technologické platformy typu Google platit vydavatelům za obsah. Ptá se, proč novela ve schválené podobě prošla, když poškodí některá nezávislá média, která ze spolupráce s Googlem těžila, a navíc zhorší podmínky pro uživatele.

- *Jak vládli, tak i dovládli* (Komentář; řešení vysokých cen energií, postoj vlády k evropské zelené politice) – **rámec odpovědnosti** – Autor tvrdí, že české evropské předsednictví pomohlo upevnit trh s emisními povolenkami, vláda přitom dříve slibovala, že je potřeba jeho fungování změnit a rozvolnit.

Lenka Zlámalová

- *Vyhnout se za každou cenu recesi* (Salon; řešení ekonomických záležitostí) – **rámec ekonomických následků** – Autorka vede debatu s ekonomy a bývalými a stávajícími členy České národní banky o tom, co přinesl rok s největším pádem životní úrovně a zdražováním. Ptá se jich, jak moc celkovou situaci ovlivňuje úroková politika centrální banky, kdy guvernér Aleš Michl i při dvouciferné inflaci odmítá zvyšovat sazby, a také na to, proč se lidé obávají říkat si o vyšší platy.

5.3 Přehled výsledků zaznamenaný v tabulce

Proměnné		<i>Balšínek</i>	<i>Kaiser</i>	<i>Peňás</i>	<i>Šmigol</i>	<i>Štindl</i>	<i>Weiss</i>	<i>Zlámalová</i>	celkem	
<i>Volby</i>	Prosinec	2			1	4	2	6	15	
	Leden									
	Únor									
	Březen									
	Duben									
	Květen									
	Červen									
	Červenec									
	Srpen									
	Září							1		1
	Říjen									
	Listopad									
	Prosinec									
<i>Pandemie</i>	Prosinec	1	5					1	7	
	Leden		8					4	12	
	Únor	1	3					3	7	
	Březen									
	Duben			1					1	
	Květen									
	Červen									
	Červenec									

	Srpen								
	Září								
	Říjen		1						1
	Listopad		1						1
	Prosinec								
<i>Ekonomika</i>	Prosinec							1	1
	Leden							1	1
	Únor							1	1
	Březen								
	Duben	1						2	3
	Květen	1				1		2	4
	Červen	1			1			1	3
	Červenec							2	2
	Srpen	1	1					2	4
	Září								
	Říjen		2					2	4
	Listopad							5	5
	Prosinec		1					1	2
<i>Energie</i>	Prosinec								
	Leden		1						1
	Únor							2	2
	Březen		1					4	5
	Duben		4						4
	Květen	1	1					4	6
	Červen	1	1					4	6
	Červenec		3					4	7
	Srpen		3					2	5
	Září	3	5		1			11	20
	Říjen	1	1					4	6
	Listopad		1					4	5
	Prosinec		3					1	4
<i>EU</i>	Prosinec		1					1	2
	Leden							1	1
	Únor		1						1
	Březen								
	Duben								
	Květen								
	Červen		2						2
	Červenec		2						2
	Srpen								
	Září								
	Říjen								
	Listopad		1				1		2
	Prosinec								
<i>Média</i>	Prosinec								
	Leden								
	Únor								1

<i>Ukrajina</i>	Březen	1						1
	Duben	1						
	Květen							1
	Červen	1						
	Červenec							1
	Srpen	1						
	Září							
	Říjen							
	Listopad							
	Prosinec							1
	Prosinec	1						
	Leden							
	Únor							
	Březen	3	1	1				5
Duben								
Květen								
Červen								
Červenec								
Srpen					1		1	
Září		1					1	
Říjen								
Listopad								
Prosinec								
<i>Prezident</i>	Prosinec							
	Leden							
	Únor							
	Březen							
	Duben	1						
	Květen						1	1
	Červen							
	Červenec							
	Srpen							
	Září						1	
	Říjen							
	Listopad						1	1
	Prosinec							

5.4 Výsledky kvantitativní obsahové analýzy komentářů na webu Echo24 a textů v Týdeníku Echo

Provedení kvantitativní analýzy ve vybraných komentářích v deníku Echo24 a ve vybraných textech v Týdeníku Echo v období od prosince 2021 do prosince 2022 nám umožní zodpovědět

první výzkumnou otázku a potvrdit, či vyvrátit první z hypotéz. Tedy **jak se během jednoho roku proměnila frekvence textů zmiňujících vládu** a tvrzení, že vlády a jejich kroků se týkalo stále více názorových textů.

Jak můžeme vyčíst z přehledu v tabulce, zcela nejvíce textů týkajících se vlády, konkrétně 20, v komentářích na webu Echo24 a v Týdeníku Echo napsali kmenoví autoři během září 2022. Jde o texty, které reagovaly na krizi vysokých cen elektřiny. Druhá největší četnost názorových textů pojednávajících o vládě byla zaznamenána v prosinci 2021, tedy hned první sledovaný měsíc. Byl to také měsíc, kdy se vláda Petra Fialy oficiálně ujala úřadu, proto se nejvíce textů, dohromady 15, věnovalo právě výsledkům parlamentních voleb a odchodu vlády předchozího premiéra Andreje Babiše. Třetí nejvyšší počet textů spadá do ledna 2022, kdy autoři napsali 12 komentářů či jiných publicistických útvarů na téma covidová pandemie a vláda. Čtvrtý nejvyšší počet textů souvisejících s vládou v jednom měsíci byl sedm, přičemž toto číslo se vyskytlo vícekrát. Poprvé v prosinci 2021 u tématu covidové pandemie, podruhé v únoru 2022 taktéž u tématu covidu a potřetí v červenci 2022 u tématu vysokých cen energií. Pátý nejvyšší počet, šest, se týkal textů z května, června a října 2022, které všechny shodně pojednávaly o vysokých cenách elektřiny. Pětkrát se objevuje číslo pět. Tolik textů autoři napsali v listopadu 2022 o ekonomických záležitostech a jejich řešení, v březnu, srpnu a listopadu 2022 o vysokých cenách energií, a ještě v březnu 2022 na téma jednání vlády k ruské invazi na Ukrajinu. Čtyři texty zmiňující počínání vlády v publicistických textech na webu či v týdeníku vyšly v květnu, srpnu a říjnu 2022 a týkaly se řešení ekonomických záležitostí. Čtyřikrát se také v jednom měsíci texty dotýkaly vysokých cen energií, a to v dubnu a prosinci 2022. Tříkrát se ekonomickým záležitostem autoři věnovali v dubnu a červnu 2022. Ve všech ostatních případech výsledky ukázaly, že měsíčně se na webu Echo24 a v Týdeníku Echo nevyskytly více než dva názorové texty hodnotící vládní kroky.

Hned v prvním sledovaném měsíci, tedy v prosinci 2021, kdy prezident jmenoval vládu Petru Fialy, vyšel druhý nejvyšší počet textů, v nichž autoři tuto událost komentovali. Stejně tak téma covidové pandemie bylo během prvních tří sledovaných měsíců stěžejní. Poté má ovšem frekvence názorových textů, které zmiňují jednání vlády, spíše střídavě klesající a mírně zvyšující se tendenci, rekordní počet textů je zaznamenán až v září 2022, kdy se téměř všechny publikované texty zabírají tím, jak se kabinet zvládá vypořádat s cenami elektřiny a plynu, v té době velmi

vysokými, s v té době velmi vysokými. Poté však u všech z témat dochází k poklesu četnosti. **Hypotéza, že vlády a jejich kroků se týkalo stále více názorových textů, je tudíž tímto výsledkem vyvrácena.**

5.5 Vyhodnocení analýzy rámců v komentářích na webu Echo24 a v textech v Týdeníku Echo

Nalezené rámce a stručné shrnutí obsahu názorových textů na webu i v Týdeníku Echo nám ukázaly, jak autoři počínání vlády Petra Fialy rámovali a také jak proměňovali svou argumentaci v závislosti na tom, jaké události se během prvního roku vládnutí nového kabinetu odehrávaly.

V **prosinci 2021** převažovaly **rámce odpovědnosti**, kdy především **Daniel Kaiser** se věnoval tomu, jak nová vláda přistupuje k pandemii covidu a s jakými přichází opatřeními a omezeními. Argumentoval přitom především tím, že vláda nutí občany k vakcinaci a také porušuje své sliby o tom, že její pandemická politika bude jiná než u vlády předchozí. Stejně tak **Lenka Zlámalová** ve všech svých textech využila rámce odpovědnosti. Na rozdíl od Daniela Kaisera ovšem vládu v několika textech chválí, a to především za komunikační zdrženlivost v komunikaci směrem k veřejnosti, která je podle ní příjemnou změnou ve srovnání s vládou Andreje Babiše. Také říká, že je nutné, aby vláda zvládla náročné výzvy, které na ni v následujícím roce čekají. Rovněž u **Martina Weisse** převažovaly v textech rámce odpovědnosti v souvislosti s tématem nástupu nové vlády a toho, jak kabinet hodnotí veřejnost. Říká, že nová vláda je podrobena mnohem pečlivějšímu zkoumání ze strany veřejnosti, k čemuž přispívají hlavně novináři, kteří u lidí vytvářejí pocit deziluze. Několikrát se v textech vyskytl také **rámec konfliktu**, a to zejména u **Ondřeje Štindla**, který se zamýšlí nad tím, jak se o nové vládě vyjadřují uživatelé na sociálních sítích. Říká, že někdy jsou příliš kritičtí a „otravní“.

V **lednu 2022** opět převažovaly **rámce odpovědnosti**, zároveň se objevují **rámce ekonomických následků** a několikrát i **rámec lidského rozměru**. **Daniel Kaiser** opět ve vztahu ke covidové politice využívá argument zklamávání voličů a porušování vládních předvolebních slibů. Autor také začíná intenzivně vystupovat proti novele pandemického zákona, který nazývá zmocňovacím, a říká, že vláda je zcela odtržena od reality a neřeší, že lidé trpí drahými energiemi. **Lenka**

Zlámalová již také tvrdí, že vláda zaznamenala několik neúspěchů, což je za krátkou dobu vládnutí špatný výsledek. Stejně jako Kaiser se domnívá, že kabinet kvůli covidu prosazuje další restriktce a zklamává voliče. Také nesouhlasí s tím, aby stát dotoval nákup elektromobilů firmám, protože to jde zcela proti slibovaným škrťům v rozpočtu.

V **únoru 2022** se nejčastěji vyskytovaly **rámce odpovědnosti a ekonomických následků**. **Daniel Kaiser** nadále pokračuje v tématu novely pandemického zákona, kterou Senát odmítl, a argumentuje tak, že alespoň tato instituce si udržela svou hrdost. Znovu také zdůrazňuje své přesvědčení, že nová vláda nepřinesla v řešení pandemie žádnou slibovanou změnu. V jiném komentáři vládu náznakem chválí za její podíl na zařazení jádra mezi udržitelné zdroje Evropskou komisí, zároveň však hned dodává, že vláda je lhostejná k vysokým cenám energií v zemi. Kaiser rovněž na vládní kabinet útočí kvůli zřízené funkci poradce premiéra pro média a dezinformace. Argumentuje tím, že nic jako „vládní boj s dezinformacemi“ a kádrování médií by v liberální společnosti nemělo existovat. **Lenka Zlámalová** shodně s Kaiserem kritizuje vládu za pokračování covidových restriktcí a za „pokoutní“ přípravu novely pandemického zákona. Proto v dalším textu chválí její zamítnutí Senátem a říká, že v opačném případě by zásah do svobody občanů ještě zesílil. V tématu drahých energií jsou jejími hlavními argumenty to, že neřeší příčiny, ale jen dále rozdávají dávky, které nazývá „energetickými žebračenkami“. Poprvé v komentáři dává za příklad Slovensko, kde zastropovali ceny energií pro domácnosti, a říká, že by to měl být pro Česko vzor.

V **březnu 2022** po vypuknutí války na Ukrajině se kromě znovu nejpochetnějších **rámců odpovědnosti a ekonomických následků** objevují i rámce **lidského rozměru** a jednou i **morálky**. Ten použil **Daniel Kaiser** v textu *My a tragédie Ukrajinců*, kde tvrdí, že cesta Petra Fialy do Kyjeva je správným gestem solidarity, ale premiérova slova o tom, že Ukrajinci bojují i za naše životy, jsou přehnaná. Rámec odpovědnosti se vyskytuje v komentáři o vypnutí několika alternativních webů vládou, kdy Kaiser doufá, že za to budou vládní představitelé stíháni. Pokračuje i tlak na zásah ze strany státu do cen energií. Na vládu kvůli zastropování cen elektřiny a plynu naléhá ve většině březnových textů i **Lenka Zlámalová**. Argumentuje tím, že drahé energie ještě více pohánějí vysokou inflaci a razantně zasahují do životní úrovně občanů, proto je namístě je regulovat. Rámec odpovědnosti lze najít i u **Ondřeje Šmigola**, který si myslí, že evropští lídři se chtějí ve vztahu k ruské invazi vhodně sebezprezentovat, ale tato snaha o „správnou image“

zastiňuje schopnost vážně konat. **Jiří Peňás** využil rámce lidského rozměru, když oceňuje Čechy za solidaritu s ukrajinskými uprchlíky.

V dubnu 2022 byly nejčastější **rámce odpovědnosti a ekonomických následků**. **Dalibor Balšínek** ve svém editoriale oceňuje sílu Petra Fialy uvnitř ODS, ale říká, že zatím nepřichází s žádným řešením začínajících krizí. **Daniel Kaiser** se vrací k tématu očkování proti covidu a za využití rámce lidského rozměru argumentuje soudním rozsudkem, který dal za pravdu stížnosti proti diskriminaci neočkovaných. Pro vládu ani nikoho jiného z toho ale neplynou žádné důsledky. V dalších textech kritizuje vládu za to, že nepodniká nic proti eskalující energetické krizi. V rozhovoru s majitelem Madety Milanem Teplým také argumentuje netečností vlády, zároveň však Teplému vyvrací tvrzení, že velké firmy by měly od státu dostávat dotace. **Lenka Zlámalová** používá ve všech textech rámec ekonomických následků a říká, že za českou inflaci, jednu z nejvyšších v Evropě, může bývalá Babišova vláda, která nás přihlásila ke Green New Dealu za covidu prováděla rozhazovačnou politiku.

Květnové texty byly opět nejčastěji rámované **odpovědností a ekonomickými následky**. Šéfredaktor **Balšínek** nadále argumentuje laxním přístupem kabinetu k propadu životní úrovně lidí kvůli vysokým cenám energií. **Daniel Kaiser** v rozhovoru s ministrem spravedlnosti tvrdí, že stát musí lidem zajistit levnou energii, a také to, že vláda je neschopná vzepřít se zelené evropské politice. V dalším rozhovoru i dalších textech pak otevírá téma, proč bychom měli přestat prodávat elektřinu na energetické burze v Lipsku. **Martin Weiss** kritizuje podporu přijetí eura a argumentuje tím, že bychom se sice nemuseli obávat kroků České národní banky, ale byli bychom zcela podřízeni centrálnímu rozhodování o naší finanční a měnové stabilitě. **Lenka Zlámalová** píše o nutnosti dostat výrobní část ČEZ pod kontrolu státu a stavět nové atomové bloky a argumentuje tím, že vláda musí zajistit energetickou bezpečnost. Na to, zda tak stát učiní a bude prodávat elektřinu za fixovanou cenu, se ptá v rozhovoru také ministra financí. Dále varuje před volbou Aleše Michla bankovním guvernérem, protože nevěří tomu, že by byl schopen navrátit cenovou stabilitu.

V červnu 2022 autoři texty rámovali nejčastěji **odpovědností a ekonomickými následky**. **Dalibor Balšínek** tvrdí, že spotřebitelé tolerují další zvyšování marží obchodníků a jsou ochotni

platit za dražší zboží. V dalším editoriale zнову kritizuje pasivitu vlády v době, kdy země čelí nejvyšší inflaci a nejdražším energiím v historii. **Daniel Kaiser** odsuzuje vládu za to, že neodporuje návrhu Evropské komise zakázat od roku 2035 výrobu nových aut se spalovacími motory. V jiném textu ji označuje za vládu konformistů. **Ondřej Šmigol** se v rozhovoru s bývalým ministrem financí Miroslavem Kalouskem také dotýká pasivity vlády a zamýšlí se i nad její komunikací k veřejnosti. **Lenka Zlámalová** opět používá argument, že sociální dávky jsou jediné řešení, s nímž vláda přišla, a je to zároveň to nejhorší z řešení. Znovu také naléhá na to, aby stát zafixoval ceny energií jako na Slovensku a ve Francii.

Červenci 2022 dominují **rámce odpovědnosti a ekonomických následků**, objeví se i **rámec lidského rozměru**. **Daniel Kaiser** říká, Češi se dostanou mezi poražené, pokud europoslanci nezařadí jádro mezi čisté zdroje energie, proto mluví o odpovědnosti za budoucnost. Rámec odpovědnosti pak využívá, když kritizuje, jak evropské vlády včetně té české nabádají lidi, aby kvůli hrozící energetické krizi omezili svou spotřebu. Ptá se, kde jsme se ocitli, když rádobý liberální politici mluví občanům do života. **Lenka Zlámalová** přisuzuje vládě odpovědnost za to, že zde máme jednu z nejvyšších inflací a také velmi drahé energie, proti čemuž nechce zasáhnout. Výzvy k ovládnutí výrobní části ČEZ a zastropování cen se objevují i v několika jejích dalších textech. Říká také, že vláda i centrální banka musejí ukázat lidem „světlo na konci tunelu“, protože důvěra v ekonomiku je na historicky nejnižší úrovni.

V **srpnu 2022** převažovaly **rámce odpovědnosti a lidského rozměru**. **Dalibor Balšínek** vytýká vládní koalici, že nic nečiní proti zastavení propadu životní úrovně, a varuje před nárůstem popularity Andreje Babiše. **Daniel Kaiser** uvažuje podobně a kvůli neřešení drahých energií kabinet nazývá „vládou energetické agonie“. **Lenka Zlámalová** také upozorňuje na to, že Češi kvůli vysoké inflaci a vysokým cenám elektřiny a plynu stále více chudnou, vláda nekoná a bude hůř. V rozhovoru s ministrem spravedlnosti Blažkem také chválí jeho návrh, aby vláda zastropovala marže výrobců elektřiny a obchodníků s touto komoditou.

V **září 2022** byl nejpočetnější **rámec odpovědnosti** a několikrát autoři texty rámovali **konfliktem a ekonomickými následky**. **Šéfredaktor Balšínek** napsal v tento měsíc nejvyšší počet editorialů, v nichž se věnoval vládě. Ve všech se dotýká drahých energií a vytýká kabinetu pasivitu. Také říká,

že protivládních demonstrací se nezúčastňují jen podporovatelé Ruska, ale i lidé, kteří jsou už zoufalí z ekonomické situace a netečnosti vlády. Také **Daniel Kaiser** ve svých textech mluví o energetické krizi. Říká, že by Česko mělo ceny elektřiny jako na Slovensku zastropovat a v debatním Salonu se zamýšlí nad tím, proč by Česko nemohlo vystoupit ze společného energetického trhu a ze systému emisních povolenek. Tématem demonstrací se zabývá i **Jiří Peňás**, podle kterého jsou jejich účastníky lidé, kterým přechod do kapitalismu po roce 1989 nic nepřinesl. **Ondřej Šmigol** v rozhovoru s ministrem spravedlnosti také řeší ceny energií a ptá se ho, zda by mohl současný stav způsobit celoevropskou revoluci. Nejvíce textů komentujících vládu patří **Lence Zlámalové**. Ta také v tomto měsíci ve všech textech ještě silněji apeluje na neodvratné vyřešení vysokých cen elektřiny a plynu a konstatuje, že v opačném případě vláda za pár týdnů padne, protože hněv společnosti ji smete. Když pak vláda v září oznámí plán ceny energií skutečně zastropovat, Zlámalová je kritická k tomu, že je nastaven příliš vysoko, především je vyšší než ten celoevropský. Navíc vládě vyčítá, že nezastropovala ceny elektřiny už u jejích výrobců, jak navrhoval ministr spravedlnosti.

V říjnu 2022 dominoval **rámec ekonomických následků** následovaný rámcem **odpovědnosti** a jednou také **lidského rozměru** a **konfliktu**. Ten je patrný v editorialech **Dalibora Balšínska** o tom, že vláda by neměla brát úspěch v komunálních a senátních volbách jako potvrzení toho, že zvládá dobře energetickou krizi a že s ní občané souhlasí. **Daniel Kaiser** stejně jako Lenka Zlámalová tvrdí, že nastavením zastropovaných cen vychází stát vstříc výrobcům elektřiny. Také ve dvou rozhovorech znovu otevírá téma emisních povolenek, jejichž systém zpochybňuje. **Rámec lidského rozměru** využije v textu o studii, která se zabývá smrtí onemocnění covid-19. Zpochybňuje vládní výroky o tom, jak je důležité nechat se očkovat. **Lenka Zlámalová** opět upozorňuje na systém kompenzací dodavatelům energií za zastropované ceny, který je podle ní nebezpečný. Podle ní český strop na energie nebude fungovat efektivně a vznikne pouze „nepřehledný přerozdělovací stroj na stovky miliard korun“. Zlámalová také podporuje nápad zavést daň z mimořádných zisků pro největší energetické společnosti a banky. Poprvé se v komentáři věnuje i volbě prezidenta a tvrdí, že je správné, že vládní koalice nepředstavila svého kandidáta.

Listopadové texty jsou **rámovány odpovědností a ekonomickými následky**. **Daniel Kaiser** nejprve viní vládu ze selhání, že nepodnikla nic proti rozšíření principu uhlíkové neutrality pro nové budovy. V dalším komentáři tvrdí, že vláda schvaluje radikální klimatickou politiku EU a příliš se přizpůsobuje. **Martin Weiss** píše, že vládě nepřísluší konat „zoufalá, prázdná gesta“ jako v případě, kdy ministr vnitra nechal na budovu ministerstva vyvěsit instalaci zobrazující ruského prezidenta Vladimira Putina ve vaku na mrtvoly. **Lenka Zlámalová** znovu zdůrazňuje, že je správné, že vláda zavedla daň z mimořádných zisků. Musí ovšem být velmi dobře ošetřeno její přesné nastavení. Opět také vyjadřuje nepochopení nad tím, proč jsou stropy na ceny energií tak vysoko. V dalším textu varuje před tím, aby vláda zvyšovala daně, protože to jde zcela proti jejím předvolebním slibům.

V **prosinci 2022** autoři použili **rámce odpovědnosti a ekonomických následků**. **Daniel Kaiser** nechápe, proč jsme uprostřed energetické krize dopustili rozšíření emisních povolenek i na vytápění domů, osobní a také lodní dopravu. I v dalším textu tvrdí, že Česko během evropského předsednictví porušilo slib a pomohlo ještě upevnit trh s emisními povolenkami. V komentáři, kde hodnotí první rok nové vlády, nazývá premiéra pokrytcem a popírá, že by zvládl krizi a dosáhl úspěchů. **Martin Weiss** říká, že pokud chce stát finančně podporovat některá „nezávislá média“, můžeme zřídit rovnou média státní. **Lenka Zlámalová** poněkolkáté zdůrazňuje, že nastavení zastropovaných cen energií a daně z mimořádných zisků vláda nezvládla a že Slovensko zajistilo občanům levnější elektřinu. V debatě o ekonomickém výhledu na příští rok rozebírá s hosty to, jak moc za současný stav může bankovní rada s guvernérem Michlem a jak hluboko se propadne životní úroveň.

Z výsledků analýzy lze vyčíst, že autoři texty nejčastěji rámovali odpovědností a ekonomickými následky. Tím je **potvrzena druhá hypotéza, že tyto dva rámce byly během sledovaného období nejpočetnější**. Rámec odpovědnosti byl v textech přítomný v každém z třinácti měsíců a použili ho všichni až na Jiřího Peňáse. Rámec ekonomických následků je možné najít hlavně u Daniela Kaisera a Lenky Zlámalové, a to v průběhu celého roku, Naopak Peňás použil pouze rámec lidského rozměru a konfliktu. Rámec morálky se objeví pouze jednou, a to v březnovém komentáři Daniela Kaisera s názvem *My a tragédie Ukrajinců*.

5.6 Zodpovězení třetí výzkumné otázky a potvrzení či vyvrácení třetí hypotézy

Výsledky analýzy ukázaly, jaká témata autory v průběhu roku zajímala a s jakými argumenty a rámci k nim nejčastěji přistupovali. Šéfredaktor Dalibor Balšínek vyjadřoval svůj názor pouze v editorialech, které se ovšem velmi často dotýkají několika témat, jdou ovšem velmi po povrchu. Ještě před nástupem Fialovy vlády k moci hodnotil chování a výroky pozitivně a říkal, že vláda může obnovit covidovou pandemií ztracenou důvěru. Již v únoru ale o jednání vlády kvůli novele pandemického zákona začíná pochybovat. Na jaře je k vládě stále ještě shovívavý a říká, že přicházející krize snad zvládne. V květnu už Balšínek varuje před velkým propadem životní úrovně a nabádá vládu, aby začala jednat. V červnu je ve svých vyjádřeních kvůli vládní pasivitě ještě tvrdší. Nejvíce editorialů, které jsou zároveň nejkritičtější, napsal v září, kdy už vládní kabinet naplno viní z toho, že nechává občany v bezprecedentní situaci vysokých cen energií a že lidé se kvůli existenční nejistotě začínají bouřit. Poslední editorial píše říjnu, kdy konstatuje, že komunální volby ukázaly, že na politické scéně neexistuje k současné pětikoalici alternativa.

Nejvíce komentářů napsali Daniel Kaiser s Lenkou Zlámalovou, což vyplývá i z rozložení rolí: v redakci jsou považováni za politické komentátory, Zlámalová navíc za ekonomickou analytičku. Daniel Kaiser byl k vládě od začátku nejkritičtější, když ji hned v prosinci 2022 vyčítal, že svou restriktivní covidovou politikou je pro voliče zklamáním, a argumentoval tím, že porušila svoje předvolební sliby o změně. V té době Zlámalová vládu spíše ještě chválila, velmi brzy ale shodně s Kaiserem říká, že pandemický zákon je pro voliče koalice výsměchem. Téma covidu je ovšem typické hlavně pro Kaisera, který se k němu na rozdíl od ostatních autorů vrací i v průběhu roku. Velmi často argumentuje vytrácením svobody, a to nejen v případě pandemie, ale také v případě evropské klimatické politiky. To ještě více zesílí vlivem zdražování energií. Po vypuknutí války na Ukrajině se pro Kaisera stane tématem také vládní nařízení o vypnutí některých alternativních webů, v čemž opět spatřuje omezování svobody. Od jara začnou Kaiser se Zlámalovou stále více zdůrazňovat nutnost zasáhnout proti drahým energiím. Kaiser v této věci nejdříve více argumentuje nebezpečným vlivem unijní klimatické politiky a umělým zdražováním energií emisními povolenkami, Zlámalová zase akcentuje vliv velmi vysoké tuzemské inflace na ceny elektřiny a plynu. Rámce odpovědnosti a ekonomických následků se u Kaisera a Zlámalové často prolínaly, protože autoři se stále větší intenzitou řešili propad životní úrovně obyvatel spojený jak s inflací, tak právě s rekordními cenami energií, a vyčítali vládě, že nenabízí razantní řešení a působí

pasivně. Především Zlámalová a podobně uvažující Kaiser se postupně stali těmi, kteří na vládu nejintenzivněji naléhali, aby konala a ceny elektřiny a plynu regulovala. U Kaisera to bylo spojeno s výzvami na opuštění evropské energetické burzy v Lipsku, u Zlámalové hlavně s tlakem na zestátnění výrobní části ČEZ a zajištění levnější elektřiny spotřebitelům. Zde autorka argumentovala hlavně Francií a Slovenskem, kde vlády ceny elektřiny pro občany zastropovaly. Především během září a října 2022 se téměř žádný text Kaisera a Zlámalové netýkal ničeho jiného než nutnosti zasáhnout, regulovat a zastavit pád životní úrovně. Několikrát se objevil rozhovor s ministrem spravedlnosti Pavlem Blažkem, který tehdy stál v určité opoziční roli vůči vládě, když říkal, že je nutné ceny elektřiny zastropovat a stanovit i strop pro marže výrobců. S tím se Zlámalová i Kaiser ztotožňovali. Když se vláda na podzim pro zastropování cen elektřiny i plynu rozhodla, především Zlámalová je opět velmi kritická, když vládě vyčítá, že nebyla schopna nastavit cenový strop na nižší úrovni jako Slovensko, a navíc jí hrozí nekontrolované vyplácení peněz z rozpočtu na kompenzace dodavatelům energií. Ona i Kaiser v závěru roku kabinet Petra Fialy hodnotí negativně a myslí si, že v řešení krizí neobstál.

Rozhovor s Pavlem Blažkem o cenách energií vedl i Ondřej Šmigol. Stejně tak v rozhovoru s Miroslavem Kalouskem se dotýká tématu stavu státního rozpočtu. Jinak se však jeho texty v roce 2022 vlády téměř netýkaly. Ondřej Štindl byl členem redakce pouze po krátkou část sledovaného období. Všechny komentáře, které napsal, byly rámovány více sociálně, ačkoli v nich nelze najít přímo rámec lidského rozměru. Ve svých textech se nad vládou zamýšlel více z pohledu voličů, kteří svým chováním pomáhají vytvářet obraz celkové politické scény. Martin Weiss se ve svých komentářích typicky dopouští hlubších analýz a často obsáhne v textu více témat. Několikrát se zmiňuje o hodnotovém úpadku a také o politice prázdných gest. Nejméně textů, které by souvisely s vládní tematikou, publikoval v roce 2022 Jiří Peňás. Je to dáno především tím, že se primárně zabývá spíše kulturními a celospolečenskými tématy a příliš se nepouští do politických, natož ekonomických úvah. Jako jediný z autorů například ocenil solidaritní české společnosti s ukrajinskými uprchlíky.

Zodpovězení třetí výzkumné otázky, tedy jak během jednoho roku měnili autoři své argumenty týkající se činnosti vlády, nás přivádí k **potvrzení třetí hypotézy. Komentování vlády ze strany**

autorů se stávalo stále kritičtější, což je patrné hlavně u Dalibora Balšínska, Daniela Kaisera a Lenky Zlámalové.

6 Výpovědi autorů

Šéfredaktor Dalibor Balšínek a další čtyři autoři odpověděli na otázky týkající se jejich novinářského smýšlení a také názoru na vládu Petra Fialy, čímž vhodně doplnili výsledky analýzy. Autoři nebyli seznámeni s cílem této práce, tedy s výzkumnými otázkami a hypotézami. Odpověděli nezávisle na nich, a proto lze jejich odpovědi považovat za nezkrácené. Odpovídali na tři následující otázky:

- 1) Jak ovlivnila vaše preference v parlamentních volbách 2021 vaši publicistiku?
- 2) Za co byste od počátku jejího nástupu vládu Petra Fialy pochválili, co byste jí naopak vytkli?
- 3) Jak velký dopad má vaše současná publicistická činnost na veřejné mínění?

Jak ovlivnila vaše preference v parlamentních volbách 2021 vaši publicistiku?

Dalibor Balšínek: *Vzhledem k tomu, že píšu jen editorially, nijak zásadně. Nicméně, i v nich a při řízení redakce neustále varuju před aktivismem, který se v posledních letech stal hlavním krédem mainstreamových médií. Je patrný boj za něco, proti něčemu, a vytrácí se snaha o popis událostí a dějů v kontextu a souvislostech. Tato společenská role médií je přitom klíčová.⁹³*

Daniel Kaiser: *To snad ovlivňuje vždycky, pokud člověk píše, co si myslí. Poslední volby do sněmovny byly z mého pohledu trochu zvláštní, předvolební kampaň všech stran s nadějí na alespoň nějak významné zastoupení ve sněmovně se vyhýbala hlavnímu tématu doby, evropskému Green Dealu. Tudiž jsem i svou politickou preferenci nijak zvlášť neprožíval.⁹⁴*

⁹³ Vyjádření Dalibora Balšínska v neupraveném znění z 13. 7. 2023

⁹⁴ Vyjádření Daniela Kaisera v neupraveném znění z 14. 7. 2023

Ondřej Šmigol: *Snad příliš ne. Člověk se ale musí víc hlídat, aby byl objektivní, zvláště pokud píše o straně, kterou volil.*⁹⁵

Ondřej Štindl: *Nejspíš v tom smyslu, že na rozdíl od Andreje Babiše a ANO nepovažují současnou koalici za projekt špatný inherentně. Jsou to regulérní politické strany, které to spolu nějak patlají. Oproti tomu Babiš a ANO jsou vlastně antipolitičtí, ohrožují politický život už jenom tím, že v něm jsou.*⁹⁶

Lenka Zlámalová: *Výrazně. Nejsem zpravodaj, který se snaží o nestrannost. Jsem v zásadě celou svoji kariéru komentátorka s velmi jasnými a citelnými názory, které jsou všem aktérům politiky i veřejné debaty známy. Ty volby pro mě byly střetem mezi Českem A reprezentovaným stranami vládní koalice a Českem B v čele s Babišem. Tam patří všechny ostatní parlamentní strany, i ty, které se do parlamentu nedostaly. Česko A je pro mě ta část společnosti, pro kterou je důležitá svoboda a nepovažuje za prioritu, aby se o ni stát staral. Svou publicistikou jsem se přímo snažila ovlivnit výsledek voleb. Celou kariéru jsou mi velmi sympatické otevřené anglosaské postoje médií, kdy v endorsementech před volbami přímo vyzvou své čtenáře a diváky k tomu, koho volit. Podobná tradice tady panovala i za první republiky. Mam ráda hodnotově ukotvená média jasných názorů.*⁹⁷

Za co byste od počátku jejího nástupu vládu Petra Fialy pochválili, co byste jí naopak vytkli?

Dalibor Balšínek: *Petr Fiala postavil koaliční vládu složenou ze stran s protichůdnými politickými programy, což se samozřejmě projevuje v kompromisech při řízení země. Cena za vládní stabilitu je vysoká, především při nedůrazném prosazování ekonomických reforem, boji s inflacím a státním dluhem. Vedle toho je po dlouhé době zřetelná a jasná zahraniční politika, především v postoji k válce na Ukrajině.*

Daniel Kaiser: *Vládu jako celek nedokážu pochválit za nic, v poslední době se snad některé její zodpovědnější části snaží vnést trochu pořádek do veřejných rozpočtů. Naopak vytknout vládě lze víc věcí: náběhy k cenzuře, jen minimální odpor vůči evropským politikám, které jsou riskantní pro*

⁹⁵ Vyjádření Ondřeje Šmigola v neupraveném znění z 10. 7. 2023

⁹⁶ Vyjádření Ondřeje Štindla v neupraveném znění z 14. 7. 2023

⁹⁷ Vyjádření Lenky Zlámalové v neupraveném znění z 12. 7. 2023

český průmysl a prosperitu vůbec (auta, zateplování, povolenky...), a především skoro až lhostejnost vůči rekordní inflaci.

Ondřej Šmigol: Pochválil bych ji hlavně za zahraniční politiku. Jasná podpora Ukrajiny a přihlášení se k západní alianci jednoznačně schvaluji. Nejméně se asi povedl konsolidační balíček, kde bych očekával razantnější škrty.

Ondřej Štindl: Chování ve vztahu k válce na Ukrajině. Určitá rozplizlost v mnohém ostatním.

Lenka Zlámalová: K chválení toho není mnoho. Ale vždy si opakují, že tady není lepší alternativa. Bohužel. Plusy: jasná zahraniční politika, podpora Ukrajiny, velmi ostrý vztah k Rusku, velmi silná vazba s Amerikou jako hegemonem Západu, realismus v Evropě, snaha o posílení investic do obrany. Minusy: nezvládnutá krize cen energií, zvyšování daní, neschopnost skoncovat s nárokovou ekonomikou a dotačním byznysem, podpora migrační dohody EU.

Jak velký dopad má vaše současná publicistická činnost na veřejné mínění?

Dalibor Balšínek: Echo a jeho autoři jsou spíše vlivoví, než že by reprezentovali médium s masovým dosahem. Jsme jako Echo schopni ovlivňovat názory elit, kteří tento impakt následně přenášejí do politického a společenského života. Zároveň je faktem, že tradiční, klasická média ztrácejí svůj někdejší vliv na úkor sociálních sítí, které vytvářejí izolované názorové skupiny (bubliny), které utvrzují ve svém pohledu na svět a odmítají jiné.

Daniel Kaiser: Myslím, že malý.

Ondřej Šmigol: Na širší asi žádné. Ale čte mě pár vlivných lidí, které to snad nějak ovlivní. Takže snad není úplně bez dopadu.

Ondřej Štindl: Myslím, že malinký, pokud vůbec nějaký. Je to docela osvobozující.

Lenka Zlámalová: *Doufám, že značný. Ale soudit musí jiní. V každém případě mám ambici, aby měla velký vliv. Je to jeden ze smyslů této profese.*

Závěr

Mediální rámce, jejichž hledání je předmětem této práce, jsou běžnou součástí zpravodajství i publicistiky. Zpravodajské texty usilují o objektivitu, která ovšem nikdy není dosažitelná. I v nich se projevuje subjektivita jejich pisatele, který je nevyhnutelně zasadí do určitého rámce, tedy vyzdvihne jen výsek reality, kdy některé její prvky zachytí a jiné naopak vyloučí. Ještě příznačnější je rámcování pro publicistické texty, kde autor projevuje svůj vlastní názor s cílem publikum ovlivnit či zasáhnout. Teorie rámcování totiž vychází z kognitivní psychologie, která zkoumá, jak způsob podání informace ovlivní chování a rozhodování příjemce. Popis teoretických konceptů rámcování nabízí i několik typologií mediálních rámců. Klasifikace pěti obecných rámců od výzkumnice Holli Semetko a Patti Valkenburg našla využití i v této práci. Výzkum vycházel z metody dedukce, kdy jsme ve vybraných názorových textech hledali předem definované rámce odpovědnosti, konfliktu, ekonomických následků, morálky a lidského rozměru.

První rok vlády Petra Fialy byl co do dění velmi bohatý, proto se také nabízelo sledovat, jak se k činnosti pětikoalice budou vyjadřovat a jaké rámce pro své argumenty budou využívat kmenoví autoři Echa. Redakce Týdeníku Echo a názorového webu Echo24 v minulosti neskrývala svůj nesouhlas s kabinetem Andreje Babiše, a proto autoři dávali přímo či nepřímo najevo podporu nové vládní koalici. Stěžejní dění roku 2022, mezi které v této práci řadíme vládní řešení covidové pandemie, řešení vysokých schodků rozpočtu, vysoké inflace a velmi drahých energií, jednání vlády ve vztahu k ruské invazi na Ukrajinu, postoj vlády k evropské klimatické politice a také její postoj k médiím a svobodě slova, však názory šéfredaktora Dalibora Balšínska a komentátorů Daniela Kaisera, Jiřího Peňáse, Ondřeje Šmigola, Ondřeje Štindla, Martina Weisse a Lenky Zlámalové silně proměňovaly. Jedna z hypotéz předpokládala, že jak bude událostí během roku přibývat, bude se vlády a jejich kroků týkat stále více názorových textů. To však bylo vyvráceno a výsledky analýzy ukázaly, že nejvíce textů bylo publikováno hned v prvním sledovaném měsíci, v prosinci 2021, kdy prezident Fialovu vládu jmenoval. Poté frekvence textů střídavě klesala a

stoupala a nejvíce jich autoři napsali v září 2022, když se téměř ve všech případech věnovali vysokým cenám elektřiny a tomu, jak má proti nim stát zasáhnout.

Výzkum odpověděl i na otázku, jak se během roku proměnily využívané rámce a jaké z nich měly největší zastoupení. Předpokládali jsme, že nejčastějšími budou rámce odpovědnosti a ekonomických následků, což se také potvrdilo. Rámec odpovědnosti byl v textech přítomný v každém z třinácti analyzovaných měsíců a použili ho všichni autoři s výjimkou Jiřího Peňase. Rámec ekonomických následků uplatnili především Daniel Kaiser a Lenka Zlámalová. Naopak Peňas využil ve svých komentářích jen rámce lidského rozměru a konfliktu. Rámec morálky se objeví pouze jednou v březnovém komentáři Daniela Kaisera týkajícím se války na Ukrajině. Výsledky analýzy poskytly odpověď také na to, jak autoři v průběhu roku měnili své argumenty týkající se činnosti vlády, kdy jsme předpokládali, že komentování se stávalo stále kritičtější. To se potvrdilo a patrné to bylo především v textech Dalibora Balšínska, Daniela Kaisera a Lenky Zlámalové. Především Kaiser byl k vládě od začátku nejkritičtější, a to hlavně kvůli příliš restriktivní covidové politice, kterou označoval za zklamání a porušení slibu voličům. Zlámalová začala být ještě před začátkem jara k vládě silně kritická kvůli neřešení stavu rozpočtu a vysokých deficitů a poté především kvůli vysokým cenám energií. Zlámalová a s ní v mnoha případech i Kaiser na vládu vyvíjeli nejintenzivnější nátlak, když argumentovali tím, že nesmí dopustit další propad životní úrovně a musí regulovat, tedy zastropovat cenu elektřiny a plynu. Kaiser byl ve věci drahých energií o něco více než Zlámalová kritičtější vůči klimatickým cílům EU, ke kterým se Česko přihlásilo za vládnutí Babišova kabinetu.

Jak bylo řečeno, u Kaisera, a především u Zlámalové je nejpatrnější snaha své publicistické texty rámcovat stále podobně a snažit se na určitý problém upozornit častým opakováním stejných argumentů. To vhodně dokládají i osobní vyjádření autorů, kterým byly položeny otázky týkající se vlivu volebních preferencí na jejich publicistiku a také otázka, jak velký dopad jejich novinářské práce na veřejné mínění sami pocítují. Lenka Zlámalová je v odpovědích jednoznačně nejpřímější. Přiznává, že se přímo snažila ovlivnit výsledky voleb a že dopad její publicistiky na veřejné mínění považuje za značný, což je také podle ní smysl novinářské profese. Rovněž přiznává své politické preference a říká, že jí imponují média otevřeně se hlásící k politickému směru nebo jednotlivé politické straně. Ostatní autoři jsou v odpovědích zdrženlivější, v případě Ondřeje Šmigola dokonce zazní slova o nutnosti „více se hlídat“ a o snaze o objektivitu. Stejně tak v odpovědích na

to, jaký má jejich psaní dopad na veřejnost, ostatní autoři odhadují, že spíše malý, což Ondřej Štindl považuje za „osvobozující“.

Summary

Media frameworks are a common part of news and journalism. News texts strive for objectivity, which, however, is never attainable. Even in them, the subjectivity of their writer is manifested, who inevitably places them in a certain framework, that is highlights only a slice of reality, capturing some of its elements and excluding others. Framing is even more characteristic for journalistic texts, where the author expresses his own opinion with the aim of influencing or affecting the audience. Framing theory is based on cognitive psychology, which examines how the way information is presented will influence the recipient's behavior and decision-making.

The description of the theoretical concepts of framing also offers several typologies of media frames. The classification of five general frameworks by researchers Holli Semetko and Patti Valkenburg was also used in this work. The research was based on the deduction method, where we looked for predefined frameworks of responsibility, conflict, economic consequences, morality and the human dimension in selected opinion texts. The first year of Petr Fiala's government was very eventful, so it was also worth watching how they would express themselves about the activities of the coalition of five and what frameworks Echo's regular writers would use for their arguments. In the past, the editors Echo Weekly and the opinion website Echo24 did not hide their disagreement with the cabinet of Andrej Babiš, and therefore the authors indirectly expressed their support for the new government coalition. The key events of 2022, which in this work include the government's solution to the covid pandemic, the solution to high budget deficits, high inflation and very expensive energy, the government's actions in relation to the Russian invasion of Ukraine, the government's position on European climate policy and also its position on the media and freedom of speech, but the opinions of editor-in-chief Dalibor Balšínek and commentators Daniel Kaiser, Jiří Peňás, Ondřej Šmigol, Ondřej Štindl, Martin Weiss and Lenky Zlámalová transformed strongly. One of the hypotheses assumed that as the number of events increased during the year, more and more opinion pieces would concern the government and its actions. But this claim was refuted, and the results of the analysis showed that the most texts were published in the very first

monitored month, in December 2021, when the president appointed Fiala's government. After that, the frequency of the texts alternately decreased and increased, and the authors wrote the most in September 2022, when in almost all cases they were devoted to high electricity prices and how the state should intervene against them.

The research also answered the question of how the frameworks used changed during the year and which of them had the greatest representation. We hypothesized that liability and economic consequences frames would be most common, and this was confirmed. The framework of responsibility was present in the texts in each of the thirteen analyzed months and was used by all authors except Jiří Peňás. The framework of economic consequences was mainly applied by Daniel Kaiser and Lenka Zlámlová. On the contrary, Peňás only used the framework of the human dimension and conflict in his comments. The morality frame appears only once in Daniel Kaiser's March commentary regarding the fighting in Ukraine. The results of the analysis also provided an answer to the question of how the authors changed their arguments regarding the government's activities during the year, when we assumed that the commenting became more and more critical. This was confirmed and it was especially noticeable in the texts of Dalibor Balšínek, Daniel Kaiser and Lenka Zlámlová. First of all, Kaiser was less critical of the government from the beginning, mainly because of the overly restrictive covid policy, which he called a disappointment and a breach of promise to the voters. Even before the beginning of spring, Zlámlová began to be strongly critical of the government due to the failure to address the state of the budget and high deficits, and then especially high energy prices. Zlámlová and, in many cases, Kaiser exerted the most intense pressure on the government when they argued that they must not allow another drop in living standards and must regulate, i.e. cap the price of electricity and gas. In the matter of expensive energy, Kaiser was slightly more critical than Zlámlová of the EU's climate goals, which the Czech Republic signed up for under the leadership of Babiš's cabinet.

As has been said, the most obvious thing for Kaiser, and especially for Zlámlová, is to frame his journalistic texts in the same way and to try to draw attention to a certain problem by repeating the same arguments frequently. This is well documented by the personal statements of the authors, who were asked questions about the influence of electoral preferences on their journalism, as well as the question of how much of an impact they themselves feel their journalistic work has on public opinion. Lenka Zlámlová is clearly the most direct in her answers. She admits that she directly

tried to influence the results of the elections and that she considers the impact of her journalism on public opinion to be considerable, which she also believes is the meaning of the journalistic profession. She also openly admits her political preferences, saying that she is impressed by media that openly endorses a political direction or a particular political party. The other authors are more restrained in their answers, in the case of Ondřej Štindl, there are even words about the need to "watch yourself more" and about striving for objectivity. Similarly in the answers to the impact their writing has on the public, other authors estimate that it is rather small, which Štindl considers "liberating".

Použitá literatura

Literatura

ALTHEIDE, David L. *Media Edge: Media Logic and Social Reality*. New York: Peter Lang, 2014. ISBN 978-1-4331-2644-4.

ALTSCHULL, Herbert J. *Agents of Power: The Media and Public Policy*. USA: Longman Pub., 1995. ISBN 0801307767.

BERGER, Peter L. a Thomass LUCKMANN. *Sociální konstrukce reality: Pojednání o sociologii věděni*. Centrum pro studium demokracie a kultury, 2001. ISBN 80-85959-46-1.

BOORSTIN, Daniel J. *The Image: A Guide to Pseudo-Events in America*. Knopf Doubleday Publishing Group, 1992. ISBN 0679741801.

DE VREESE, Claes H. News framing: Theory and typology. In: *Information Design Journal*. 13 (1). 2005, s. 51–62.

DYER, Richard. “The Role of Stereotypes”. In: *Media Studies: A Reader*. Edinburgh University Press, 1999.

ENTMAN, Robert M. Framing: Towards Clarification of a Fractured Paradigm. In: *Journal of Communication*. 43. 1993, s. 51-58.:

FOUCAULT, Michel. *Dějiny šílenství*. Nakladatelství Lidové noviny, 1994. ISBN 80-7106-085-2.

FOUCAULT, Michel. *Diskurs, autor, genealogie*. Svoboda, 1994. ISBN 80-205-0406-0.

GOFFMAN, Erwin. *Frame analysis: an essay on the organization of experience*. New York: Harper & Row, 1974. ISBN 0674316568.

HALADA, Jan a Barbora OSVALDOVÁ. *Slovník žurnalistiky*. Karolinum, 2017. ISBN 9788024637525.

HALL, Stuart. *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. SAGE Publications, 1997. ISBN 0761954325.

HALL, Stuart. Spectacle of the ‘Other’. In: *Representation: Cultural Representations and Signifying Practices*. SAGE Publications, 1997. ISBN 0761954325.

IYENGAR, Shanto. *Is anyone responsible? : how television frames political issues*. Chicago: The University of Chicago Press, 1991. ISBN 0226388530.

JIRÁK, Jan a Graeme BURTON. *Úvod do studia médií*. 2001. ISBN 80-85947-67-6.

KAHNEMAN, D. a TVERSKY, A. Prospect theory: An analysis of decisions under risk. In: *Econometrica*, 47. 1979, s. 313-327.

LACEY, Nick. *Image and Representation: Key Concepts in Media Studies*. 1998. ISBN 0333644352.

LIPPMANN, Walter. *Public Opinion*. Simon and Schuster, 1997. ISBN 0684833271.

MCCOMBS, Maxwell. *Agenda setting: nastolování agendy - masová média a veřejné mínění*. Portál, 2009. ISBN 978-80-7367-591-2.

MCQUAIL, Denis. *Žurnalistika a společnost*. 2016. Karolinum. ISBN 978-80-246-3093-9.

SEDLÁKOVÁ, Renáta. *Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2014. 539 s., ISBN 978-80-247-3568-9.

SEMETKO, Holli A. a VALKENBURG, Patti M. Framing European politics : a content analysis of press and television news. In: *Journal of Communication*, 50 (2). 2000, s. 93–109.

SHOEMAKER, Pamela J. a Timothy VOS. *Gatekeeping Theory*. Routledge, 2009. ISBN 9780415981392.

TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. *Metody výzkumu médií*. Portál, 2010, 293 s. ISBN 978-80-7367-683-4.

TVERSKY, A. a KAHNEMAN, D. The framing of decisions and the psychology of choice. In: *Science*, 211. 1981, s. 453–458.

Internetové zdroje

100 + 1 způsobů, jak děti dotlačit k vakcíně. *Echo24.cz* [online]. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SZfRn/100--1-zpusobu-jak-deti-dotlacit-k-vaccine>

ALTHEIDE, David L. Media Logic. In *The International Encyclopedia of Political Communication*, G. Mazzoleni (Ed.). (2016). <https://doi.org/10.1002/9781118541555.wbiepc088>

Analýza obsahová: Sociologická encyklopedie. *Encyklopedie.soc.cas.cz* [online]. [cit. 2023-06-18]. Dostupné z: [https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Analýza_obsahová_\(MSgS\)](https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Analýza_obsahová_(MSgS))

Ani v roce 2 neléčíme covid včas. *Echo24.cz* [online]. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: <https://www.echo24.cz/a/Sj6di/ondrej-dostal-byl-pirat-omylem>

Balšínek: Echo posílí redakci, bude dál investovat. *Mediar.cz* [online]. 23.11.2015 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://www.mediar.cz/balsinek-echo-posili-redakci-bude-dal-investovat/>

Balšínek: Předplatné je pro Echo klíčovým zdrojem tržeb. *Mediaguru.cz* [online]. 2.8.2021 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2021/07/balsinek-predplatne-je-pro-echo-klicovym-zdrojem-trzeb/>

Bestseller Proměny světa. Kniha 50 unikátních rozhovorů stále láká čtenáře. *Echo24.cz* [online]. 16.2.2022 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SC8MF/bestseller-promeny-sveta-kniha-50-unikatnich-rozhovoru-stale-laka-ctenare>

Co nejrychlejší nástup nové vlády – nejvyšší priorita. *Echo24.cz* [online]. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SsxbC/co-nejrychlejsi-nastup-nove-vlady--nejvyssi-priorita>

Česká média se stále více vzdalují západním vzorům. *Mediaguru.cz* [online]. 28.11.2013 [cit. 2023-05-26]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2013/11/ceska-media-se-stale-vice-vzdaluji-zapadnim-vzorum/>

Echo se stává základem vznikající mediální skupiny. SPM MEDIA má smělé plány. *Echo24.cz* [online]. 1.6.2023 [cit. 2023-06-12]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/HUXu7/zpravy-domaci-nova-medialni-skupina-spm-media>

Echo24.cz slaví tři roky. Děkujeme vám. *Echo24.cz* [online]. 16.3.2017 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://www.echo24.cz/a/iFzWJ/echo24cz-slavi-tri-roky-dekujeme-vam>

Echo Media skončila druhý rok po sobě v plusu. *Mediaguru.cz* [online]. 21.2.2023 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2023/02/echo-media-skoncila-druhy-rok-po-sobe-v-plusu/>

Echo spouští první podcast. Porada Echa, jiskřivé výměny komentátorů. *Echo24.cz* [online]. 4.12.2022 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: https://echo24.cz/a/SbvLZ/zpravy-domov-podcast-porada-echa-pro-verne-ctenare?utm_source=www.seznam.cz&utm_medium=sekce-z-internetu

Fiala v Kyjevě a emancipace východu EU. *Echo24.cz* [online]. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SYR3U/fiala-v-kyjeve-a-emancipace-vychodu-eu>

GALTUNG, Johan a Mari H. RUGE. *The Structure of Foreign News: The Presentation of the Congo, Cuba and Cyprus Crises in Four Norwegian Newspapers* [online]. 1965 [cit. 2023-05-07]. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/002234336500200104>

Google v Česku ukončil program plateb za zprávy, vydavatelé přijdou o peníze. *Mediar.cz* [online]. 15.12.2022 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://www.mediar.cz/google-v-cesku-ukoncil-program-plateb-za-zpravy-vydavatele-prijdou-o-penize/>

Chystá se hanebná hra s korunou. *Echo24.cz* [online]. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/ijpmQ/chysta-se-hanebna-hra-s-korunou>

Inflační prezident. *Echo24.cz* [online]. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/ShGwu/inflacni-prezident>

Institut politického marketingu. 2013. *Slovník politického marketingu: Priming*. Dostupné z: <https://politickymarketing.com/glossary/priming>

LEWIN, Kurt. *Frontiers in Group Dynamics: Concept, Method and Reality in Social Science; Social Equilibria and Social Change* [online]. 1947 [cit. 2023-05-04]. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/10.1177/001872674700100103>

MCCOMBS, Maxwell E. a Donald L. SHAW. The Agenda-Setting Function of Mass Media. *The Public Opinion Quarterly* [online]. 1972 [cit. 2023-05-03]. Dostupné z: [jstor.org](https://www.jstor.org)

Mrtvého Putina na vnitru nepotřebujeme. *Echo24.cz* [online]. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SFdkc/komentar-weiss-rakusan-vnitro-pytel-mrtvy-putin-nepotrebujeme>

Nejsilnější na internetu byl loni Seznam, ovládl i zpravodajské weby. *Mediaguru.cz* [online]. 3.1.2023 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2023/01/nejsilnejsi-na-internetu-byl-loni-seznam-ovladl-i-zpravodajske-weby/>

Nový majitel Echa: Marek Španěl koupil podíly od Rudolfa Ovčářího. *Echo24.cz* [online]. 15.4.2021 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SghLi/novy-majitel-echa-marek-spanel-koupil-podily-od-rudolfa-ovcariho>

Ondřej Dostál byl pirát omylem. *Echo24.cz* [online]. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: <https://www.echo24.cz/a/Sj6di/ondrej-dostal-byl-pirat-omylem>

Pokus o velkou rošádu v české politice. *Echo24.cz* [online]. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: <https://www.echo24.cz/a/SA5ng/v-londyne-zaprsi-a-valek-roztahuje-destnik>

Pokusíme se o světový průlom. 51 % akcií Echa půjde mezi čtenáře, říká Rudolf Ovčáří. *Echo24.cz* [online]. 19.11.2020 [cit. 2023-05-28]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SB2Ge/pokusime-se-o-svetovy-prulom-51--akcii-echa-pujde-mezi-ctenare-rika-rudolf-ovcari>

Proč nemá Petr Fiala dánskou odvahu. *Echo24.cz* [online]. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/SL9ap/proc-nema-petr-fiala-danskou-odvahu>

Prodej Babišovy Mafry opět ve hře. Zájem mají Křetínský, Tykač a Strnad. *Echo24.cz* [online]. 17.12.2022 [cit. 2023-05-27]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/JpDK6/zpravy-domaci-prodej-vydavatelstvi-mafra-andrej-babis-prezidentske-volby-kretinsky-tykac-strnad>

Reklamní investice v médiích za osm měsíců drží dvouciferný růst. *Mediaguru.cz* [online]. 20.9.2022 [cit. 2023-05-27]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2022/09/reklamni-investice-v-mediich-za-osm-mesicu-drzi-dvouciferny-rust/>

Sociologie vědění. *Sociologická encyklopedie* [online]. Sociologický ústav AV ČR [cit. 2023-04-22]. Dostupné z: https://encyklopedie.soc.cas.cz/w/Sociologie_vědění%C3%AD

Úspory jsou pro Economii nutností. Bakala firmu podpoří. *Mediaguru.cz* [online]. 2.5.2023 [cit. 2023-05-26]. Dostupné z: <https://www.mediaguru.cz/clanky/2023/04/uspory-jsou-pro-economii-nutnosti-bakala-firmu-podpori/>

V chaosu se rodí daň, kterou vláda sebere energetikům a bankérům desítky miliard. *Echo24.cz* [online]. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: <https://echo24.cz/a/Sz65L/komentar-zlamalova-windfall-tax-mimoradny-zisk-vlada-sebere-miliardy>

V Londýně zaprší a Válek roztahuje deštník?. *Echo24.cz* [online]. [cit. 2023-06-30]. Dostupné z: <https://www.echo24.cz/a/SA5ng/v-londyne-zaprsi-a-valek-roztahuje-destnik>

Vychází nový týdeník Echo. Chce získat náročné čtenáře a jít proti všem trendům. *Irozhlas.cz* [online]. 7.11.2014 [cit. 2023-05-27]. Dostupné z: https://www.irozhlas.cz/zpravy-domov/vychazi-novy-tydenik-echo-chce-ziskat-narocne-ctenare-a-jit-proti-vsem-trendum_201411071300_kpracharova

WHITE, David Manning. *The “Gate Keeper”*: A Case Study in the Selection of News [online]. 1950 [cit. 2023-05-04]. Dostupné z: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/107769905002700403>

Periodika

Týdeník Echo. Echo Media, 2021, 8.(48).

Týdeník Echo. Echo Media, 2021, 8.(49).

Týdeník Echo. Echo Media, 2021, 8.(50).

Týdeník Echo. Echo Media, 2021, 8.(51).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(1).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(2).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(3).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(4).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(5).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(6).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(7).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(8).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(9).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(10).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(11).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(12).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(13).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(14).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(15).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(16).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(17).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(18).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(19).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(20).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(21).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(22).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(23).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(24).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(25).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(26-27).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(28).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(29).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(30).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(31).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(32).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(33).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(34).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(35).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(36).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(37).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(38).
Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(39).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(40).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(41).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(42).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(43).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(44).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(45).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(46).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(47).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(48).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(49).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(50).

Týdeník Echo. Echo Media, 2022, 9.(51).

Ostatní zdroje

TEJKALOVÁ, Alice N. a Jan JIRKŮ. *Žurnalistika jako pole a její provázanost s ostatními poli: Teoretické koncepty ke studiu žurnalistiky I*. Praha, 2020. Přednáška. Institut komunikačních studií a žurnalistiky, Fakulta sociálních věd Univerzity Karlovy.

Vyjádření autorů Týdeníku Echo poskytnutá autorce za účelem využití v diplomové práci.

SCHVÁLENO

Institut komunikačních studií a žurnalistiky FSV UK Teze MAGISTERSKÉ diplomové práce													
TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:													
Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta: Markéta Malá	Razítko podatelny: <table border="1"><tr><td colspan="3">Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd</td></tr><tr><td>Došlo dne:</td><td>- 5 -09- 2022</td><td>-1-</td></tr><tr><td>Čj:</td><td>137</td><td>Příloh:</td></tr><tr><td colspan="3">Přiděleno:</td></tr></table>	Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd			Došlo dne:	- 5 -09- 2022	-1-	Čj:	137	Příloh:	Přiděleno:		
Univerzita Karlova Fakulta sociálních věd													
Došlo dne:		- 5 -09- 2022	-1-										
Čj:		137	Příloh:										
Přiděleno:													
Imatrikulární ročník diplomantky/diplomanta: 2020/2021													
Fakultní e-mail diplomantky/diplomanta: 55976794@fsv.cuni.cz													
Studijní program/forma studia: Žurnalistika/prezenční													
Název práce v češtině: Od vítězství po krizi Podtitul: Proměna mediálního rámcování vládnutí kabinetu Petra Fialy na stránkách Týdeníku Echo a na názorovém webu Echo24													
Název práce v angličtině: From victory to crisis Subtitle: The transformation of the media framing of Petr Fiala's government in the <i>Echo Weekly</i> and in opinion texts on the <i>Echo24</i> website													
Předpokládaný termín dokončení (semestr, akademický rok – vzor: ZS 2022/2023) (diplomovou práci je možné obhajovat <u>nejdříve</u> šest měsíců od schválení tezí) LS 2022/2023													
Charakteristika tématu a jeho dosavadní zpracování (max. 1800 znaků): Týdeník Echo spolu s názorovým deníkem Echo24 vznikly jakožto protiváha k oligarchizovaným médiím vlastněným podnikatelem a politikem Andrejem Babišem. Po celou dobu Babišova vládního angažmá bylo toto médium k jeho osobě značně kritické a ačkoliv nepřímé, bylo před sněmovními volbami v roce 2021 ze strany redakce Echa možné pozorovat podporu vítězství koalice Spolu. Konečné vítězství této koalice tedy toto pravicově a konzervativně prezentující se médium hodnotilo pozitivně a považovalo ji za změnu k lepšímu. Brzy po jmenování nové vlády v polovině prosince však Echo začalo vystupovat s často tvrdou kritikou činnosti koalice, která se stále stupňovala. Především v ekonomických otázkách navíc byl patrný posun od tradičně zastávaných pravicových postojů. Roli sehrálo především několik faktorů: tehdejší novela pandemického zákona, vypuknutí války na Ukrajině a její důsledky, a hlavně řešení vysoké inflace a energetické krize. Ač se jedná o rozdílná témata, autoři své názorové texty často velmi podobně rámovali. Je tedy možné identifikovat pět běžně se ve zpravodajství vyskytujících rámců, které byly v dosavadních výzkumech popsány. Jedná se o rámce odpovědnosti, konfliktu, ekonomických následků, morálky a lidského rozměru. Na základě analýzy těchto rámců je tedy možné popsat, jak se referování o vládě Petra Fialy na stránkách týdeníku i v názorové sekci na webu během jednoho roku proměňovalo a jaké argumenty autoři nejčastěji volili.													
Předpokládaný cíl práce, případně formulace problému, výzkumné otázky nebo hypotézy (max. 1800 znaků): Práce si klade za cíl postihnout, jak Týdeník Echo a názorová část webu Echo24 hodnotily činnost vlády Petra Fialy na pozadí zásadních společenských změn daných popandemickou situací, vypuknutím války na Ukrajině a ekonomickou a energetickou krizí. Výzkum se pokusí zaznamenat, jak se proměnila frekvence textů věnujících se vládě, a především pak, jak se proměnily využívané rámce. Zde budeme vycházet z typologie rámců, které byly v předchozích výzkumech popsány jako nejčastěji užívané, a to rámce odpovědnosti, konfliktu, ekonomických následků, morálky a lidského rozměru. Vyhledání a následné analyzování rámců nám poté umožní určit, jaké argumenty autoři nejčastěji užívali a jak události čtenářům předkládali. Výzkumné otázky by tedy spočívaly v tom, jak se proměnilo referování o činnosti vlády od jejího jmenování po dobu jednoho roku, jak autoři své texty rámovali a jak či zda se rámce v průběhu analyzovaného období proměňovaly. Vycházeli bychom přitom z hypotéz, že vlády a jejich kroků se postupně týkalo stále více názorových textů, referování o vládě se stávalo kritičtějším a													

<p>že nejčastěji využívané rámce se týkaly přisuzování odpovědnosti a ekonomických následků.</p>
<p>Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Úvod – vymezení tématu 2. Teoretická část <ol style="list-style-type: none"> 2.1 Účinky médií na veřejnost a na formování veřejného mínění 2.2 Vliv vlastnictví médií 2.3 Teorie rámcování a jeho vliv na výzkum médií 3. Analytická část <ol style="list-style-type: none"> 3.1 Kvantitativní obsahová analýza textů v Týdeníku Echo ve vymezeném období 3.2 Kvantitativní obsahová analýza komentářů na webu Echo24 3.3 Vyhledání stanovených rámců a jejich analýza 4. Závěr <ol style="list-style-type: none"> 4.1 Vyhodnocení kvantitativní obsahové analýzy a analýzy rámců 4.2 Vyvození závěru
<p>Vymezení podkladového materiálu (např. titul periodika a analyzované období): Týdeník Echo a komentáře na webu Echo24; období od prosince 2021 do prosince 2022</p>
<p>Metody (techniky) zpracování materiálu: Stanovení cíle výzkumu a časového vymezení u analyzovaného média. Vyhledání a přečtení literatury týkající se jednotlivých bodů teoretické části práce. Provedení kvantitativní obsahové analýzy, která určí, kolik textů se zkoumaného tématu týkalo. Poté hledání stanovených rámců a jejich analýza. Potvrzení či vyvrácení hypotéz a zodpovězení výzkumných otázek.</p>
<p>Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a metodě jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2–5 řádků): BERGER, Peter L. a Thomas LUCKMANN. <i>Sociální konstrukce reality. Pojednání o sociologii vědění</i>. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 1999, 214 s. ISBN 80-85959-46-1.: Práce dvou amerických autorů je systematickým teoretickým pojednáním o sociologii vědění. Autoři považují realitu každodenního života ne za předem danou, ale neustále sociálně vytvářenou. To souvisí s konstruktivistickým pojetím mediální reprezentace reality. DE VREESE, Claes H. News framing: Theory and typology. In: <i>Information Design Journal</i>. 13 (1). 2005, s. 51–62.: Práce reaguje na nejednotnost aplikace konceptu rámcování v mediální analýze. Na základě předchozích studií tedy autor navrhuje typologii specifických rámců a uvádí příklady toho, jak identifikovat obecné zpravodajské rámce a využít je k pochopení mezinárodních rozdílů ve zpravodajství. ENTMAN, Robert M. Framing: Towards Clarification of a Fractured Paradigm. In: <i>Journal of Communication</i>. 43. 1993, s. 51-58.: Autor se věnuje především rámcování v médiích. Popisuje rámcování jako vybírání některých aspektů vnímané reality a jejich zvýrazňování v textu za účelem propagace jednoho určitého náhledu na událost. Podle Entmana mediální rámce definují problémy, diagnostikují příčiny a činí morální hodnocení. GOFFMAN, Erwin. <i>Frame analysis: an essay on the organization of experience</i>. New York: Harper & Row, 1974.: Práce pojednává o výzkumu způsobů, kterými jedinci konstruují, organizují a rozlišují významy svých zkušeností. Goffman zde zformuloval vzorce, které zohledňují chování pozorované v široké škále prostředí a kontextů. Jedná se tak o sociologické pojetí výzkumu framingu. SEDLÁKOVÁ, Renáta. <i>Výzkum médií: nejužívanější metody a techniky</i>. Vyd. 1. Praha: Grada, 2014. 539 s., ISBN 978-80-247-3568-9.: Publikace představuje základní výzkumné postupy, metody a techniky v oblasti mediálních, komunikačních a kulturních studií. Snaží se rovněž rozvinout dovednosti nutné pro přípravu a realizaci výzkumu na poli mediální komunikace, stejně tak jako schopnosti následné prezentace výzkumných zjištění. TRAMPOTA, Tomáš a Martina VOJTĚCHOVSKÁ. <i>Metody výzkumu médií</i>. Portál, 2010, 293 s. ISBN 978-80-7367-683-4.: Kniha seznamuje s nejčastěji užívanými metodami užívanými při výzkumu médií, a to jak při výzkumech komerčních, tak akademických. Metodické postupy prezentuje rovněž na praktických příkladech z českých médií.</p>

VOLEK, Jaromír a URBÁNIKOVÁ, Marína. *Čeští novináři v komparativní perspektivě: hybridní, virtuální a mizející žurnalisté v post-transformační fázi*. Vydání první. Praha: Academia, 2017. 386 stran. Společnost; sv. 18. ISBN 978-80-200-2699-6.: Monografie hledá příčiny krize novinářské profese v euroamerickém kontextu. Zabývá se jak ztrátou důvěryhodnosti českých novinářů, tak celého procesu jejich profesní socializace na pozadí post-transformační oligarchizace mediálního systému a hybridizace profesní praxe.

Diplomové a disertační práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

KOTKOVÁ, Veronika. *Mediální obraz činnosti vlády Andreje Babiše ve vybraných denících*. Olomouc, 2020. Magisterská diplomová práce. Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Katedra politologie a evropských studií. Vedoucí práce Mgr. Eva Lebedová, Ph.D.

KYMPERGROVÁ, Kristýna. *Rámcování jako podmínka procesu nastolování agendy*. Plzeň, 2015. Magisterská diplomová práce. Fakulta filozofické Západočeské univerzity v Plzni, Katedra sociologie. Vedoucí práce PhDr. Mgr. František Kalvas, Ph.D.

VANĀHAROVÁ, Michaela. *Analýza mediálního obrazu Evropské unie před volbami do Evropského parlamentu v letech 2014 a 2019*. Brno, 2020. Magisterská diplomová práce. Fakulta sociálních studií Masarykovy univerzity v Brně, Katedra politologie. Vedoucí práce Mgr. Otto Eibl, Ph.D.

Datum / Podpis studenta/ky

5.9.2022

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Případné doporučení dalších titulů literatury předeepsané ke zpracování tématu:

Potvrzují, že výše uvedené teze jsem s jejich autorem/kou konzultoval(a) a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na FSV UK vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí(m) této práce.

OSVALDOVA' BLESKOVÁ
Příjmení a jméno pedagožky/pedagoga

..
Datum / Podpis pedagožky/pedagoga

TEZE JE NUTNO ODEVZDAT VYTIŠTĚNÉ, PODEPSANÉ A VE DVOU VYHOTOVENÍCH DO TERMÍNU UVEDENÉHO VE VYHLÁŠCE ŘEDITELE INSTITUTU, A TO PROSTŘEDNICTVÍM PODATELNY FSV UK. PŘIJATÉ TEZE JE NUTNÉ SI VYZVEDNOUT V SEKRETARIÁTU PŘÍSLUŠNÉ KATEDRY A NECHAT VEVÁZAT DO VÝTISKU DIPLOMOVÉ PRÁCE.

TEZE NA IKSŽ SCHVALUJE GARANT PŘÍSLUŠNÉHO STUDIJNÍHO PROGRAMU.

Seznam příloh

Příloha č. 1: Komentář Daniela Kaisera (textový materiál)

Podle Fialy se ke Green Dealu proválčíme

O víkendu umístil tým Petra Fialy na sociální síť jedno z videí, v nichž se náš premiér pravidelně vyjadřuje k otázkám dneška. Úplně na konci několikaminutového, do té doby standardně fialovského přednesu se skrývá výbušná úvaha, jíž chceme věnovat následující poznámku.

Fiala tu promlouvá o vlně veder v Evropě, připomene České Švýcarsko, samozřejmě hned za ním svou jižní Moravu a nepřímo to poskládá do souvislosti s antropogenním globálním oteplováním. Úvaha končí těmito slovy: „My jsme tady v tom rozhovoru se bavili o zbavení se závislosti na ruských surovinách, ruské energetice. Tak to jsou vlastně fosilní zdroje. Takže by se dalo říct, že ten cíl derusifikovat naši energetiku (...) znamená současně dekarbonizovat evropskou energetickou politiku. A to je cíl určitě rozumný a reaguje i na to, co se kolem nás děje.“ Fialova rovnice: derusifikace = dekarbonizace.

Některé podezřívavější osoby včetně autora tohoto textu od začátku války na Ukrajině pronásleduje představa, že celé ty sankce Západu na vývoz ruských energií, které po půl roce destabilizují víc Evropu než Rusko – a to zatím nezačal ani podzim –, mají kromě přirozené touhy nepřihlížet pasivně k napadení slabšího ještě jednu, skrytou agendu. A tou je netušená příležitost svést zdražení fosilních paliv výlučně nebo hlavně na Rusko. Což samozřejmě není pravda a každý, kdo se trochu zajímá, ví, že ceny energií včetně plynu v Evropě strmě rostou už přes rok.

Zdá se to k nevíře, ale právě ještě loni Fiala, byť nikoliv v mainstreamu, ale aspoň na okrajových platformách (podcast Bratříček) s intelektuální poctivostí zmiňoval variantu, že žádná lidstvem zaviněná klimatická změna se nekoná. Ale někdy asi tou dobou si vyhodnotil, že vzpouzet se Green Dealu, přijatému na předchozích summitech EU, navíc s jeho povahou, není reálné. Takže Green Deal před rokem oficiálně uvítal jako příležitost pro český průmysl.

Pro český průmysl to je příležitost akorát tak na sebevraždu, dotace z EU na přechod k bezuhlíkové energii zajistí, že sebevražda bude asistovaná. V rovnici derusifikace–dekarbonizace jsme teď dostali sdělení, že náš premiér se proti tomu stavět nehodlá už nikdy, tedy pokud se politická scéna v Evropě radikálně nezmění. A české veřejnosti bude vysvětlovat, že zelený diktát je daň za to, že ruské tanky, které za 157 dní neprojely ani Donbasem, nedojdou do Karlových Varů, nebo alespoň na tu jižní Moravu.

Věcně je Fialova rovnice pochopitelně nonsens. Zkapalněný plyn z Kataru, nebo kde ho teď zrovna ministr průmyslu Síkela freneticky shání, je fosilní stejně jako ruský, jen tu emisní stopu má vinou tankerové přepravy a dvojí, energeticky náročné změny skupenství o dost vyšší. A bude o dost dražší. Tedy dekarbonizovat, jiný závěr Fialova rovnice nepřipouští, budeme vynuceným snížením spotřeby zákazníků.

Uvědomuje si politická veřejnost, k jaké radikální myšlence se právě náš formálně konzervativní premiér přihlásil, že se tímto svým výrokiem zařazuje po bok lídrů tažení za naprostou proměnu západní civilizace? Prezident Biden 24. května prohlásil: „Pokud jde o ceny plynu, procházíme fantastickou transformací (...) Dá Bůh, že až (transformace) skončí, budeme silnější, svět bude silnější a méně závislý na fosilních palivech.“ Co na Fialovu rovnici říkají v členské základně ODS? To už jim je všechno jedno?

Příloha č. 2: Rozhovor Lenky Zlámalové s ministrem financí (textový materiál)

Zasáhneme proti drahé elektřině

Česká republika zažívá třetí nejrychlejší zdražování ze všech zemí Evropské unie. Významnou roli v tom hrají ceny elektřiny. Do těch na rozdíl od plynu nebo ropy může stát zasáhnout, protože si dostatek elektřiny vyrábíme doma a nemusíme ji dovážet. Ministr financí Zbyněk Stanjura popisuje, jak by chtěl stát prudký růst cen elektřiny zkrotit fixováním ceny. Vysvětluje také, kdo dosáhne na levnější elektřinu, kterou státu aktuálně nabízí miliardář Pavel Tykač se svou firmou Sev.en.

Majitel energetické skupiny Sev.en Pavel Tykač ohlásil, že je připraven státu prodat část elektřiny ze svých zdrojů za předválečnou cenu. To znamená zhruba o pětinu levněji než dnes.

Tou nabídkou se zabýváme. Je zhruba 20 procent pod současnou tržní cenou. Jednání probíhají. Nejsou zatím ukončená. Jedná se o tři TWh do roku 2023, možná až 2024.

Komu dá stát šanci koupit si tu levnější elektřinu od Pavla Tykače?

Části domácností.

Jak je budete vybírat? Podle výše příjmu?

Vláda připravuje speciální sociální tarif a právě lidé, které by na něj měli nárok, by si mohli koupit tuto levnější elektřinu. Pavel Tykač chce tu levnější elektřinu prodat státu. A na státu je rozhodnutí, komu ji nabídne. Přemýšlíme a modelujeme různé cesty, kdo by na ni mohl dosáhnout. Jsou dvě možnosti, jak

vybereme domácnosti, které na tuto levnější elektřinu dosáhnou. Buď bude rozhodovat příjem rodiny, nebo se to bude vybírat podle tarifů. Bude to třeba první část spotřeby. Každá rodina by v takovém případě měla levnější elektřinu třeba na prvních několik desítek procent své spotřeby. Víme, že průměrná spotřeba domácnosti je zhruba 2,4 MhW. Ti, kdo mají nadprůměrnou spotřebu, si o tom sami dobrovolně rozhodují. Není potřeba dotovat všechno. Mluvím teď o rodinách, které elektřinu nevyužívají k topení. To jsou parametry, které budeme při rozdělení levnější elektřiny zvažovat.

Ta průměrná spotřeba bude přepočtena na počet členů domácnosti?

Ano. Zatím hledáme nejlepší model. Určitě přijdu na vládu s několika variantami. Budeme to konzultovat s ministrem průmyslu a obchodu. Budeme ale potřebovat, aby vznikl státní obchodník s elektřinou.

Co si má čtenář představit jako státního obchodníka s elektřinou?

Firmu, která plně patří státu a která bude nakupovat a prodávat elektřinu. Podporu musí dostat koncový zákazník. Tedy domácnost nebo firma. Tu elektřinu za netržní cenu mu musí prodat plně státní firma. Je to model, kdy kupujete část elektřiny mimo burzu. Každý výrobce se může sám rozhodnout, jestli prodá elektřinu na burze, nebo mimo ni. Zvažuje, co je pro něj ve střednědobém horizontu výhodnější.

Vy fakticky zaručíte Pavlu Tykačovi garantovanou cenu. Stejně jako když Britové ručí firmě, která staví jadernou elektrárnu, za výkupní cenu na roky dopředu.

Prakticky to znamená, že tržní cenu části elektřiny určí stát.

Jaká část elektřiny se bude prodávat tímto stylem?

Zatím se bavíme o třech TWh. Celková spotřeba elektřiny v České republice je zhruba 100 TWh. Takže to jsou tři procenta. Podíl na spotřebě domácností bude ale podstatně vyšší. (Domácnosti spotřebovávají dohromady zhruba 15 TWh. Levnější elektřina od Pavla Tykače bude tvořit zhruba 20 procent celkové spotřeby – pozn. red.)

Stát bude garantovat i cenu elektřiny vyrobené v nově postaveném bloku v Dukovanech, na nějž právě probíhá výběrové řízení?

Je to i přímo součástí zákona lex Dukovany, podle něhož se výstavba nového bloku připravuje.

Od koho vyšla aktivita na prodej elektřiny za cenu nižší než na burze přímo státu? Od Pavla Tykače, nebo od vlády?

Od soukromé firmy.

Přišel s takovou nabídkou i nějaký další výrobce?

Ne. Pak tady máte ČEZ, kde má stát podíl 70 procent.

Uvažujete, že by vláda ČEZ fakticky zestátnila? Vykoupila od soukromých akcionářů zbývajících 30 procent akcií?

Tyto debaty se vedou roky. Jsme ale velmi opatrní v jakýchkoli veřejných prohlášeních. ČEZ je firma kotovaná na burze. A jakákoli informace, kterou bych vám teď řekl, bude mít vliv na cenu jejich akcií. Proto se komentování budoucnosti ČEZ snažíme vyhýbat. Nejen proto, že je to nesprávné z obchodního pohledu. Také by to mohlo zhoršit pozici státu. Proto nebudu žádné detaily kolem ČEZ komentovat.

Právě kvůli struktuře vlastnictví, tedy kvůli moha drobným soukromým investorům, ČEZ nemůže státu nabídnout elektřinu za cenu mimo burzu.

Přesně tak. Je velký rozdíl, pokud má majitel ve firmě sto procent a velkou svobodu si rozhodovat, komu a jak elektřinu prodá. Kdyby stát vlastnil v ČEZ sto procent akcií, tak ho zcela ovládá a může dělat kroky, které nemusí vést k maximalizaci zisku. Pak by firma mohla státu nabídnout dlouhodobě garantovanou cenu.

Je paradox, že firma, kde má stát tak velký podíl, nemůže nabídnout to, co zcela soukromá firma Pavla Tykače a jeho partnerů.

Možná je to ve skutečnosti ještě horší, protože občané vnímají ČEZ jako státní firmu. A říkají si: Proč ta vláda se zdražováním elektřiny nic nedělá? Má přece tu svoji firmu. Hrozně těžko se lidem vysvětluje, že jsou nějaká pravidla obchodních korporací, že i kdyby stát chtěl, aby mu ČEZ prodával za garantovanou cenu, nemůže to udělat. Právě kvůli 30 procentům malých spoluvlastníků, kteří přirozeně chtějí co nejvyšší zisky. Stát nemůže nic dělat, pokud se nedohodne s minoritními vlastníky. Když máte to vlastnictví takhle roztržštěné.

Takže se dnes ukazuje, že to kombinované vlastnictví státu a drobných investorů v ČEZ není nejšťastnější.

Myslím, že není. Zejména v odvětví, které je tak přeregulované jako energetika. V odvětví, kde je úplně svobodná soutěž, nemá být stát vůbec. Není k tomu žádný důvod. A když už tam náhodou je, tak je úplně jedno, jestli má ve firmě sto procent, nebo je majoritní vlastník. Ale v odvětví, které je tak přeregulované jako energetika a bude přeregulované ještě víc, nedává kombinovaný styl vlastnictví smysl.

Jak rychle se dá se strukturou vlastnictví ČEZ něco udělat?

To je na léta. Tato vláda ale bude v ČEZ vykonávat funkci vlastníka. Budeme to řešit.

Jak bude vláda drahou elektřinu řešit? Sám upozorňujete, že systém je přeregulovaný. Nefunguje jako trh, to je systémová vada. Problém tady bude dlouho. Kompenzace části společnosti to neřeší.

To byl problém už před válkou. Ta válka ale přinesla jiný problém. Politikům se to neříká úplně jednoduše. Lidí trápí vysoké ceny. Firmy také. Stát musí ale řešit, aby ty dodávky energií vůbec byly. A teď nemluví jenom o elektřině.

Pojďme ji teď na chvíli oddělit. Má trochu jiný charakter. Plyn a ropu musíme koupit v zahraničí. Elektřinu si můžeme vyrobit a vyrábíme doma. Tady nejsme odkázáni na světové ceny.

Není to tak jednoduché. ČEZ má dlouhodobou obchodní politiku, že určité procento elektřiny, kterou vyrobí, prodává dopředu. Tím pádem víte, že na letošní rok už má prodaných devadesát procent vyrobené elektřiny. Na příští rok šedesát a na rok 2025 třicet procent. Takže do toho nemůžete moc zasáhnout nějakou rychlou změnou obchodní politiky. Oba modely prodeje elektřiny mají své plusy a svá rizika. Jak to, když prodáváte předem za ceny, které platí v tu chvíli, tak spotový prodej za ten konkrétní okamžik. Když máte ale prodáno dopředu, tak velký prostor k nějaké rychlé změně nemáte. My jako vláda určitě otevřeme v Evropské unii vyjednávání o systému emisních povolenek. To dělají všichni ministři, kteří jezdí o tomto tématu do Bruselu vyjednávat. Ten systém je naprosto vadný.

Co se s tím dá dělat? Máme na to v Evropě spojení?

No, nemáme. Většina členských zemí problém emisních povolenek určitě nevnímá tak jako Česká republika. Budeme to muset politicky zobchodovat s jinými zájmy ostatních zemí. Myslím, že ty příležitosti se naskytanou, až se budou projednávat jiné věci. Takhle to při vyjednávání v Evropské unii funguje.

Změna systému emisních povolenek, které zdražují výrobu elektřiny z fosilních zdrojů, je vládní prioritou při vyjednávání v Evropské unii?

Určitě. Premiér už to otvíral na jednání Evropské rady. Všichni ministři o tom na svých radách v Bruselu mluví. V této chvíli ale není většina. Musíme se snažit hledat vhodné příležitosti, kdy by se jí podařilo dát dohromady.

Kdo jsou v tomto tématu země se stejným zájmem?

Myslím, že nejen Poláci, kteří vyrábějí většinu své elektřiny z uhlí, ale všechny středoevropské země. Úzce to ale souvisí i s výrobou elektřiny z plynu, na niž některé země vsadily. Ve chvíli, kdy bude nedostatek

plynu, se jako první musejí vypínat plynové elektrárny. V té chvíli se dostáváte už do toho stavu, na který jsem upozorňoval. Stát může řešit problém, aby vůbec bylo dost elektřiny. A pak samozřejmě bude úplně jiná atmosféra na debatu o povolenkách, když vám najednou budou chybět zdroje výroby elektřiny. Teď nemluvíme o České republice, ale o řadě evropských zemí, které z plynu elektřinu vyrábějí. Včetně Německa. Když se do té situace dostaneme, další osud povolenek může vypadat úplně jinak.

Evropská unie se ale vedle povolenek dál chystá zdražovat zboží dovezené ze zemí mimo Evropu, které samy nevalují na své zboží různé uhlíkové přírážky. Chce využít takzvaná uhlíková cla, která dál zvednou ceny. Jak daleko jsou ta jednání a jak se k uhlíkovým clům vláda postaví?

Začíná se jednat. Má to být ochrana vnitřního trhu Unie proti nefér dovozům z Asie. Bude ale záležet na tom, jak se to nastaví. Nemyslím ale, že je to věc, která by se v Evropské unii rychle rozhodla.

Jak se k tomu staví vláda?

Velmi zdrženlivě. Nemá cenu říkat od začátku debaty, že na to použijeme právo veta. Je ale předčasné se nějak předem vyhraňovat. Vůbec si nemyslím, že by se o tom ještě letos začalo vážně vyjednávat.

Drahé emisní povolenky zvyšují příjmy státu. Letos by z nich měl získat kolem 19 miliard korun. Nedala by se cena elektřiny snížit tím, že se tyto peníze využijí k tomu, že se o ně lidem a firmám sníží faktury za elektřinu?

Všechny tyto příjmy jsou ale už zapojené ve státním rozpočtu. To nejsou peníze, které máme navíc, takže bychom mohli přemýšlet, na co je nejlépe využít.

Uvažujete o tom?

To má jenom dvě řešení. Buď o těch 19 miliard korun zvýšíte schodek státního rozpočtu, nebo omezíte jiné výdaje.

Vysoká inflace ale zároveň výrazně zvedá příjmy státu. Tím, že lidé platí vysoké účty za energie, odvádějí také větší částky na dani do státního rozpočtu.

Proti schválenému rozpočtu to státu přinese navíc šest miliard korun. To je odhad při současné úrovni inflace. Zároveň totiž také očekáváme snížení výkonu ekonomiky. Růst nebude původně očekávaných 3,4 procenta, na nichž se stavěl státní rozpočet. Bude podle našich odhadů jen 1,2 procenta. Příjmy státu určitě kvůli inflaci neporostou o desítky miliard korun, o nichž sní někteří opoziční politici a některá zájmová sdružení. A už mají spoustu nápadů, jak je utratit. Žádné desítky miliard korun navíc proti schválenému rozpočtu mít nebudeme. To jsou iluze.

Účty za elektřinu zvedá i příspěvek na obnovitelné zdroje. Nedal by se odstranit lidem z faktur?

To je úplně stejný princip jako u emisních povolenek. Buď ho zaplatíme přímo na faktuře za elektřinu, nebo ho zaplatí stát, který platíme ze svých daní. Prostě to zaplatíme v každém případě. Jen je otázka, kdy a jak. Politicky je samozřejmě jednodušší, když to zaplatí stát, protože to neuvidíte na té faktuře za elektřinu. Mnohé vlády v Evropě to politicky využívají nejen u elektřiny, ale i u jiných komodit. Je snadné říct: To zaplatí stát. Já vám ulevím. Stát má ale jenom peníze daňových poplatníků. A když dá někomu úlevu, jiní to zaplatí. Samozřejmě že výše daní, kterou zaplatí různí lidé a firmy státu, není rovnoměrná. Pak jsou tady ještě dluhy, které stát vyrábí. Žádné jiné možnosti nejsou.

Je nějaká cesta, jak zdražování elektřiny řešit? Jinak než kompenzacemi a sociálními dávkami, které dlouhodobě řešením nejsou.

Politika je hra se slovíčky. Když si s nimi ale nebudeme hrát, tak je zřejmé, že jakýkoli zásah do aktuální tržní ceny jsou kompenzace. A podle mě je ten zásah do tržní ceny v této chvíli potřeba. Ať už stanovím maximální cenu elektřiny, jako to udělaly některé evropské země. Nebo to budu řešit nějakým jiným stylem.

To ale nejsou kompenzace. To je změna systému obchodu s elektřinou.

V mém chápání světa je to ale také kompenzace.

Když budete fixovat cenu elektřiny, jako to udělaly některé země v Evropě, tak nemusíte kompenzovat ze státních peněz.

Záleží na tom, jak tu cenu fixujete. Buď se rozhodnete, že budete výrobcům kompenzovat rozdíl mezi částkou, za kterou jim nařídíte prodávat, a aktuální tržní cenou.

To jim musíte kompenzovat?

Nemusíte. Jsou možné dva přístupy. Mnohé vlády v Evropě, které fixovaly cenu různých komodit, výrobcům ten rozdíl kompenzují zpět. Jen to není vidět. To je případ Francie nebo benzin a nafta v Maďarsku. Je to jednoduché. Stát stanovil maximální tržní cenu. Tu máte na těch politických totemech. A výrobci dostávají kompenzace rozdílu mezi tržní a tou státem stanovenou cenou. Stát nepoškozuje výrobce. Neplatí to spotřebitel, ale daňoví poplatníci. Ve výsledku je to totéž, jen to politicky mnohem líp vypadá. Lidé ty vysoké ceny nevidí.

Šlo by to dělat bez kompenzací? Prostě zafixovat cenu elektřiny a výrobcům ten rozdíl neplatit.

Podle mě to jde. Leckdo říká: Je tam riziko arbitráží, soudních sporů. Bezesporu existuje. Svět není černobílý. Ale je to jedna z variant, o které přemýšlím.

Kdy by o tom měla vláda rozhodnout? Kdy tam takový návrh přinesete?

V prvním pololetí musí padnout alespoň základní rozhodnutí. Vyžadovalo by to legislativní změny. Už jen to využití nabídky na netržní ceny od Sev.en a prodeje její elektřiny lidem si žádá vytvoření toho státního obchodníka s elektřinou.

Jak se stanoví cena, kde by stát elektřinu fixoval?

To je hodně komplikované. U všech regulovaných cen je to vždycky složité vyjednávání, co jsou to přiměřené náklady výrobců a co přiměřený zisk. Pro mě jako pravicového politika je hrozně těžké, abych rozhodoval, co je to přiměřený náklad. Ale jinak to nejde. Když už je někde tak silná regulace jako v obchodu s elektřinou, nic jiného vám nakonec nezbyvá.